

Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova (2020-2024)

Raport analitic

Autori: Hanna Antonova, Tatiana Fomina

Prezentul raport analitic a fost elaborat în cadrul proiectului „Consolidarea colaborării organelor de aplicare a legii cu actorii naționali și internaționali în ceea ce privește raportarea și eliminarea materialelor cu abuz sexual asupra copiilor”, implementat de AO Centrul Internațional „La Strada” (Moldova), cu suportul Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM), Misiunea în Moldova și finanțat de Biroul Internațional pentru Combaterea Traficului de Droguri și Aplicarea Legii (INL) al Departamentului de Stat al SUA. Opiniile expuse în prezentul raport poartă un caracter de dezbatere și reflectă punctul de vedere al autorilor și AO Centrul Internațional „La Strada”(Moldova) și nu neapărat poziția OIM, Misiunea în Moldova, și/sau Biroului Internațional pentru Combaterea Traficului de Droguri și Aplicarea Legii (INL) al Departamentului de Stat al SUA.

Pentru realizarea prezentului studiu, AO Centrul Internațional „La Strada”(Moldova) a beneficiat de suportul Cancelariei de Stat, Procuraturii Generale, Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, Inspectoratului General pentru Migrație, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, OIM, Misiunea în Moldova, Centrului pentru Asistența și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane, precum și al Centrului „Inițiativele femeilor” (ONG) din Transnistria. „La Strada” (Moldova) și autorii adresează mulțumiri administrațiilor instituțiilor și organizațiilor menționate, precum și participanților la interviurile individuale aprofundate.

Dreptul de autor:

© AO Centrul Internațional „La” Strada” (Moldova), 2025
www.lastrada.md

Toate drepturile sunt rezervate. Unele materiale din prezentul raport pot fi xerocopiate și reproduse fără acordul autorilor, exclusiv în scopuri didactice, științifice sau în alte scopuri similare, care nu urmăresc obținerea de profit și cu condiția indicării autorilor și a sursei de informare.

Cuprins

INTRODUCERE	5
CADRUL DE CERCETARE	7
1. TENDINȚELE GLOBALE ALE FENOMENULUI TRAFICULUI DE PERSOANE ȘI MĂSURILE DE CONTRACARARE	8
Sumar executiv	8
1.1. Înțelegerea fenomenului traficului de persoane	9
1.2. Răspunsul anti-trafic	12
1.3. Situația curentă a traficului de persoane și principalele tendințe	13
1.4. Factori determinanți	18
1.4.1. Efectele pandemiei COVID-19	18
1.4.2. Distrugerea ordinii juridice globale	19
1.4.3. Progresele tehnologice	20
1.4.4. Conflicte intensificate	21
1.4.5. Migrația vulnerabilă	23
1.4.6. Schimbările climaterice	25
1.5. Provocări cheie	27
1.5.1. Cauze de bază neabordate	27
1.5.2. Lipsa canalelor oficiale	28
1.5.3. Abordări izolate	28
1.5.4. Protecția victimelor	29
1.5.5. Urmărirea penală a traficanților	31
1.5.6. Date privind traficul de persoane	32
1.5.7. Rolul mediului de afaceri	32
1.6. Recomandări internaționale	32
1.6.1. Abordarea cauzelor de bază	32
1.6.2. Căi regulate	33
1.6.3. Coordonarea și abordarea multidisciplinară	34
1.6.4. Protecția victimelor	36
1.6.5. Urmărirea penală	40
1.6.6. Implicarea sectorului comercial	43
1.6.7. Date și cercetări	44
Bibliografie	46

2. TENDINȚE CHEIE ÎN EVOLUȚIA TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE ÎN REPUBLICA MOLDOVA (2020-2024) ȘI MĂSURILE DE CONTRACARARE	50
Lista abrevierilor	50
Sumar executiv	51
2.1. Date oficiale privind amploarea și starea fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova (2020-2024). Noi provocări	53
2.1.1. Numărul total de victime ale traficului de ființe umane	53
2.1.2. Exploatarea cetățenilor Republicii Moldova în alte țări	54
2.1.3. Traficul intern de ființe umane	55
2.1.4. Exploatarea străinilor în Republica Moldova	56
2.1.5. Principalele forme de exploatare	57
2.1.6. Mijloace de influențare	58
2.2. Principalii factori de influență	61
2.2.1. Legătura dintre traficul de ființe umane și procesele migraționiste	62
2.2.2. Creșterea utilizării tehnologiilor digitale	70
2.2.3. Impactul pandemiei COVID-19	71
2.3. Probleme în organizarea prevenirii și combaterii traficului de ființe umane în Republica Moldova	72
2.3.1. Măsuri generale de susținere	72
2.3.2. Prevenirea traficului de ființe umane	74
2.3.3. Identificarea victimelor și acordarea asistenței	75
2.3.4. Urmărirea penală	76
Concluzii și recomandări	78
Bibliografie	83

INTRODUCERE

Data de 15 noiembrie 2025 marchează cea de-a **25-a aniversare** a adoptării Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (în continuare – **Protocolul de la Palermo**). În acest sens, Adunarea Generală a ONU a adoptat, în noiembrie anul curent, o declarație politică prin care reafirmă hotărârea globală de a pune capăt traficului de persoane – „acestei crime odioase oriunde ar fi comisă”.¹

Totodată, anul acesta marchează și cea de-a **20-a aniversare** a adoptării Convenției Consiliului Europei privind acțiunile împotriva traficului de ființe umane (în continuare – **Convenția de la Varșovia**). Aceste două documente sunt principalele instrumente internaționale în domeniul anti-trafic. Republica Moldova a ratificat Protocolul de la Palermo în 2005 și Convenția de la Varșovia în 2006.

Datele jubiliare reprezintă întotdeauna un prilej de reflecție asupra parcursului realizat și de sistematizare a rezultatelor obținute. În acest context, trebuie menționat faptul că aderarea Republicii Moldova la aceste tratate internaționale a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării sistemului național anti-trafic din țara noastră. În ultimii ani, Moldova a implementat următoarele măsuri cu sprijinul partenerilor de dezvoltare:

- a fost creat cadrul instituțional și normativ necesar;
- documentele de politici naționale în domeniu anti-trafic sunt elaborate și implementate periodic;²
- au fost instituite mecanisme eficiente (i) de coordonare a proceselor de elaborare, implementare și monitorizare a documentelor de politici; (ii) de coordonare operațională a acțiunilor, inclusiv *Mecanismul național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor*,³ totodată au fost desemnate autoritățile administrației publice responsabile de coordonarea cooperării intersectoriale în domeniu;

- a fost acumulată experiență în prevenirea traficului de ființe umane prin campanii de informare și conștientizare publică, precum și prin activități dedicate grupurilor de risc;
- victimele traficului de ființe umane beneficiază de servicii specializate în cadrul sistemului național de protecție socială;
- traficul de ființe umane este incriminat, iar traficanții sunt urmăriți penal cu fermitate de către autoritățile competente;
- cooperarea internațională în domeniu anti-trafic este susținută și dezvoltată în mod continuu.

Totuși, fenomenul traficului de ființe umane nu a fost complet eradicat; acesta doar s-a schimbat (a luat noi forme) și continuă să existe în Republica Moldova, ca, de altfel, în multe alte țări. Persistența acestui fenomen se datorează cauzelor sale subiacente, care sunt dificil de eliminat, în ciuda eforturilor depuse de comunitatea internațională.

Potrivit reprezentanților comunității științifice, principala cauză a traficului de ființe umane este **inegalitatea**,⁴ care se manifestă atât la scară globală, cât și la nivel individual. Catalizatorul traficului de ființe umane este, în primul rând, inegalitatea globală – diferențele în dezvoltarea economică dintre țările de origine și cele de destinație sau dintre regiunile aceleiași țări. Aceasta stimulează migrația umană, atât internă, cât și transfrontalieră, creează cerere și ofertă de forță de muncă ieftină și contribuie la explicarea prevalenței pe scară largă a traficului de ființe umane în secolul XXI.

La nivel individual, inegalitatea se manifestă încă înainte ca oamenii să ajungă în situații de trafic de ființe umane, întrucât victime ale traficului de ființe umane devin, cel mai frecvent, reprezentanții categoriilor vulnerabile ale populației, adesea provenind din familii dezavantajate, cu un nivel scăzut de venituri, aflate pe cele mai joase trepte ale ierarhiei sociale. Un rol important îl joacă și inegalitatea de gen – statutul economic, social și juridic mai scăzut al femeilor și fetelor în comparație cu cel al bărbaților și băieților, ceea ce le face pe femei și fete mai

1. Rezoluția Adunării Generale a ONU «Declarația politică 2025 privind implementarea Planului global de acțiune al Națiunilor Unite pentru combaterea traficului de persoane» (documentul A/80/L.8), p. 1.

2. În prezent, este în vigoare Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024–2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.715/2023.

3. Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pentru anii 2022–2026 și Planul de acțiuni pentru anii 2022–2024 privind implementarea acestuia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.182/2022.

4. UN Committee on Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), General recommendation No.38 (2020) on trafficking in women and girls in the context of global migration, p.3.

vulnerabile în fața traficului de ființe umane.⁵ După cum indică multe cercetări, majoritatea covârșitoare a femeilor și fetelor victime ale traficului de ființe umane au fost supuse, încă până a ajunge în situații de trafic, unor multiple forme de abuz, precum violența în familie, hărțuirea sexuală și altele.⁶

În afară de aceasta, traficul de ființe umane este alimentat și de inegalitatea situației socio-economice a indivizilor în societate. Prin aceasta se înțelege, în primul rând, inegalitatea dintre părțile relațiilor de muncă, întrucât, angajatorul se află, de regulă, într-o poziție mult mai favorabilă decât lucrătorul. Această inegalitate a părților în relațiile de muncă ar trebui să fie atenuată prin încheierea contractului de muncă, care protejează drepturile lucrătorului. Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor de trafic de ființe umane, un asemenea contract de muncă nu este încheiat.

Pe baza celor expuse mai sus, se poate presupune că inegalitatea, atât la scară globală, cât și la nivel individual, va persista pentru încă multe decenii și că, în pofida hotărârii comunității internaționale de a eradica traficul de ființe umane, acest fenomen va continua să existe. În acest context, pentru a menține controlul asupra situației, este esențială realizarea unor cercetări, identificarea noilor tendințe ale acestui fenomen aflat în permanentă schimbare, precum și elaborarea promptă a măsurilor necesare pentru a contracara noile provocări.

Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024–2028 (p. 32), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 715/2023, menționează că procesul de colectare și prelucrare a datelor privind traficul de ființe umane în țara noastră a devenit dificil, din cauza lipsei actualizării bazelor de date/programelor electronice care ar facilita prelucrarea rapidă a informației, precum și din cauza capacității analitice insuficiente a specialiștilor. Cu toate acestea, Planul de acțiuni privind implementarea acestui Program (p. 1.4.7) prevede „studierea anuală a fenomenului și tendințelor traficului de ființe umane, cu reflectarea aspectelor ce țin de evoluția și tendințele metodelor de recrutare a victimelor (copii și tineri) atât în mediul online, cât și offline”.

Acest studiu a fost realizat de AO Centrul Internațional „La Strada” (Moldova) pentru a contribui la implementarea acestui punct al Planului de acțiuni menționat.

Centrul Internațional „La Strada” (Moldova), încă din momentul înființării sale (2001), a aplicat o abordare cuprinzătoare în combaterea traficului de ființe umane, combinând asistența directă (informațională, psihologică, juridică și socială) acordată victimelor cu activități de prevenire, instruire specializată, cercetare și advocacy (prin promovarea intereselor legitime ale beneficiarilor săi). În plus, organizația are o abordare de lucru constructivă cu autoritățile publice și contribuie, în limitele competenței sale, la implementarea politicii naționale în domeniu anti-trafic, inclusiv prin realizarea de cercetări.

Centrul Internațional „La Strada” (Moldova) desfășoară cercetări similare de peste 20 de ani. Cel mai recent studiu de acest tip a fost realizat în anul 2020 și, pentru prima dată, a inclus o analiză comparativă a tendințelor globale ale fenomenului traficului de ființe umane cu tendințele din Republica Moldova.⁸

Acest studiu include o analiză a tendințelor globale ale fenomenului traficului de ființe umane, precum și recomandări formulate de organizațiile internaționale active în acest domeniu. O atenție deosebită este acordată impactului proceselor migraționale asupra situației traficului de ființe umane în Republica Moldova, care a devenit deosebit de îngrijorătoare pentru specialiști în urma izbucnirii crizei migraționale din Moldova, asociată cu războiul din Ucraina. Sperăm că, prin luarea în considerare a tendințelor globale și a factorilor de influență care, deși pot să nu fie încă pe deplin manifestați în țara noastră, ar putea deveni relevanți în viitorul apropiat, va fi consolidată dimensiunea strategică a politicii anti-trafic din Republica Moldova.

Concluziile și recomandările prezentei cercetări sunt destinate elaborării măsurilor de politică de stat în domeniul anti-trafic pentru perioada de planificare ulterioară.

5. UN Committee on Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), *General recommendation No.38 (2020) on trafficking in women and girls in the context of global migration*, p.50.

6. БДИПЧ и UN WOMEN (2020), Руководство «Ответ на новые тенденции в торговле людьми и последствия пандемии COVID-19», стр.34.

7. A. Weatherburn “Clarifying the scope of labour exploitation in human trafficking law: Towards a legal conceptualisation of exploitation”, (Tilburg University, 2019) p. 167.

8. T. Fomina, A. Revenco “Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova în contextul factorilor externi de influență”, Raport analitic (AO Centrul Internațional “La Strada”, Moldova, 2020).

CADRUL DE CERCETARE

Scopurile și sarcinile cercetării

Prezentă cercetare analitică este realizată în scopul identificării noilor tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova, manifestate în ultimii cinci ani (2020-2024), precum și al evaluării gradului de pregătire a sistemului național anti-trafic de a face față cu succes acestor provocări.

Sarcinile cercetării includ:

1. analiza informațiilor privind tendințele globale și provocările asociate fenomenului traficului de ființe umane;
2. analiza recomandărilor formulate de organizațiile internaționale și de experți recunoscuți în domeniu, referitoare la măsurile de îmbunătățire a politicii anti-trafic;
3. analiza informațiilor privind manifestarea fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova și a factorilor de influență, cu accent pe procesele migraționale cauzate de războiul din Ucraina;
4. asigurarea unei platforme pentru discuții și convergența opiniilor principalelor părți interesate cu privire la problematica abordată în studiu;
5. elaborarea de recomandări pentru creșterea eficienței politicii de stat în domeniul anti-trafic.

Ipoteza cercetării

Fenomenul traficului de ființe umane a suferit schimbări semnificative în ultimii ani, determinate de diverși factori atât interni, cât și externi. Procesele migraționale cauzate de problemele economice din Moldova, extinderea UE și apropierea granițelor acesteia de Republica Moldova, războiul din Ucraina, precum și alți factori, au avut un impact deosebit asupra acestui fenomen. Republica Moldova nu este suficient de pregătită pentru a face față noilor provocări.

În același timp, țara noastră se confruntă cu tendințe similare în evoluția traficului de ființe umane față de cele înregistrate în multe alte țări din regiune și la nivel global. Prin urmare, recomandările experților internaționali în domeniu, formulate pentru politicile globale și regionale, pot fi utile și în procesul de elaborare a politicilor naționale anti-trafic.

Metodele cercetării

Pentru a atinge scopurile și a realiza sarcinile cercetării, s-a recurs la următoarele metode:

1. analiza documentelor de drept internațional, a literaturii științifice și a altor surse de informații referitoare la principalele tendințe ale fenomenului traficului de ființe umane, abordărilor și

măsurilor de contracarare a acestui fenomen;

2. analiza comparativă a stării fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova și a tendințelor globale;
3. colectarea informațiilor primare prin realizarea de interviuri individuale aprofundate cu diverși experți din domeniul anti-trafic și al migrației (reprezentanți ai organelor centrale de specialitate ale administrației publice, ai organizațiilor neguvernamentale și internaționale);
4. interpretarea și sinteza informațiilor obținute.

În cadrul acestui studiu au fost intervievați 10 experți din domeniul anti-trafic și al migrației (majoritatea cu 15-20 de ani de experiență), reprezentanți ai următoarelor autorități publice și organizații:

- Cancelaria de Stat, Direcția drepturile omului și cooperare cu societatea civilă /Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (1 pers.);
- Procuratura Generală (1 pers.);
- Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane (1 pers.);
- Inspectoratul General pentru Migrație (1 pers.);
- Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (2 pers.);
- Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Moldova (1 pers.);
- AO Centrul Internațional „La Strada” (Moldova) (1 pers.);
- Centrul pentru Asistență și Protecția Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane (1 pers.);
- Centrul „Inițiativele femeilor”, Transnistria (1 pers.).

Intervievarea experților a fost realizată folosind un chestionar semi-structurat, care a permis flexibilitate în colectarea datelor, precum și posibilitatea de a verifica rezultatele unei analize secundare a surselor disponibile și de a colecta recomandări din partea experților cu privire la diverse aspecte ale studiului. Întrebările au fost adaptate experienței și expertizei fiecărui expert interviuat. Cu toate acestea, unele întrebări au fost adresate mai multor experți, pentru a permite compararea diferitelor opinii privind aspectele studiate ale traficului de ființe umane.

Limitele cercetării

Prezentul studiu nu și-a propus ca obiectiv evaluarea cantitativă a prevalenței fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova.

1. TENDINȚELE GLOBALE ALE FENOMENULUI TRAFICULUI DE PERSOANE ȘI MĂSURILE DE CONTRACARARE

Sumar executiv

Acest raport analizează peisajul global al traficului de persoane și eforturile de contracarare a acestuia, inclusiv tendințele cheie și factorii majori care generează riscurile de trafic, provocările actuale ale acțiunilor anti-trafic, precum și recomandările internaționale relevante bazate pe sursele secundare disponibile.

Deși traficul de persoane rămâne un fenomen latent, identificarea victimelor la nivel global s-a îmbunătățit treptat după declinul accentuat înregistrat în timpul pandemiei COVID-19. Majoritatea victimelor identificate sunt adulți, femeile reprezentând aproximativ două treimi, iar exploatarea sexuală rămâne scopul principal al traficului de femei și fete. Detectarea traficului în scopul exploatarei prin muncă este în creștere, bărbații constituind majoritatea victimelor în aceste cazuri; cu toate acestea, condamnările pentru exploatarea prin muncă rămân limitate, ca urmare a deficiențelor legislative și operaționale. Numărul copiilor victime identificate a crescut, în special al fetelor traficate în scop de exploatare sexuală. Între jumătate și două treimi dintre toate victimele identificate la nivel global sunt traficate în interiorul hotarelor interne. Totodată, traficul în scopul exploatarei în activități criminale a devenit o preocupare majoră și în creștere, implicând frecvent rețele criminale transnaționale organizate și o convergență a diferitelor tipuri de activități ilicite.

Șase factori majori multiplică în prezent riscurile traficului de persoane și modifică fenomenul în sine:

- Efectele pandemiei COVID-19 au sporit vulnerabilitățile la traficul de persoane, au înrăutățit situația victimelor, au modificat modul de operare al traficanților și au afectat răspunsurile anti-trafic.
- Deteriorarea situației internaționale subminează angajamentele statelor în materie de drepturi ale omului și cooperare internațională, având drept rezultat creșterea investițiilor în apărare și supraveghere, precum și reducerea finanțării sistemelor de protecție socială și a asistenței internaționale.
- Progresele tehnologice conduc la o utilizare tot mai intensă a instrumentelor digitale

pentru recrutare și constrângere, la amplificarea traficului și a operațiunilor ilicite conexe, precum și la facilitarea exploatarei online, inclusiv, în mod deosebit de îngrijorător, a exploatarei și abuzului sexual al copiilor.

- Conflictele tot mai violente au determinat strămutarea forțată a milioane de persoane, generând situații de instabilitate și sporind riscurile traficului de persoane, inclusiv în scopul de exploatare sexuală și al muncii forțate în zonele de conflict.
- Migrația vulnerabilă, adesea determinată de lipsa unor căi accesibile de migrație regulată și de politici migraționiste restrictive sau punitive, sporește riscul traficului în rândul migranților, solicitanți de azil și persoanelor strămutate.
- Schimbările climaterice și efectele acestora sunt recunoscute drept un factor-cheie al migrației și strămutării, atât în interiorul statelor, cât și peste hotarele acestora, generând riscuri majore de încălcare a drepturilor omului. Totodată, sectoarele economice cu impact negativ semnificativ asupra climei și mediului sunt frecvent asociate cu riscuri de trafic și exploatare.

Acțiunile de contracarare a traficului de persoane continuă să fie împiedicate de cauzele profunde neabordate ale traficului, cum ar fi discriminarea structurală, inechitatea, violența, sărăcia și excluziunea; lipsa căilor de migrație sigure și regulate; și abordările izolate ale actorilor responsabili. Identificarea și protecția victimelor rămân o provocare-cheie, care subminează eficacitatea sistemelor anti-trafic și reflectă, totodată, deficiențele persistente ale acestora. Rata urmăririlor penale și a condamnărilor pentru trafic de persoane rămâne extrem de scăzută în raport cu prevalența acestui fenomen, fapt ce perpetuează cultura impunității. Majoritatea provocărilor care inhibă un răspuns eficient al sistemului de justiție penală persistă de zeci de ani, în timp ce noi provocări, precum rolul tot mai important al tehnologiilor, au apărut în ultimii ani.

Recomandările internaționale s-au concentrat pe o abordare sistemică și cuprinzătoare (la nivelul întregului guvern și al întregii societăți) pentru combaterea traficului de persoane,

bazată pe coordonare și cooperare pe mai multe niveluri și între sectoare, precum și pe cadre de politici coerente și integrate, care plasează victimele în centrul tuturor eforturilor. Supraviețuitorii traficului ar trebui să fie implicați în toate aspectele răspunsului într-un mod sigur, etic și util. Statele ar trebui să își intensifice angajamentul de a aborda cauzele profunde ale traficului pe baza standardelor internaționale privind drepturile omului și să extindă oportunitățile pentru o migrație sigură, organizată și reglementată, care s-a dovedit a reduce riscurile traficului și ale exploatării.

Victimele traficului ar trebui să aibă acces la identificare realizată de către profesioniști instruiți corespunzător și independent din cadrul sistemului de justiție penală, precum și la îngrijire, asistență și servicii în mod necondiționat și corespunzător pentru recuperarea lor fizică, psihologică și socială, cu respectarea deplină a drepturilor omului și ținând cont de traumele suferite. Statele ar trebui, printre altele, să-și îmbunătățească cadrul pentru furnizarea asistenței juridice gratuite și reprezentării, precum și pentru despăgubirea victimelor. Punerea în aplicare a principiului nepedepsirii este primordial, în special având în vedere creșterea traficului de persoane în scopul exploatării prin implicarea forțată în activități infracționale.

Urmărirea penală a traficului de persoane ar trebui îmbunătățită prin consolidarea cadrelor juridice și a capacităților sistemelor de justiție penală, reflectând tendințele și provocările actuale. Ar trebui adoptate legi obligatorii privind analiza respectării drepturilor omului, care să impună mediului de afaceri abordarea riscurilor traficului și ale muncii forțate în lanțurile globale de aprovizionare. Companiile tehnologice ar trebui să fie obligate să îmbunătățească monitorizarea activităților rău intenționate, să intervină în cazul utilizatorilor care manifestă comportamente abuzive și să fie trase la răspundere pentru neglijență sau pentru facilitarea traficului și a exploatării. De asemenea, ar trebui colectate și partajate în mod sistematic date cuprinzătoare și dezagregate privind traficul de persoane, pentru a facilita politici bazate pe dovezi și acțiuni optimizate și țintite.

1.1. Înțelegerea fenomenului traficului de persoane

Definiția recunoscută pe larg, la nivel internațional, a traficului de persoane este prevăzută la Articolul 3 din Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special a femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate⁹ din 2000 (**Protocolul privind traficul de persoane**). Această definiție a fost ulterior adoptată în instrumente regionale importante, precum Convenția Consiliului Europei privind acțiunile împotriva traficului de ființe umane¹⁰ din 2005 (**Convenția de la Varșovia**) și Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului¹¹ (**Directiva UE privind TFU**).

Definiția constă din: trei elemente principale (**acțiuni, mijloace și scop**) în cazul victimelor adulte și din două elemente (**acțiuni și scop**) în cazurile care implică copii victime. Pentru ca un caz să fie considerat trafic de persoane, acesta ar trebui să includă una sau mai multe dintre acțiunile enumerate în definiție (de exemplu, recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea și/sau primirea), comise prin unul sau mai multe mijloace (de exemplu, amenințări, utilizarea forței, constrângerea, răpirea, fraudă, înșelăciunea etc.), în cazul în care sunt implicate victime adulte, în scopul exploatării victimei (victimelor) într-unul sau mai multe moduri. În cazurile care implică victime copii (adică persoanele sub vârsta de 18 ani), sunt necesare doar două elemente – acțiunea (acțiunile) și scopul. Aceasta înseamnă că recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau recepționarea unui copil în scopul exploatării este considerată "trafic de persoane", chiar dacă nu implică niciun mijloc de influență.

În termeni mai simpli, traficul de persoane poate fi descris ca un proces sau un lanț de evenimente care duce, în cele din urmă, la exploatarea unei persoane. Cu toate acestea, nu toate persoanele exploatate sunt victime ale traficului. Acțiunea (acțiunile) și, în cazul victimelor adulte, mijloacele trebuie să fie prezente alături de scopul exploatării, pentru ca un caz să fie considerat trafic de persoane. În plus, definiția juridică internațională sugerează că nu este necesar ca exploatarea

9. Disponibil la: https://treaties.un.org/doc/Treaties/2000/11/20001115%2011-38%20AM/Ch_XVIII_12_ap.pdf

10. Disponibil la: <https://rm.coe.int/168008371d>

11. Disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj/eng>. Ulterior revizuită prin Directiva (EU) 2024/1712 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia. Disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj/eng>

Tabelul 1. Elemente ale definiției traficului de persoane

Acțiuni	Mijloace (relevante doar pentru victimele adulte)	Scop
<i>Descriu acțiunile întreprinse de traficanți pentru a introduce sau a menține o victimă în situație de trafic</i>	<i>Descriu modalitățile utilizate de traficanți pentru a influența victima (victimele) să o introducă sau să o mențină în situație de trafic</i>	<i>Descrie scopul final al infracțiunii</i>
<i>Recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea și/sau primirea victimei(victimelor)</i>	<i>Amenințarea cu folosirea forței sau folosirea forței, alte forme de constrângere, răpirea, fraudă, înșelăciunea, abuzul de putere sau de o poziție de vulnerabilitate și/sau acordarea sau primirea de plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care are control asupra unei alte persoane</i>	<i>Exploatarea victimei (victimelor), inclusiv, cel puțin, exploatarea prostituării altora sau alte forme de exploatare sexuală, muncă forțată sau serviciile forțate, sclavia sau practicile similare sclaviei, servitutea sau prelevarea de organe.</i>

să se fi produs efectiv pentru a stabili existența unui caz de trafic de persoane, dacă acțiunile și mijloacele sunt stabilite și există dovezi ale intenției de a exploata victima (victimele).

Deși Protocolul privind traficul de persoane conține o listă deschisă a formelor de exploatare asociate traficului de persoane, acesta nu oferă definițiile corespunzătoare ale acestora și nici nu definește termenul "exploatare". Unele dintre aceste definiții pot fi identificate în alte standarde internaționale, inclusiv Convenția privind munca forțată din 1930,¹² Convenția privind sclavia din 1926¹³ și Convenția suplimentară din 1956 privind abolirea sclaviei, a comerțului cu sclavi și a instituțiilor, și practicilor similare sclaviei.¹⁴ Natura neexhaustivă a listei prevăzute în Protocolul privind traficul de persoane sugerează că statele părți pot include forme suplimentare de exploatare în definițiile lor privind traficul, în funcție de contextul local. De exemplu, ediția actuală a Directivei UE privind TFU menționează în mod specific cerșetoria forțată, exploatarea femeii în calitate de mamă-surogat, exploatarea în cadrul căsătoriilor forțate și adopția ilegală ca forme de exploatare asociate traficului de persoane.¹⁵

În cele din urmă, mișcarea (sau

transportarea), fiind doar una dintre acțiunile asociate traficului de persoane, nu trebuie să fie prezentă în toate cazurile care pot fi identificate ca trafic, iar, dacă este prezentă, nu trebuie să implice trecerea frontierelor internaționale.

Aceasta înseamnă că persoanele pot fi traficate în interiorul țărilor și comunităților lor sau chiar fără a-și părăsi locuințele.

Opționalitatea elementului de circulație constituie una dintre deosebirile de bază dintre traficul de persoane și **contrabanda cu migrați (traficul ilegal de migranți)**, care este definită în dreptul internațional ca "faptul de a asigura, în scopul obținerii, direct sau indirect, a unui folos financiar ori un alt folos material, intrarea ilegală într-un Stat Parte a unei persoane care nu este nici cetățean, nici rezident permanent al aceluși stat," adică, un fenomen care prin definiție implică traversarea frontierelor internaționale. Dreptul internațional presupune că traficul ilegal de migranți are loc cu acordul tuturor persoanelor implicate. În realitate, însă, migranții ilegali pot fi obligați să participe la ceea ce este, în esență, o activitate criminală, determinată de vulnerabilități complexe și/sau de lipsa efectivă a accesului la căile obișnuite de migrație, plasând persoanele într-un risc sporit de violență, exploatare și abuz. Traficul

12. Disponibil la: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C029

13. Disponibil la: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-2&chapter=18&clang=_en

14. Disponibil la: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-4&chapter=18&Temp=mtdsg3&clang=_en

15. Articolul 1 al Directivei (EU) 2024/1712 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Directivei 2011/36/EU privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia. Disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj/e>

16. Protocolul împotriva traficului ilicit de migranți pe cale terestră, maritimă și aeriană, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Disponibil la: https://treaties.un.org/doc/Treaties/2000/11/20001115%2011-21%20AM/Ch_XVIII_12_bp.pdf

de persoane și traficul ilegal de migranți pot fi interconectate sau se pot suprapune, de exemplu, în situațiile în care migranții (sau familiile lor) ajung în servitute pentru datorii pentru a plăti traficantii sau sunt ulterior traficați în scopul exploatării.¹⁷

Traficul de persoane este, de asemenea, cunoscut ca fiind conectat cu alte infracțiuni, cum ar fi traficul de droguri, criminalitatea organizată contra proprietății, spălarea banilor, falsificarea documentelor, infracțiuni legate de impozite și securitatea socială, corupția, infracțiunile cibernetice și altele¹⁸ și, ca atare, poate constitui o amenințare la adresa securității naționale sau regionale.

Traficul de persoane este prezent în toate țările din întreaga lume și afectează bărbați, femei, băieți și fete de toate vârstele. Factorii care fac cel mai adesea persoanele vulnerabile la trafic și exploatare includ sărăcia, șomajul, gradul extrem de redus de ocupare a forței de muncă sau lipsa oportunităților, discriminarea de gen și violența de gen, mediul familial și/sau comunitar instabil, abuzul de alcool și/sau substanțe, dizabilitatea,¹⁹ apartenența la o minoritate, antecedentele de abuz (fizic, sexual, emoțional), lipsa educației, lipsa serviciilor și a sprijinului necesar, crizele majore (de exemplu, conflicte și dezastre naturale) și alți factori. De cele mai multe ori, victimele se confruntă cu mai multe vulnerabilități simultan. În timp ce caută o cale de ieșire din dificultățile cu care se confruntă, acestea devin pradă traficantilor, care profită de circumstanțele în care se regăsesc victimele pentru a le atrage și a le menține în situații de exploatare.

Traficanții acționează independent, ca parte a unei afaceri de familie sau a unui grup infracțional organizat în cadrul căruia acționează în calitate de recrutori, transportatori, furnizori de locuințe, spălători de bani, falsificatori, traficanți, facilitatori etc., satisfăcând o cerere existentă sau emergentă, de exemplu pentru muncă ieftină sau sclavie, servicii sexuale, soldați sau organe umane. Recrutorii tind să țintească în mod repetat locurile de concentrare a persoanelor vulnerabile, de exemplu anumite comunități, instituții, tabere de refugiați etc. Ei abordează potențialele victime prin diferite căi, cum ar fi

contactul personal, prietenii și familia, inclusiv familia extinsă, publicitatea, rețelele sociale. Traficanții promit adesea potențialelor victime oportunități mai bune, soluții la probleme, o viață mai bună etc. De asemenea, aceștia se pot angaja în ademenirea copiilor, adică în împrietenirea treptată cu un copil și stabilirea unei conexiuni emoționale cu acesta și, uneori, cu familia sa, în scopul abuzului sexual sau al traficului de copii. Pentru a ține victimele sub controlul acestora, traficantii și exploataorii aplică o varietate de metode, cum ar fi limitarea libertății de circulație a victimelor, menținerea acestora în condiții incontrolabile/impredictibile (adică situații în care victimele nu pot influența, prevedea sau înțelege motivele a ceea ce li se întâmplă), impunerea unor ore de lucru excesive, amenințările, utilizarea abuzurilor fizice și psihologice, reținerea salariilor și a documentelor de identificare, refuzul acordării tratamentului medical, impunerea unor datorii excesive și altele.

Traficanții sunt atrași de profiturile mari și de riscul scăzut asociat participării la ceea ce constituie a doua cea mai răspândită economie ilicită din lume. Profitul anual generat de munca forțată la nivel global este estimat la 236 miliarde USD anual (sau aproape 10.000 USD per victimă în medie și până la 20.000 USD per victimă în unele regiuni, inclusiv în Europa), ceea ce reprezintă o creștere de 37% față de 2014.²⁰

În multe cazuri, poate exista o motivație perceptibilă pentru ca victima (sau părinții victimei, în cazul în care aceasta este copil) să rămână într-o situație de exploatare. Persoanele traficate nu percep adesea o altă opțiune decât să rămână sub controlul traficantilor din cauza vulnerabilităților cu care se confruntă și a mijloacelor de influență exercitate asupra lor. Din acest motiv, Protocolul privind traficul (Articolul 3) prevede că consimțământul unei victime adulte la exploatarea intenționată nu este relevant pentru stabilirea unui caz de trafic de persoane, dacă a fost utilizat oricare dintre mijloacele descrise în Protocol. O persoană poate, de exemplu, oferi consimțământul pentru locul de muncă și condițiile de muncă propuse, chiar și având înțelegerea faptului că acestea pot fi exploatare și totuși să fie

17. Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele realizate în Uniunea Europeană în combaterea traficului de persoane (al cincilea raport). Comisia Europeană, 2025. Disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2025%3A8%3AFIN>

18. Ibidem

19. Lucrătorii casnici migranți și traficul de persoane: prevenire, protecția drepturilor și accesul la justiție. Raportul Raportorului Special privind traficul de persoane, în special femei și copii, prezentat la cea de-a 59-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, 28 aprilie 2025, A/HRC/59/56. Disponibil la: <https://docs.un.org/en/A/HRC/59/56>

20. Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele realizate în Uniunea Europeană în combaterea traficului de persoane (al cincilea raport). Comisia Europeană, 2025.

traficată, fiind înșelată, amenințată sau forțată etc., ceea ce face ca acest consimțământ să fie irelevant.

Experiența victimelor traficului variază pe un spectru larg, de la supunerea la forme subtile de constrângere până la cele mai îngrozitoare forme de violență. În medie, în baza datelor din 2002-2022 ale Counter-Trafficking Data Collaborative,²¹ fiecare victimă petrece aproximativ doi ani în situație de exploatare.²² **Impactul și consecințele** acestor experiențe sunt adesea grave pentru victimă, familia acesteia și, uneori pentru comunități întregi.

1.2. Răspunsul anti-trafic

Având în vedere gravitatea amenințărilor reprezentate de traficul de persoane și impactul acestuia, este extrem de important să fie adoptate măsuri cuprinzătoare de combatere a traficului, precum și de sprijinire a victimelor în vederea obținerii protecției și asistenței necesare. Răspunsul anti-trafic cuprinde, în mod tradițional, trei domenii de acțiune distincte, dar interconectate și care se consolidează reciproc, așa-numitele "trei P":

- **Prevenirea:** sensibilizarea și instruirea grupurilor de risc și a publicului larg; stabilirea legislației și a politicilor

anti-trafic; eforturi de prevenire a criminalității; atenuarea riscurilor de exploatare; abordarea vulnerabilităților și inegalităților specifice etc.

- **Protecția:** detectarea și identificarea victimelor traficului; acordarea asistenței directe acestora și, după caz, familiei acestora; stabilirea protocoalelor și a lanțurilor de referire; îmbunătățirea capacității personalului din prima linie și a furnizorilor de servicii etc.
- **Pedepsirea/Urmărirea penală:** consolidarea capacităților autorităților de aplicare a legii și ale sistemului judecătoresc; consolidarea legislației și a politicilor care incriminează traficul de persoane și reglementează funcționarea lanțului de justiție penală; sprijinirea activităților de aplicare a legii (inclusiv a celor transfrontaliere) etc.

Uneori, un al patrulea "P", care înseamnă **Parteneriate**, este inclus în mod specific pentru a sublinia importanța colaborării, comunicării și incluziunii într-o abordare cuprinzătoare a combaterii traficului de persoane. Cu toate acestea, parteneriatul reprezintă un element esențial al tuturor celor "trei P", nu un concept independent, și, prin urmare, ar trebui în mod ideal, să fie integrat în toate eforturile de prevenire, protecție și urmărire penală.

Contracurarea traficului și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

Acțiunile împotriva traficului de persoane sprijină Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 5 (Egalitatea de gen), Obiectivul 8 (Muncă decentă și creștere economică) și Obiectivul 16 (Pace, justiție și instituții puternice). Acestea sunt menționate în mod specific în trei ținte: 5.2 (Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva tuturor femeilor și fetelor din sfera publică și privată, inclusiv traficul); 8.7 (Adoptarea măsurilor imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate și încetarea sclaviei moderne și a traficului de persoane) și 16.2 (Încetarea abuzului, exploatarea și traficului, și a tuturor formelor de violență și tortură împotriva copiilor). În plus, Obiectivul 16 include ținte privind promovarea statului de drept, reducerea corupției, dezvoltarea unor instituții eficiente și responsabile și asigurarea unei identități juridice pentru toți, inclusiv înregistrarea nașterii. De asemenea, sunt direct relevante țintele 5.3 (Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, cum ar fi căsătoria timpurie și căsătoria forțată) și 10.7 (Facilitarea migrației organizate, sigure, regulate și responsabile și a mobilității persoanelor, inclusiv prin punerea în aplicare a politicilor de migrație planificate și bine gestionate).

Protocolul privind traficul de persoane stabilește standarde minime pentru toți cei "trei P", pe care Statele Părți trebuie să-i reflecte în legislația lor națională. De exemplu, cerințele minime pentru protecția și asistența victimelor traficului stabilite prin Protocol includ: protecția vieții private și a identității

(Articolul 6); siguranța fizică (Articolul 6); protecția împotriva re-victimizării (Articolul 6); accesul la asistența juridică și despăgubiri (Articolul 6); dreptul de ședere legală pe teritoriul țării în care au fost exploatate, dacă nu este țara lor de origine, temporar sau permanent (Articolul 7); returnarea asistată în

21. The Counter-Trafficking Data Collaborative este un proiect care centralizează date globale privind traficul de persoane provenite de la mai multe organizații. În prezent, acesta conține date referitoare la 222.852 de cazuri individuale de trafic de persoane. Website: <https://www.ctdatacollaborative.org/>

22. <https://www.ctdatacollaborative.org/global-synthetic-data-dashboard>

condiții de siguranță și, de preferință, voluntară, fără întârzieri nejustificate (Articolul 8); nediscriminare (Articolul 14); și nereturnarea²³ (Article 14). În plus, guvernele ar trebui, de asemenea, să asigure, în cooperare cu ONG-urile și alte organizații relevante, recuperarea fizică, psihologică și socială a victimelor (Articolul 6). Aceasta include asigurarea unor locuințe corespunzătoare; consiliere și informare, în special cu privire la drepturile lor legale, într-o limbă pe care o pot înțelege; asistență medicală, psihologică și materială; și angajare, oportunități de educație și instruire, ținând seama de vârsta, sexul și nevoile speciale ale acestora, în special dacă victimele sunt copii. Instrumentele internaționale mai avansate privind traficul de persoane, cum ar fi Convenția Consiliului Europei sau Directiva UE privind traficul de persoane, îmbunătățesc lista cerințelor minime. Pentru persoanele traficate, acestea includ, de exemplu, perioada de recuperare și reflecție garantată de cel puțin 30 de zile în care victimele nu pot fi expulzate din țară și ar trebui să primească asistență; acces la un nivel de trai care să le asigure subsistența; servicii de traducere și interpretare; și nepedepsirea victimelor traficului pentru faptele ilegale comise ca urmare a traficării acestora.²⁴

Pe lângă aceste standarde de bază, recomandările și orientările suplimentare care specifică, detaliază și/sau dezvoltă dispozițiile tratatelor internaționale, pot fi regăsite în instrumente juridice neobligatorii ("legislație soft"), cum ar fi, de exemplu, **Principiile și orientările recomandate privind drepturile omului și traficul de persoane** elaborate de către Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului²⁵ și **Ghidul privind protecția copiilor victime ale traficului de persoane**, elaborat de Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).²⁶

Acțiunile anti-trafic reprezintă un efort complex care nu poate fi întreprins de o singură agenție sau de un singur sistem specializat (cum ar fi, de exemplu, justiția

penală sau protecția socială). Astfel, mecanismele interagențiale și interdisciplinare, care implică mai multe părți interesate și actori responsabili, sunt necesare pentru a realiza în mod eficient angajamentele și garanțiile juridice împotriva traficului de persoane.

În acest scop, Statele au instituit, de exemplu, mecanisme de coordonare a politicilor și acțiunilor de combatere a traficului (cum ar fi biroul coordonatorului național și/sau consilii interagențiale) și mecanisme naționale dedicate de referire pentru persoanele traficate.²⁷ Unele state instituie, de asemenea, mecanisme de monitorizare specifice traficului, cum ar fi biroul raportorului național, pentru a colecta în mod sistematic date cuprinzătoare privind traficul de persoane și pentru a promova responsabilizarea actorilor implicați. Cooperarea internațională și regională este încurajată prin tratate și acțiuni bilaterale, platforme multilaterale precum Națiunile Unite, precum și prin agenții internaționale, de exemplu Europol și Interpol. Mai multe mecanisme internaționale de monitorizare analizează performanța Statelor în combaterea traficului de persoane, inclusiv, printre altele, Revizuirea Periodică Universală realizată de către Consiliul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, grupul de experți al Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane și Raportul privind traficul de persoane al Departamentului de Stat al Statelor Unite.

1.3. Situația curentă a traficului de persoane și principalele tendințe

Traficul de persoane este un fenomen latent. În trecut, observatorii internaționali au estimat că, la nivel global, sunt identificate mai puțin de un procent dintre victime.²⁸ Nu există estimări fiabile privind raportul dintre numărul traficantilor identificați și numărul potențial al acestora. Aceasta înseamnă că orice date referitoare la cazurile cunoscute de trafic prezintă limitări semnificative în ceea ce

23. Principiul fundamental al dreptului internațional stabilit în Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 1951 prevede că "Niciun stat contractant nu va expulza sau returna, în niciun fel, un refugiat peste frontierele teritoriilor unde viața sau libertatea sa ar fi amenințate pe motiv de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice." Acest principiu nu poate fi "revendicat de un refugiat, în privința căruia există motive rezonabile pentru a-l considera un pericol pentru securitatea țării în care se află sau care, după ce a fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru o infracțiune deosebit de gravă, constituie un pericol pentru comunitatea țării respective." (Art. 33 (1) and (2), Geneva Convention Relating to the Status of Refugees, 1951.). Ref. Glossary on Migration. IOM, 2019. Access: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf

24. Articolul 12, 13 și 26 din Convenția Consiliului Europei.

25. Disponibil la: <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/Traffickingen.pdf>

26. Disponibil la: <https://www.refworld.org/docid/49997af727.html>

27. Mecanismul național de referire este definit în linii mari, ca un cadru de cooperare prin care actorii statali își îndeplinesc obligațiile de a proteja și promova drepturile omului ale persoanelor traficate și ale celor vulnerabile la trafic, prin coordonarea eforturilor într-un parteneriat strategic cu organizațiile societății civile, sectorul privat și alți actori relevanți. A se vedea Mecanismele Naționale de Referire - unificarea eforturilor pentru protejarea drepturilor persoanelor traficate. See National Referral Mechanisms - Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons: A Practical Handbook - Second Edition. Organisation for Co-operation and Security in Europe, 2022. Disponibil la: https://www.osce.org/files/f/documents/f/5/510551_3.pdf

28. Global trafficking trends in focus. IOM victim of trafficking data, 2006-2016. International Organization for Migration (IOM), August 2017. Disponibil: https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/our_work/DMM/MAD/A4-Trafficking-External-Brief.pdf

privește reflectarea situației reale, a dimensiunii fenomenului și a tendințelor traficului de persoane la un moment dat.

Datele globale privind cazurile identificate sunt în prezent colectate și compilate de un număr limitat de instituții, care utilizează surse și metodologii diferite (fiecare cu propriile limitări), ceea ce face ca informațiile furnizate să fie adesea incompatibile și incomparabile. Cu toate acestea, pe baza acestor date pot fi formulate anumite concluzii generale privind evoluțiile și tendințele majore ale fenomenului.

În plus, au fost dezvoltate modele statistice pentru estimarea prevalenței traficului de persoane și a exploatării. În prezent, unul dintre cele mai recunoscute astfel de instrumente este reprezentat de Estimările Globale ale Sclaviei Moderne,²⁹ publicate de un consorțiu de organizații internaționale. Deși aceste estimări se concentrează în principal pe munca forțată și căsătoria forțată, două fenomene strâns legate de traficul de persoane, dar care nu sunt echivalente cu acesta, ele pot fi utile pentru contextualizarea și interpretarea diferitelor statistici privind cazurile identificate de trafic.

Tablelul 2. Datele globale și regionale privind traficul de persoane

<i>Sursa</i>	<i>Sursa Unitatea de măsură</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
<i>Departamentul de Stat al Statelor Unite³⁰</i>	<i>Nr. de victime identificate</i>	109,216	90,354	115,324	133,948
<i>Agencia ONU pentru combaterea drogurilor și criminalității³¹</i>	<i>Nr. de victime detectate la 100.000 de locuitori</i>	0.96	1.08	1.39	-
<i>Counter-Trafficking Data Collaborative³²</i>	<i>Nr. de victime asistate, identificate, referite sau raportate organizațiilor implicate în asistența victimelor</i>	25.4 mii	18.9 mii	15.6 mii	13.5 mii
<i>Eurostat³³</i>	<i>Nr. de victime identificate ale traficului de persoane în statele membre ale UE</i>	5,617	6,844	9,634	10.166 <i>*(inclusiv unele state vecine)</i>
<i>Estimări globale ale sclaviei moderne</i>	<i>Estimarea nr. de persoane care trăiesc în condiții de muncă forțată sau căsătorie forțată</i>	-	50 de milioane	-	-

În baza diferitelor seturi de date, se constată că, la nivel global, identificarea victimelor s-a îmbunătățit în ultimii patru ani, după declinul accentuat înregistrat în timpul pandemiei

COVID-19. Această creștere s-ar putea datora, cel puțin parțial, unei atenții sporite și eforturilor intensificate ale instituțiilor responsabile în ceea ce privește detectarea și

29. Disponibil la: <https://www.ilo.org/publications/major-publications/global-estimates-modern-slavery-forced-labour-and-forced-marriage>
30. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State. Disponibil la: https://www.state.gov/wp-content/uploads/2025/02/TIP-Report-2024_Introduction_V10_508-accessible_2.13.2025.pdf
31. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State. Disponibil la: https://www.state.gov/wp-content/uploads/2025/02/TIP-Report-2024_Introduction_V10_508-accessible_2.13.2025.pdf
32. Global Report on Trafficking in Persons 2024. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Disponibil la: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2024/GLOTIP2024_BOOK.pdf
33. <https://www.ctdatacollaborative.org/global-synthetic-data-dashboard>

identificarea persoanelor traficate³⁴. În mod corespunzător, condamnările pentru traficul de persoane au crescut, de asemenea, deși nu au revenit încă la nivelurile dinainte de pandemie.³⁵

Majoritatea victimelor înregistrate sunt **adulți**, dintre care femeile au constituit aproape 40%. Pe baza unei revizuirii a cauzelor examinate de instanțele de judecată, exploatarea sexuală (prostituția, exploatarea sexuală online, producerea de pornografie) s-a dovedit a fi scopul principal al traficului de femei și fete, care reprezintă împreună două treimi din totalul victimelor identificate. Totodată, au fost raportate și cazuri care implică căsătoria forțată, cerșetoria forțată, criminalitatea forțată (furt din buzunare, furt din magazine, escrocherii), precum și munca forțată în servicii casnice, divertisment, agricultură și alte sectoare.³⁶ Cu toate acestea, această situație poate reflecta, mai degrabă decât realitatea fenomenului, anumite prejudecăți ale sistemelor de justiție penală, care s-au concentrat în mod tradițional pe traficul de femei și copii în scopuri de exploatare sexuală.

Este important de menționat că, deși detectarea **traficului în scopul exploatării prin muncă forțată** a crescut, conform tuturor seturilor de date disponibile, iar bărbații reprezintă majoritatea victimelor în astfel de cazuri, condamnările pentru acest tip de trafic continuă să rămână scăzute.³⁷ Alte explicații posibile pentru nivelul redus al urmăririi penale a traficului în scop de muncă forțată includ existența unui număr mai mic de făptuitori care exploatează un număr mai mare de victime (în special în sectoare precum construcțiile, agricultura și piscicultura), precum și complexitatea sporită a operațiunilor de trafic, care necesită mult mai mult timp și efort pentru finalizarea investigațiilor și pronunțarea unor condamnări.³⁸

De exemplu, la nivelul Uniunii Europene, s-a

constatat că sectoare precum construcțiile, prelucrarea produselor alimentare și transporturile se numără printre domeniile în care întreprinderile mari și mijloicii operează și exploatează un număr semnificativ de victime. Investigațiile privind traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă forțată arată că infractorii acționează în cadrul unor structuri de afaceri complexe, cu un grad ridicat de specializare în organizarea recrutării, circulației și cazării victimelor, implicând sute de persoane de pe aproape toate continentele și fiind adesea implicați în fraude fiscale și de securitate socială, falsificarea documentelor și alte activități ilicite.³⁹

În cele din urmă, deși există o definiție internațională a "muncii forțate" (Convenția privind munca forțată din 1930), nu există o definiție echivalentă pentru "exploatarea prin muncă", fapt care, potrivit unor experți, conduce la unele interpretări restrictive și neuniforme ale cazurilor de către instanțe.⁴⁰ Sistemele de justiție întâmpină dificultăți în a distinge între încălcările legislației muncii și traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă; în consecință, victimele traficului nu sunt recunoscute ca atare, iar infractorii nu sunt urmăriți penal în conformitate cu standardele internaționale în domeniul anti-trafic.⁴¹

Biroul Națiunilor Unite pentru combaterea drogurilor și criminalității a observat o creștere a numărului de **copii victime**, fenomen atribuit mai multor factori, inclusiv, printre altele, unei ponderi mai mari a fetelor în rândul victimelor traficului de persoane în scopul exploatării sexuale (în special în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est, precum și în Asia Centrală), precum și unei creșteri globale a identificării copiilor victime în anumite regiuni. Această tendință este explicată, în special, prin numărul tot mai mare de copii neînsoțiți care traversează frontierele după ridicarea restricțiilor impuse în contextul pandemiei.⁴² Infractorii implicați

34. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/crim_thb_vexp/default/table?lang=en Trebuie remarcat faptul că există diferențe semnificative între statisticile elaborate de Europol și statisticile oficiale publicate de EUROSTAT, în special în ceea ce privește numărul, vârsta și naționalitatea victimelor, formele de exploatare și numărul de persoane bănuite. Aceste discrepanțe se explică, inclusiv, prin întârzierile în transmiterea datelor de către statele membre către Europol (a se vedea: Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report), Comisia Europeană, 2025)

35. https://home-affairs.ec.europa.eu/news/new-data-indicates-increase-victims-trafficking-human-beings-eu-2025-04-07_en

36. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State; Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC.

37. Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

38. Trafficking in Persons Report, June 2024, United States Department of State; Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

39. Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

40. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

41. A se vedea: 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024. Disponibil la: <https://rm.coe.int/13th-general-report-on-greta-activities-covering-the-period-from-1-jan/1680af7268>

42. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023. Disponibil la: <https://edoc.coe.int/en/trafficking-in-human-beings/11663-12th-general-report-on-greta-s-activities-covering-the-period-from-1-january-to-31-december-2022.html>

În traficul de copii sunt adesea membri ai familiei sau persoane cunoscute victimelor, aflați în situații de deprivare socio-economică, mai degrabă decât străini motivați exclusiv de obținerea unui profit⁴³. În unele țări, agențiile de recrutare, în special în sectorul muncii casnice, pot fi, de asemenea, complice la falsificarea certificatelor de naștere pentru a eluda restricțiile de vârstă și pentru a facilita recrutarea și exploatarea fetelor.⁴⁴

Datele disponibile sugerează că între jumătate și două treimi din totalul victimelor identificate la nivel global sunt traficate în interiorul hotarelor interne.⁴⁵ Cazurile de **trafic intern** au fost predominante în majoritatea regiunilor în ultimii cinci ani, cu câteva excepții. În Europa Centrală și de Sud-Est, Europa de Est și Asia Centrală, printre alte regiuni, peste 70% dintre victimele cunoscute sunt traficate în interiorul propriilor țări.⁴⁶ Motivele acestui fenomen sunt, în prezent, neclare și pot include o creștere reală a traficului intern, o atenție sporită acordată anumitor forme de exploatare de către instituțiile responsabile, efectele legislației și politicilor relevante, o conștientizare mai ridicată a publicului și/sau o îmbunătățire a nivelului de înțelegere și a capacităților profesioniștilor din prima linie și capacități majorate ale persoanelor din prima linie. În prezent, nu există estimări fiabile privind prevalența traficului intern.

Unele țări, în special din Europa, au observat o schimbare a profilului traficului, transformându-se din țări de origine în țări de destinație, fapt care a necesitat adaptări ale sistemelor și răspunsurilor lor anti-trafic.⁴⁷

Recrutarea potențialelor victime se mută tot mai mult în mediul online. De exemplu, în Uniunea Europeană, majoritatea statelor membre și Europol au confirmat rolul predominant al rețelelor de socializare, în special al aplicațiilor de dating, al site-urilor de escortă și al platformelor destinate adulților, în recrutarea în scopul exploatarei sexuale. Victimele sunt, de asemenea, recrutate din țări terțe pentru activități prezentate aparent ca muncă legală, iar după sosire, sunt constrânse să se prostitueze.⁴⁸ Cea mai frecvent utilizată metodă de recrutare a femeilor tinere și a fetelor pentru exploatare sexuală (și uneori, chiar pentru muncă forțată) rămâne metoda „lover-boy”, prin care traficanții inițiază relații romantice în mediul online, creează dependență emoțională și atrag victimele în situații de exploatare.⁴⁹

OSCE a identificat o tendință emergentă prin care traficanții vizează în mod specific persoanele cu dizabilități de dezvoltare și/sau fizice.⁵⁰ De asemenea, există indicii potrivit cărora persoanele aparținând minorităților au o rată mai mare de reprezentare în rândul victimelor traficului de persoane comparativ cu populația generală.⁵¹

Sectoarele cu risc ridicat pentru **exploatarea prin muncă** au continuat să fie construcțiile, agricultura, silvicultura, prelucrarea produselor alimentare, liniile de asamblare, ospitalitatea, comerțul cu amănuntul, spălătoriile auto, serviciile de înfrumusețare și curățenie, transportul și munca domestică. Sectoarele emergente includ serviciile de îngrijire la domiciliu, asistența medicală și livrarea de colete⁵². Fotbalul a devenit, de

43. Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

44. Global Progress Report on Sustainable Development Goal 16 Indicators. At the Crossroads: Breakdown or Breakthrough for Peace, Justice and Strong Institutions. UNDP, UNODC, and OHCHR, 2024. Disponibil la:

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/sdgs/sdg16_progress_report_2024.pdf; Digidiki, V., J. Bhabha, K. Connors, H. Cook, C. Galez-Davis, C. Hansen, M. Lane, S. Laursen, and L. Wong, 2023. From Evidence to Action: Twenty years of IOM child trafficking data to inform policy and programming. FXB Center for Health and Human Rights at Harvard University, Boston and International Organization for Migration (IOM), Geneva. Disponibil la:

<https://publications.iom.int/books/evidence-action-twenty-years-iom-child-trafficking-data-inform-policy-and-programming>

45. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

46. Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC; Counter-Trafficking Data Collaborative

47. Global Report on Trafficking in Persons 2020, UNODC, 2021. Disponibil la:

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/tip/2021/GLOTIP_2020_15jan_web.pdf; Global Report on Trafficking in Persons 2022, UNODC, 2023. Access: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2022/GLOTIP_2022_web.pdf, Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

48. 14th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2024. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2025. Disponibil la:

<https://rm.coe.int/14th-general-report-of-greta-prems-067125-gbr-2578-14th-general-report/1680b638e3>

49. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

50. Leading Europol to publish a guide on how not to fall for the “lover boy”

scam:<https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/public-awareness-and-prevention-guides/how-not-to-fall-for-lover-boy-scam>

51. Invisible Victims: The nexus between disabilities and trafficking in human beings. OSCE, March 2024. Disponibil la:

<https://www.osce.org/files/f/documents/c/7/568150.pdf>

52. Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings (OSR/CTHB) and the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), 2024. Disponibil la: https://www.osce.org/files/f/documents/1/6/574475_1.pdf

asemenea, un domeniu deosebit de vulnerabil la exploatare. Tinerii jucători de fotbal sunt ademeniți cu promisiuni false și ulterior forțați să lucreze pentru salarii foarte mici sau fără remunerație, trăind în condiții precare, cu pașapoartele confiscate și libertatea de circulație restricționată.⁵³ De asemenea, exploatarea mamelor surogat este tot mai frecvent asociată cu traficul de persoane și cu obținerea unor profituri uriașe.⁵⁴

Cele mai recente date arată că aproximativ trei sferturi dintre **traficanti** funcționează ca grupuri și rețele conectate în relații criminale de tip comercial sau ca organizații criminale structurate.⁵⁵ Adesea, astfel de organizații

sunt implicate în mai multe activități ilegale interconectate, după cum demonstrează cazul traficului de femei chineze în scopul exploatarei sexuale, organizat prin intermediul centrelor de apel descentralizate care operează în unele țări ale UE și în China; aceste centre de apel au acționat ca noduri de coordonare a exploatarei victimelor și de transfer al banilor către persoanele responsabile de spălarea veniturilor ilegale.⁵⁶ Potrivit Europol, 55 dintre cele mai periculoase rețele infracționale raportate se implică în trafic de persoane ca una dintre activitățile lor principale.⁵⁷

O tendință internațională cheie: traficul de persoane în scopul criminalității forțate

Traficul de persoane în scopul criminalității forțate a reprezentat o preocupare majoră și a cunoscut o creștere semnificativă în ultimii cinci ani. În 2025, acest fenomen a constituit tema oficială a Zilei Mondiale împotriva traficului de persoane⁵⁸. Criminalitatea forțată poate include contrabanda, producerea și distribuirea drogurilor, fraudele, furtul, jaful, escrocheriile, extorcarea, infracțiunile legate de imigrație, implicarea în organizații și activități teroriste, precum și alte tipuri de infracțiuni⁵⁹.

Una dintre cele mai proeminente manifestări ale acestui fenomen o reprezintă sindicatele criminale organizate care operează centre de fraudă online utilizând munca persoanelor traficate. Modelul operațional al acestor centre a fost dezvoltat în Asia de sud-est, fiind alimentat de creșterea producției și traficului de droguri sintetice, precum și de extinderea criminalității cibernetice, și gestionat de rețele criminale din ce în ce mai profesionalizate și complexe.

Aceste sindicate au profitat de infrastructura financiară ilicită existentă, inclusiv cazinourile, sistemele de junket, platformele ilegale de jocuri de noroc online, platformele de socializare (Telegram, WeChat, TikTok și Facebook), precum și de răspândirea criptomonedelor și a furnizorilor de servicii de active virtuale cu risc ridicat. Totodată, acestea au integrat rapid noile tehnologii, inclusiv malware, inteligența artificială generativă (IA), deepfakes, printre altele.

În acest context, a devenit posibilă convergența mai multor tipuri de infracțiuni, inclusiv producerea și traficul de droguri, jocurile de noroc ilegale, traficul de persoane în scopul criminalității forțate, prostituția, pornografia și operațiunile de spălare a banilor. Veniturile infracționale au fost integrate rapid, adesea cu un grad ridicat de impunitate, în sistemul financiar formal, ceea ce a atras noi rețele infracționale, inovatori și furnizori de servicii specializate. Deosebit de îngrijorător este faptul că

53. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

54. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025; Global Thematic Report on Sport Trafficking. Mission 89, 2024. Disponibil la: <https://mission89.org/wp-content/uploads/2024/12/GLOBAL-THEMATIC-REPORT-ON-SPORT-TRAFFICKING..pdf>

55. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

56. Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC

57. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

58. Ibidem

59. E.g., see: <https://www.iom.int/world-day-against-trafficking-persons-2025>

această „industrie” a atras un număr tot mai mare de tineri, atât în calitate de victime, cât și de infractori, prin utilizarea unor scheme de recrutare sofisticate, inclusiv prin intermediul rețelelor de socializare.⁶⁰

Traficul de persoane în scopul exploatării în cadrul operațiunilor de fraudă online a urmat un model bine stabilit. Victimele au fost recrutate cu promisiuni false de locuri de muncă legitime și apoi forțate să lucreze în schimburi prelungite, vizând persoane din mediul online prin scheme de fraudă romantică sau investițională. Acestea erau ținute în camere/complexe încuiate, fără acces la documentele lor de identitate, iar cei care încercau să opună rezistență exploatării erau pedepsiți, adesea prin violență fizică și tortură.⁶¹

Pe măsură ce răspunsul instituțiilor de drept se intensifică, operațiunile se mută în regiuni îndepărtate, slab guvernate și în afara controlului guvernamental din Asia de sud-est, Africa, America Latină și Europa de Est, demonstrând modul în care grupurile transnaționale de crimă organizată pot migra rapid, depășind capacitatea guvernelor de a le închide. În plus, aceste sindicate vând acum servicii și produse pe care le-au dezvoltat și testat altor infractori, stimulând creșterea economiei serviciilor infracționale și promovând specializarea în cadrul acesteia, reducând la rândul lor barierele de intrare. Abuzul progreselor tehnologice accelerate, permite rețelelor criminale să-și eficientizeze, să-și extindă și să-și automatizeze operațiunile.⁶² Până în prezent, pierderile din fraudele online înfăptuite de aceste rețele sunt estimate la zeci de miliarde de dolari.⁶³

În UE, criminalitatea forțată a fost cel mai frecvent asociată cu furturile, infracțiunile mărunte, furtul din buzunare, furtul din magazine și vânzarea de droguri. Rețelele criminale din Europa recrutează și exploatează un număr tot mai mare de copii și adolescenți, în principal băieți, atât cetățeni, cât și străini, pentru a facilita producția și comerțul ilicit de droguri, precum și pentru a comite jafuri, atacuri armate și alte forme de violență. Este cunoscut faptul că dependența de droguri este utilizată ca mijloc de control asupra victimelor.⁶⁴

Această problematică este tot mai strâns legată de aspecte de securitate națională. Europol a semnalat că unele rețele de crimă organizată din Europa acționează ca "intermediari criminali" ("proxy" în eng.), în numele și cu sprijinul unor guverne străine, încercând să destabilizeze funcționarea Uniunii Europene și a statelor membre printr-o "gamă largă de activități și tactici criminale" (sabotaj, incendiere, atacuri cibernetice, furt de date și trafic ilegal de migrații).⁶⁵

1.4. Factori determinanți

1.4.1. Efectele pandemiei COVID-19

Pandemia bolii coronavirus (COVID-19) a provocat creșterea șomajului, închiderea școlilor, închiderea frontierelor și impunerea restricțiilor de circulație, precum și

redirecționarea resurselor către noi domenii prioritare. Cel mai important, acesta a determinat o accelerare a dezvoltării tehnologiilor digitale, o creștere semnificativă a prezenței adulților și a copiilor în mediul online, precum și o tranziție majoră către operațiuni online în cadrul tuturor tipurilor de organizații.

60. 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State. Access (October 2025):

<https://www.state.gov/reports/2025-trafficking-in-persons-report/>

61. Casinos, Money Laundering, Underground Banking, and Transnational Organized Crime in East and Southeast Asia: A Hidden and Accelerating Threat. UNODC Technical Policy Brief, January 2024. Disponibil la:

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2024/Casino_Underground_Banking_Report_2024.pdf

62. A se vedea:

https://www.abc.net.au/news/2025-08-26/sex-tortion-new-tactic-in-scamming-compounds-southeast-asia/105687700?fbclid=IwY2xjawMrustleHRuA2FlbQlXMAABHolQFA-WEnNZb5tbFm-elcOHkH3pqwQv0pXlkyQLseBQTvyXSTkXbQjdcPI9_aem_73twD_VRB5fx_jGk8jWUbw

63. Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024. Disponibil la:

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2024/TOC_Convergence_Report_2024.pdf

64. A se vedea: <https://www.reuters.com/world/china/cancer-billion-dollar-cyberscam-industry-spreading-globally-un-2025-04-21/>

65. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

Toți acești factori au sporit riscurile de trafic și au determinat schimbări semnificative în modalitățile de operare ale traficantilor. Grupurile criminale au fost nevoite să inoveze, să se digitalizeze și să-și diversifice modelele de afaceri pentru a-și menține fluxurile de venituri, ceea ce, printre altele, a condus la convergența diferitelor tipuri de operațiuni criminale și la extinderea complexelor de fraudă digitală în Asia de sud-est (a se vedea boxa "Tendință internațională cheie: traficul de persoane în scopul criminalității forțate").⁶⁶

O provocare fundamentală generată de pandemia COVID-19 și de consecințele acesteia a fost mutarea traficului de persoane în spațiul digital.⁶⁷ Măsurile de lockdown și restricțiile de circulație au contribuit la creșterea exploatării sexuale online, precum și la intensificarea țintirii copiilor în scopul exploatării sexuale și abuzului sexual, prin utilizarea site-urilor de jocuri și a platformelor de socializare.⁶⁸ De exemplu, traficantii convingeau fete tinere, prin intermediul rețelelor online, să-și suplimenteze banii de buzunar prin activități de prostituție (o schemă de exploatare cunoscută sub denumirea de "banii de buzunar").⁶⁹ De asemenea, au fost raportate cazuri privind grupuri infracționale care profită de prezența crescută a persoanelor în mediul online pentru a valorifica noi oportunități de recrutare.⁷⁰

Pandemia a afectat, de asemenea, grav măsurile de combatere a traficului, determinând scăderea ratelor de detectare și identificare a victimelor. Această situație s-a datorat, printre altele, reducerii controalelor poliției și ale inspecțiilor muncii,⁷¹ accesului restricționat al instituțiilor responsabile de identificare la centrele de primire a solicitanților de azil și la centrele de detenție pentru migranți,⁷² precum și creșterii latenței infracțiunilor, cauzate de mutarea acestora în mediul online.⁷³

Serviciile de asistență pentru victime

furnizate de ONG-uri au suferit perturbări majore, generând lacune semnificative în sistemele de protecție. Victimele, în special cele străine, s-au confruntat cu dificultăți în accesarea informațiilor, inclusiv a celor privind COVID-19 și a măsurilor de sprijin asociate pandemiei, ceea ce le-a supus unui risc sporit de infectare și unor consecințe grave asupra sănătății.

Problemele de sănătate mentală s-au accentuat în rândul persoanelor traficate, întrucât restricțiile de circulație, insecuritatea economică și imposibilitatea de a se întoarce în țările de origine au declanșat și reactivat traume preexistente, evidențiind insuficiența serviciilor de sprijin psihosocial disponibile.⁷⁴ De asemenea, urmărirea penală a cazurilor de trafic a înregistrat o scădere semnificativă, ca urmare a activității limitate a instanțelor judecătorești și a procuraturilor, precum și a impactului negativ al pandemiei asupra asistenței juridice reciproce în materie penală și a cooperării transfrontaliere.⁷⁵

Pe lângă impactul imediat al pandemiei, efectele sale socio-economice pe termen lung au agravat cauzele profunde ale traficului de persoane, precum sărăcia, șomajul și instabilitatea economică.

1.4.2. Distrugerea ordinii juridice globale

Distrugerea ordinii juridice globale a reprezentat o tendință graduală începând cu anii 2000, devenind însă deosebit de acută în anul 2025. În ultimele două decenii, puterea economică, politică și militară a fost distribuită mai uniform în cadrul sistemului internațional; totodată concurența geopolitică dintre centrele globale de putere, adesea purtată prin intermediari, a subminat în mod progresiv cooperarea internațională realizată prin mecanisme multilaterale. Această evoluție a pus sub semnul întrebării valori fundamentale precum echitatea, responsabilitatea, imparțialitatea,

66. A se vedea: <https://www.theguardian.com/technology/2025/mar/18/russia-criminal-networks-drive-increase-sabotage-europol>

67. *Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape*. UNODC Technical Policy Brief, October 2024

68. *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report)*. European Commission, 2025

69. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020*. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021. Disponibil la: <https://rm.coe.int/10th-general-report-greta-activities-en/1680a21620>

70. *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report)*. European Commission, 2025

71. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*. Access: <https://docs.un.org/en/A/76/263>

72. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020*. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021

73. *Ibidem*

74. *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report)*. European Commission, 2025

75. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020*. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, 2021

corectitudinea și justiția și erodând sistemele, procesele și instituțiile juridice.⁷⁶ Erodarea statului de drept și a cadrelor juridice internaționale permite statelor să sfideze angajamentele asumate în domeniul drepturilor omului, generând un climat de impunitate pentru infractori.⁷⁷ Corupția răspândită și inegalitatea persistentă, atât în interiorul statelor, cât și între acestea, subminează guvernarea democratică și creează un teren fertil pentru consolidarea sistemelor neliberale, care ajung să se implice tot mai frecvent în acțiuni agresive oportuniste, favorizând apariția conflictelor și accentuarea instabilității.⁷⁸

Înăsprirea tensiunilor geopolitice, pe fondul conflictelor armate și al acțiunilor unilaterale imprevizibile, afectează securitatea alimentară și energetică la nivel global, precum și lanțurile de aprovizionare, conducând la creșterea costului vieții.⁷⁹ Intensificarea amenințărilor la adresa securității naționale determină majorarea cheltuielilor militare și subfinanțarea altor domenii, inclusiv a sistemelor de sprijin social⁸⁰ și a ajutorului internațional.⁸¹ Acești factori sunt de natură să amplifice riscurile traficului de persoane și să submineze eficiența răspunsului anti-trafic. De exemplu, întreruperile de finanțare au fost deja asociate cu reducerea serviciilor destinate pentru supraviețuitori și cu creșterea riscului de re-traficare, în special în cadrul așa-numitelor "complexe de fraudă online" ("scam compounds") din Asia de sud-est (a se vedea boxa "Tendință internațională cheie: traficul de persoane în scopul criminalității forțate").⁸²

1.4.3. Progrese tehnologice

Raportul privind TFU din 2024 a evidențiat utilizarea tot mai frecventă a instrumentelor digitale, precum rețelele sociale, aplicațiile de dating și criptomonede, în scopul recrutării, constrângerii și operării rețelelor de trafic de persoane. Totodată, progresele majore în domeniul inteligenței artificiale (IA), în special dezvoltarea instrumentelor de inteligență artificială generativă, au început deja să

influențeze o gamă largă de sectoare și riscă să accentueze decalajele digitale, atât între state, cât și în interiorul acestora, precum și dezavantajele structurale cu care se confruntă țările cel mai puțin dezvoltate.⁸³ La rândul său, acest context este susceptibil să îngreuneze combaterea operațiunilor criminale transnaționale complexe (a se vedea boxa "Tendință internațională cheie: Traficul de persoane în scopul criminalității forțate"). Inteligența artificială oferă oportunități sporite pentru extinderea operațiunilor de trafic și de înșelăciune, inclusiv prin automatizarea atacurilor de phishing, crearea de identități false și profiluri online convingătoare, furt de identitate, încălcarea confidențialității datelor, generarea de scripturi personalizate pentru înșelarea victimelor în timp real, în sute de limbi, precum și utilizarea tehnologiilor deepfakes în scopuri de personificare, pornografie, sextortion și alte infracțiuni cibernetice.⁸⁴

Algoritmii bazați pe inteligență artificială utilizați de rețelele sociale, aplicațiile de dating și alte platforme online pot facilita, în mod neintenționat, accesul traficanților la persoane vulnerabile, prin conectarea acestora cu utilizatori aflați în situații de risc și prin adaptarea publicității sau a mesajelor frauduloase la vulnerabilități specifice (de exemplu, dificultăți economice, medii familiale disfuncționale, dependențe etc.). Instrumentele de supraveghere bazate pe inteligență artificială, utilizate adesea prin intermediul dispozitivelor personale ale victimelor (de exemplu, urmărirea prin GPS sau monitorizarea de la distanță a comunicațiilor), pot facilita controlul și monitorizarea mișcărilor și activităților victimelor, în special în cazurile de servitute domestică sau muncă forțată.

Publicitatea amplificată a victimelor sau a serviciilor acestora, realizată prin utilizarea instrumentelor bazate pe inteligență artificială pe piețele online, precum și conectarea mai eficientă la piețele ilicite pot extinde amploarea traficului de persoane și pot facilita tranzacțiile în mod anonim.

76. Ibidem

77. World Migration Report 2022. International Organization for Migration (IOM), 2021. Disponibil la: <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022>

78. A se vedea: <https://www.theideasletter.org/essay/human-rights-on-the-edge/>

79. A se vedea: <https://www.defenceviewpoints.co.uk/articles-and-analysis/strategic-implications-of-the-deterioration-of-the-rules-based-international-order>

80. World Migration Report 2024. IOM, 2024. Access: <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2024>

81. A se vedea: <https://www.theguardian.com/world/2025/jun/24/europes-pledge-to-spend-more-on-military-will-hurt-climate-and-social-programmes>

82. A se vedea: <https://www.bbc.com/news/articles/clyrkv4gd7o>

83. A se vedea: <https://www.wired.com/story/usaid-collapse-is-helping-criminal-scammers-enslave-people/>

84. World Migration Report 2024. IOM, 2024

85. Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024

Traficul de persoane în scopul exploatarei în criminalitatea cibernetică și în mediul online, inclusiv prin utilizarea instrumentelor de inteligență artificială, reprezintă, de asemenea, un fenomen nou.⁸⁶ Disponibilitatea largă a acestor instrumente reduce barierele de intrare pentru rețelele criminale care, anterior, nu dispuneau de competențe tehnice necesare pentru a exploata metode mai sofisticate și mai profitabile.⁸⁷

Una dintre cele mai îngrijorătoare tendințe legate de trecerea traficului și exploatarei în spațiul digital a fost creșterea **exploatarei sexuale online și abuzul copiilor**. Infractorii folosesc tehnologii digitale (inclusiv aplicații de dating și jocuri online) pentru a contacta copiii, pentru a-i ademeni și a-i forța să se angajeze în activități sexuale și pentru a transmite în direct abuzul acestora. Traficanții pot folosi IA pentru a-și masca identitatea (de exemplu, dându-se drept copii sau imitând prieteni și membri ai familiei pentru a construi relații cu potențiale victime copii în mediul online, a-i înșela și a-i controla) sau pentru a masca identitatea victimelor.⁸⁸

Estimările arată că aproximativ 60% dintre adolescenți sunt ținta solicitărilor de exploatare sexuală pe platforme de dating,⁸⁹ iar fiecare al cincilea tânăr cu vârsta între 12-17 ani a fost supus exploatarei sexuale și abuzului online într-o perioadă de doar un an.⁸⁹ Se știe că fraudele online facilitate de traficul de persoane (a se vedea caseta "O tendință internațională cheie: traficul de persoane în scopuri de criminalitate forțată") implică șantajarea copiilor, utilizând romantismul și telemedicina frauduloasă ca pretext pentru a solicita imagini explicite sau pentru a crea conținut, inclusiv prin instrumente de inteligență artificială generativă, destinat șantajului.⁹⁰ Părinții și îngrijitorii sunt adesea nepregătiți să-și ajute copiii să navigheze prin noile riscuri și prejudicii care apar în mediul online. Copiii care se confruntă cu exploatarea și abuzul

sexual online au de două până la patru ori mai multe șanse să se auto-mutileze sau să aibă gânduri suicidare și prezintă rate mai mari de anxietate. Unul din trei copii care au fost exploatați și abuzați sexual online nu a spus nimănui despre asta, iar dintre cei care au divulgat-o, cei mai mulți au apelat la un prieten, frate sau soră. Doar trei la sută dintre victime au contactat poliția sau au apelat la o linie de asistență.⁹¹

În același timp, IA poate fi utilizată pentru prevenirea și perturbarea traficului de persoane, dacă este folosită strategic și cu atenție, inclusiv prin luarea în considerare corespunzătoare a prejudecăților inerente și potențiale ale modelelor de IA. Printre alte utilizări, instrumentele bazate pe inteligență artificială pot contribui la detectarea, semnalarea și/sau blocarea conținutului dăunător și a activităților ilegale, inclusiv în mediul rețelelor sociale, la amplificarea eforturilor de sensibilizare, precum și la sprijinirea procesului de identificare a victimelor, de exemplu, prin analiza publicității online, procesarea probelor digitale și facilitarea luării deciziilor bazate pe date.⁹²

1.4.4. Conflicte intensificate

Conflicte devastatoare au avut loc în multe locuri din întreaga lume în ultimii cinci ani (cum ar fi conflictele interne din Afganistan, Etiopia, Sudan, Republica Arabă Siriană, Yemen, Republica Centrafricană, Republica Democratică Congo și Myanmar, războiul dintre Rusia-Ucraina și conflictul din Teritoriile Palestiniene). Milioane de persoane au fost strămutate forțat,⁹³ în timp ce fărâdeleaga și violența s-au răspândit în regiunile afectate, sporind riscurile de trafic de persoane și creând un mediu favorabil pentru infractori. Conflictele prelungite sunt recunoscute în mod deosebit ca factori de multiplicare a riscurilor, ca urmare a degradării generale a statului de drept, a destrămării rețelelor de sprijin social și a altor factori structurali care

86. *Online and technology-facilitated trafficking in human beings*. Council of Europe, 2022. Access: <https://rm.coe.int/online-and-technology-facilitated-trafficking-in-human-beings-full-rep/1680a73e49>; The links between new technologies and trafficking in persons: Challenges and opportunities. IOM. Disponibil la: <https://emm.iom.int/featured-questions/links-between-new-technologies-and-trafficking-persons-challenges-and-frontiers>; The Use of Generative Artificial Intelligence to Facilitate Trafficking in Persons. OSCE, 2024. Disponibil la: <https://www.osce.org/files/f/documents/7/d/579715.pdf>.

87. *Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape*. UNODC Technical Policy Brief, October 2024.

88. *2025 Trafficking in Persons Report*, United States Department of State.

89. A se vedea:

https://www.abc.net.au/news/2025-08-26/sextortion-new-tactic-in-scramming-compounds-southeast-asia/105687700?fbclid=IwY2xjawMrustleHruA2FlbQIXMAABHolQFA-WEnNZb5tbFm-elcOHkH3pqwQvOpXlkyQLseBQTvyXSTkXbQjdcPI9_aem_73twD_VRB5fx_jGk8jWUbw

90. *Evidence-based actions to end online child sexual exploitation and abuse*. Brief by the Disrupting Harm project, December 2024. Disponibil la:

https://safeonline.global/wp-content/uploads/2024/11/Disrupting-Harm-Evidence-Based-Actions-Final.pdf?utm_campaign=Insight%20%26%20Foresight%20%20December%202024&utm_medium=email&utm_source=Mailjet

91. A se vedea:

https://www.abc.net.au/news/2025-08-26/sextortion-new-tactic-in-scramming-compounds-southeast-asia/105687700?fbclid=IwY2xjawMrustleHruA2FlbQIXMAABHolQFA-WEnNZb5tbFm-elcOHkH3pqwQvOpXlkyQLseBQTvyXSTkXbQjdcPI9_aem_73twD_VRB5fx_jGk8jWUbw

92. *Evidence-based actions to end online child sexual exploitation and abuse*. Brief by the Disrupting Harm project, December 2024.

93. *2025 Trafficking in Persons Report*, United States Department of State.

contribuie la vulnerabilitate.⁹⁴ Riscurile de trafic pentru persoanele afectate de conflicte pot fi, de asemenea, accentuate de accesul limitat la mecanismele de protecție internațională (a se vedea detalii suplimentare mai jos).⁹⁵

Potrivit Raportului Special al Organizației Națiunilor Unite privind traficul de persoane, în special al femeilor și copiilor, traficul în scopul **exploatării sexuale**, ca formă de violență sexuală legată de conflict,⁹⁶ este raportat pe scară largă, în special în zonele în care sunt prezente grupuri armate nestatale și/sau grupuri criminale (acestea din urmă fiind adesea asociate cu primele). Aceste contexte sunt caracterizate de proliferarea atacurilor asupra civililor și obiectivelor civile, de omoruri ilegale, răpiri, dispariții forțate, arestări și detenții arbitrară sau ilegale, recrutare forțată în grupări armate și violență de gen⁹⁷. Constrângerea victimelor, în special a femeilor și fetelor, la căsătorii forțate, sclavie sexuală, sarcină forțată, muncă forțată, servitute domestică și exploatare sexuală este, de asemenea, în creștere în contextul conflictelor armate.⁹⁸ **Traficul în scop de muncă** forțată poate fi determinat de epuizarea forței de muncă obișnuite și de necesitatea de a genera venituri ilicite sau de a susține operațiuni militare, în special de către grupările armate nestatale.⁹⁹ Persoanele sunt traficate în zone de conflict pentru muncă forțată prin practici de recrutare înșelătoare, uneori implicând membri de încredere ai comunității.¹⁰⁰

Copiii sunt afectați în mod disproporționat de conflictele armate, iar numărul copiilor

verificați ca fiind victime ale încălcărilor grave (inclusiv ale traficului potențial de persoane) a crescut în ultimii patru ani.¹⁰¹ Potrivit Organizației Internaționale a Muncii, există o corelație puternică între munca copiilor, situațiile de conflict și dezastrele naturale.¹⁰² Copiii pot fi recrutați de grupări armate pentru exploatare și abuz sexual, muncă forțată în calitate de servitori domestici, mesageri sau paznici, precum și pentru acțiuni militare, cum ar fi plantarea de explozibili, comiterea atacurilor armate și a atentatelor sinucigașe sau utilizarea lor ca scuturi umane.¹⁰³ Se cunoaște faptul că atacurile asupra școlilor și spitalelor sunt utilizate atât pentru răpirea copiilor, cât și pentru creșterea vulnerabilității acestora, ca urmare a lipsei accesului la servicii esențiale.¹⁰⁴ S-a constatat că copiii neînsoțiți, separați, instituționalizați, precum și copiii aparținând minorităților etnice prezintă un risc sporit de trafic, exploatare și abuz.¹⁰⁵ Alte forme de violență asociate conflictelor, cum ar fi deportările forțate sau transferurile de civili¹⁰⁶, disparițiile forțate și involuntare¹⁰⁷, răpirile în scop de răscumpărare,¹⁰⁸ și altele, pot fi, de asemenea, asociate traficului de persoane. Traficul poate fi utilizat și ca parte a tacticilor grupărilor armate, de exemplu obținerea controlului teritorial, pentru infiltrarea rețelelor acestora în comunități sau pentru susținerea eforturilor de război și/sau ca strategie de recrutare.¹⁰⁹

În același timp, au apărut dovezi că eforturile concertate ale mai multor agenții pentru protejarea persoanelor care fug de conflicte pot produce un impact pozitiv semnificativ,

94. Walk Free Foundation. Access (September 2025): <https://www.walkfree.org/global-slavery-index/findings/global-findings/>

95. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172. Disponibil la: <https://docs.un.org/en/A/78/172>

96. Termenul care cuprinde "viol, sclavie sexuală, prostituție forțată, sarcină forțată, avort forțat, sterilizare forțată, căsătorie forțată și orice altă formă de violență sexuală de o gravitate comparabilă comisă împotriva femeilor, bărbaților, fetelor sau băieților care este direct sau indirect legată de un conflict." (See Conflict-Related Sexual Violence. Report of the United Nations Secretary General, 5 June 2020, S/2020/487. Disponibil la: <https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2020/07/report/conflict-related-sexual-violence-report-of-the-united-nations-secretary-general/2019-SG-Report.pdf>)

97. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172

98. Ibidem

99. Ibid.

100. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161. Access: <https://docs.un.org/en/A/79/161>

101. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172

102. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

103. Ibidem

104. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

105. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

106. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172

107. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

108. Ibidem

109. Ibid.

după cum demonstrează răspunsul UE în urma invaziei pe scară largă a Ucrainei de către Federația Rusă.¹¹⁰ Răspunsul rapid și eficient a inspirat o modificare a articolului 19 din Directiva UE privind TFU, care prevede elaborarea unor planuri de răspuns în situații de urgență pentru prevenirea riscurilor de trafic de persoane în contexte de criză majoră. Cu toate acestea, persistă îngrijorări cu privire la capacitatea de răspuns pe termen mediu și lung, întrucât vulnerabilitățile socio-economice ale milioane de persoane afectate de război sunt susceptibile să se accentueze în timp.¹¹¹

Răspunderea pentru traficul de persoane comis în contexte de conflict armat și de către grupări armate nestatale rămâne limitată, inclusiv din cauza dificultăților semnificative legate de colectarea probelor.¹¹²

¹¹³ Eșecurile în asigurarea garanțiilor de nerepetare subminează suplimentar procesele de consolidare a păcii, grupările armate și rețelele criminale fiind frecvent implicate în traficul de persoane în situații post-conflict și de tranziție.¹¹⁴

1.4.5. Migrația vulnerabilă

Numărul migranților internaționali aproape s-a dublat în ultimii 25 de ani.¹¹⁵ Printre aceștia, migranții cu anumite tipuri de vize (de exemplu, lucrătorii sezonieri¹¹⁶ și lucrătorii domestici), migranții cu statut neregulat,

solicitanții de azil, refugiații, persoanele strămutate și copiii neînsoțiți și separați¹¹⁸ sunt considerați a fi deosebit de vulnerabili la traficul de persoane. În UE, care reprezintă una dintre principalele destinații globale pentru migranți,¹¹⁹ proporția victimelor care sunt resortisanți din afara UE a crescut.¹²⁰

Lipsa căilor regulate accesibile de migrație sporește susceptibilitatea migranților la promisiunile contrabandiștilor și ale traficantilor. Creșterea sentimentelor anti-imigraționiste în multe părți ale lumii, pe fondul deteriorării condițiilor economice,¹²¹ determină tot mai frecvent guvernele să adopte abordări mai restrictive și punitive în reglementarea migrației.

Acestea includ instituirea de bariere la intrare, utilizarea violenței, practicile de respingere și interceptările periculoase, arestările la sosire, construirea de ziduri, restricționarea accesului la protecția internațională, criminalizarea organizațiilor pentru drepturile omului implicate în operațiuni de căutare și salvare, precum și limitarea drepturilor de ședere sau a căilor de acces la cetățenie.¹²² De exemplu, unele state au implementat politici și practici de respingere, în special refuzul intrării și expulzarea persoanelor fără evaluarea individuală a nevoilor lor de protecție. Această practică a fost semnalată pentru potențialul său de a spori riscurile de trafic și de

110. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

111. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023

112. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172. Curtea Penală Internațională nu a urmărit până în prezent infracțiunea de trafic de persoane, nici în cadrul crimelor împotriva umanității, precum sclavia sau sclavia sexuală, nici în cadrul altor infracțiuni relevante și conexe. De asemenea, cu puține excepții, mecanismele de investigare și de constatare a faptelor ale Consiliului pentru Drepturile Omului, care joacă un rol esențial în promovarea responsabilității, nu au examinat prevalența traficului de persoane, nici măcar în situațiile în care sunt prezenți indicatori semnificativi ai acestui fenomen.

113. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

114. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172

115. World Migration Report 2024. IOM, 2024

116. De exemplu, se știe că, în UE, lucrătorii sezonieri sunt transportați în zone agricole îndepărtate, unde trăiesc și muncesc într-o situație de dependență totală, din cauza resurselor economice limitate și a lipsei cunoștințelor lingvistice. Accesibilitatea redusă și izolarea acestor locațiilor îngreunează desfășurarea inspecțiilor muncii și identificarea victimelor (Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025)

117. Lucrătorii casnici migranți sunt expuși unui risc sporit de anumite forme de exploatare și abuz, din cauza naturii particulare a muncii casnice și a reglementării insuficiente a acesteia. Ei trăiesc adesea în izolare, nu au sisteme de sprijin de bază și cunoștințe despre legislația națională privind munca și migrația și depind de angajator din cauza datoriilor legate de migrație, a statutului juridic și a restricțiilor privind libertatea de a părăsi locul de muncă. Riscurile și vulnerabilitățile sunt ridicate pentru lucrătorii casnici migranți care nu sunt documentați sau se află într-o situație juridică precară și care se tem de deportare dacă contactează autoritățile statului pentru a solicita asistență și protecție. (Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56. Disponibil la: <https://docs.un.org/en/A/hrc/59/56>)

118. 14th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2024. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2025

119. World Migration Report 2024. IOM, 2024

120. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

121. World Migration Report 2024. IOM, 2024

122. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170. Access: <https://docs.un.org/en/A/77/170>

re-traficare, de a afecta negativ detectarea victimelor traficului în rândul migranților și al solicitanților de azil și de a conduce la proliferarea returnărilor, cu încălcarea obligațiilor internaționale relevante.¹²³ Mii de migranți continuă să moară sau să dispară în fiecare an de-a lungul rutelor de migrație periculoase; mulți dintre cei care mor sau dispar sunt victime ale traficului de persoane.¹²⁴

În plus, geopolitica globală bazată pe rivalitate (a se vedea mai sus) motivează țările de destinație să formuleze acorduri care să ofere acces liber la vize aliaților lor, impunând în același timp restricții altor țări. Pe termen lung, acest lucru contribuie la inegalitatea sistemică dintre state și la inegalitatea mobilității dintre țări și regiuni, ceea ce ar putea crește semnificativ traficul de persoane și traficul ilegal de migranți.¹²⁵ **Regimurile de vize** pot contribui, de asemenea, la creșterea riscurilor de trafic și exploatare prin producerea de dependențe, vulnerabilitate și izolare.¹²⁶ De exemplu, sistemul *kafala* (sponsorizare), utilizat în Orientul Mijlociu este cunoscut ca un mecanism care accentuează vulnerabilitatea populațiilor de migranți pe care aceste țări s-au bazat mult timp.¹²⁷ În situațiile în care permisele de ședere sunt temporare, lucrătorii migranți riscă să ajungă în situații nereglementate din cauza întârzierilor sau a dificultăților în reînnoirea vizelor și, prin urmare, devin vulnerabili la exploatare.¹²⁸

Deși adoptarea **acordurilor bilaterale privind migrația forței de muncă** poate constitui o cale de asigurare a unor canale reglementate de migrație în sectoarele vizate, acest lucru are loc adesea pe fondul inegalităților dintre state, ceea ce contribuie la diminuarea protecției drepturilor lucrătorilor și/sau la o supraveghere ori aplicare limitată a standardelor de protecție a muncii convenite. Lipsa de transparență în ceea ce privește acordurile bilaterale privind migrația forței de muncă, care adesea nu sunt disponibile publicului, reprezintă, de asemenea, un factor ce contribuie la vulnerabilitatea lucrătorilor migranți. Dependența de remitențele

lucrătorilor migranți și prioritizarea exportului de forță de muncă pot conduce, de asemenea, la o lipsă de voință politică pentru a contesta modelele de exploatare din țările de destinație. Excluderea de la protecția muncii și de la sistemul social are ca rezultat faptul că lucrătorii migranți rămân fără acces la drepturile lucrătorilor și la informații privind mecanismele de soluționare a plângerilor.¹²⁹

Accentul pus pe o digitalizare a managementului migrației, în contextul mai larg al progreselor tehnologice (a se vedea mai sus), inclusiv în ceea ce privește serviciile de acordare a vizelor, procesarea la frontiere și gestionarea identității, va presupune că migrații să fie nevoiți să interacționeze din ce în ce mai mult cu autoritățile prin intermediul canalelor digitale. În plus, instrumentele de inteligență artificială utilizate în gestionarea migrației pot avea un grad inerent de subiectivism,¹³⁰ care poate restricționa opțiunile anumitor grupuri de migranți.

Acest lucru este probabil să reprezinte un obstacol pentru multe persoane din întreaga lume¹³¹ care pot apela la intermediari pentru a compensa lacunele legate de accesul la tehnologie sau de nivelul de alfabetizare digitală, expunându-le astfel unor riscuri sporite de trafic și exploatare. În același timp, tehnologia poate avea un rol pozitiv în prevenirea traficului de persoane. De exemplu, un nou Sistem Informațional Schengen (SIS) a fost introdus în martie 2023, incluzând noi categorii de alerte, inclusiv așa-numitele alerte preventive introduse în sistem în urma unor decizii ale autorităților naționale competente. În situațiile în care o persoană vulnerabilă în vârstă sau un copil sunt expuși riscului de a fi traficați, călătoria poate fi împiedicată, iar persoana poate fi plasată sub protecție. O altă caracteristică importantă a SIS este adăugarea unor noi tipuri de date biometrice (cum ar fi amprente palmelor, amprente degetelor, precum și înregistrările ADN legate de persoanele dispărute), pentru a sprijini localizarea și identificarea persoanelor introduse în sistem.¹³²

123. 10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021

124. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

125. World Migration Report 2024. IOM, 2024

126. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

127. Walk Free Foundation

128. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

129. Ibidem

130. See e.g., <https://www.ibm.com/think/topics/ai-bias> for a discussion on AI biases.

131. World Migration Report 2024. IOM, 2024

132. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

1.4.6. Schimbările climatice

Schimbările climatice și dezastrele cauzate de factori naturali sunt recunoscute în prezent ca un factor-cheie și determinant al migrației și al strămutării, atât în interiorul statelor, cât și peste hotare. Dezastrele cu debut brusc (de exemplu, furtuni, cicloane și incendii) ar fi provocat strămutarea a 30,7 milioane de persoane doar în anul 2020. De asemenea, au avut loc strămutări la scară largă declanșate de dezastre asociate climei și fenomenelor meteorologice în numeroase regiuni ale lumii în anii 2022 și 2023, inclusiv în Pakistan, Filipine, China, India, Bangladesh, Brazilia, Columbia, Turcia și Siria. Dezastrele cu debut lent (de exemplu, creșterea nivelului mării, salinizarea, seceta, poluarea aerului și a apei, deșertificarea) erodează treptat mijloacele de trai și securitatea socio-economică, necesitând adoptarea unor strategii de adaptare, inclusiv migrația. Numărul migranților interni forțați să se strămute din cauza condițiilor climatice este estimat să depășească 143 de milioane până în anul 2050, impactul negativ cel mai semnificativ fiind resimțit de persoanele și țările cele mai sărace.¹³⁵

Riscurile sporite de **încălcarea a drepturilor omului** în contextul strămutării și migrației legate de climă, inclusiv riscurile traficului de persoane, sunt, de asemenea, recunoscute¹³⁶. Este posibil ca traficanții să vizeze zonele afectate și așezările persoanelor strămutate intern. Pierderea mijloacelor de trai și a rețelelor de sprijin, protecția socială limitată și accesul redus la muncă decentă plasează persoanele strămutate într-un risc deosebit de exploatare. Femeile și fetele se pot confrunta cu factori agravanți ai discriminării,

care decurg din sărăcie și din inegalitățile în luarea deciziilor și în controlul asupra terenurilor și resurselor. Riscurile pentru copii pot fi accentuate de separarea de familii și comunități în timpul strămutării, precum și de perturbarea serviciilor de protecție a copilului.¹³⁷ Dificultățile economice și lipsa alimentelor și a apei potabile, alături de alți factori, exercită o presiune suplimentară asupra copiilor și sporesc vulnerabilitatea acestora la căsătoria timpurie, munca copiilor, răpire, trafic, abuz și exploatare sexuală, precum și la recrutarea în grupuri criminale, armate și/sau extremiste violente.¹³⁸ Schimbările climatice contribuie, de asemenea, la creșterea riscurilor de insecuritate și de conflict, pe măsură ce comunitățile concurează pentru resurse din ce în ce mai rare, sporind astfel și mai mult riscurile asociate traficului de persoane și exploatării (a se vedea mai sus pentru detalii).¹³⁹

Mai mult decât atât, **sectoarele recunoscute** ca având unele dintre cele mai negative efecte asupra climei și mediului (de exemplu, industria extractivă, precum mineritul și exploatarea forestieră, agricultura, pescuitul, construcțiile și turismul) sunt, de asemenea, sectoare cu risc ridicat de trafic și exploatare (muncă forțată, exploatare sexuală, trafic de copii)¹⁴⁰. Întreprinderile care activează în aceste sectoare operează adesea cu un grad ridicat de impunitate în ceea ce privește încălcările directe ale drepturilor omului sau nerespectarea obligațiilor de diligență, pe fondul atitudinii laxă a autorităților, al corupției, al amplasării izolate a locurilor de muncă, al monitorizării insuficiente a lanțurilor de aprovizionare și al altor factori structurali.

Modificări legislative în UE¹⁴¹

În perioada 2023–2024, Comisia Europeană a lucrat la modificarea Directivei UE privind traficul de persoane, în vederea consolidării normelor de combatere a acestui fenomen și a oferirii unor instrumente mai eficiente autorităților publice pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de trafic. Modificările au fost adoptate

133. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

134. World Migration Report 2024. IOM, 2024

135. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

136. Ibidem

137. Ibid.

138. General comment No. 26 (2023) on children's rights and the environment, with a special focus on climate change. Committee on the Rights of the Child, 22 August 2023, CRC/C/GC/26. Disponibil la: <https://docs.un.org/en/CRC/C/GC/26>

139. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

140. Ibidem

141. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

în iunie 2024 și au intrat în vigoare în iulie 2024.

Printre principalele elemente introduse prin Directivă se numără:

- recunoașterea noilor forme de exploatare asociate traficului de persoane, cum ar fi exploatarea mamelor surogat, căsătoria forțată și adopția ilegală;
- calificarea exploatarei sexuale comise în mediul online drept circumstanță agravantă;
- incriminarea obligatorie a utilizării, cu bună știință, a serviciilor care fac obiectul exploatarei, precum și includerea unor orientări în considerentele Directivei, cu indicatori pentru deducerea „cunoașterii” pe baza circumstanțelor obiective și de fapt;
- obligația de a adopta și de a pune în aplicare, o dată la cinci ani, un Plan național de acțiune împotriva traficului de persoane;
- consolidarea rolului coordonatorului UE pentru combaterea traficului de persoane, inclusiv prin cooperarea cu coordonatorii naționali, organismele independente, agențiile UE și organizațiile relevante ale societății civile active în domeniu;
- numirea obligatorie a coordonatorilor naționali pentru combaterea traficului de persoane, cu resurse adecvate și atribuții specifice prevăzute în Directivă;
- încurajarea înființării unor organisme naționale independente pentru monitorizarea implementării și a impactului măsurilor de combatere a traficului de persoane;
- instituirea obligatorie a unui mecanism național de referire, ca un cadru transparent, accesibil și armonizat, menit să faciliteze și să sporească accesul tuturor victimelor tuturor formelor de trafic la protecție și asistență, ținând cont de vulnerabilitățile individuale specifice ale acestora;
- obligația de a desemna un punct focal pentru referirea transfrontalieră a victimelor;
- cerința de a asigura că victimele traficului de persoane pot solicita protecție internațională sau un statut național echivalent, astfel încât sistemul de asistență pentru persoanele traficate și procedurile de azil să se completeze și să coopereze între ele;
- colectarea și partajarea obligatorie a datelor statistice cu Eurostat.

Statele membre trebuie să transpună și să pună în aplicare noile dispoziții până la 15 iulie 2026. Comisia Europeană a lansat Centrul Anti-trafic (Anti-trafficking Hub) pentru a sprijini statele membre în punerea în aplicare a Directivei modificate, precum și a Strategiei UE de combatere a traficului de persoane, și pentru a promova cooperarea și schimbul de cunoștințe. Aspectele operaționale ale combaterii infracțiunilor de trafic sunt susținute de Platforma europeană multidisciplinară împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT), care vizează, printre altele, perturbarea rețelelor criminale implicate în traficul de persoane, indiferent de forma de exploatare. Printre activitățile sale, EMPACT sprijină abordări inovatoare ale investigațiilor digitale, cum ar fi hackathoanele internaționale, care contribuie la identificarea platformelor online în care are loc exploatarea și la instruirea practicienilor din statele membre privind utilizarea instrumentelor digitale.

Alte evoluții legislative din UE relevante pentru combaterea traficului de persoane includ:

- **Regulamentul privind serviciile digitale (Digital Services Act)** din 19 octombrie 2022 consolidează detectarea, monitorizarea și eliminarea conținutului online legat de traficul de persoane. „Platformele online foarte mari” și „motoarele de căutare foarte mari” au fost desemnate pentru a fi supuse unor obligații stricte privind gestionarea riscurilor sistemice, transparența, instrumentele de raportare accesibile și mecanismele de depunere a plângerilor. Toate platformele online și motoarele de căutare sunt obligate să pună în aplicare măsuri adecvate pentru a asigura un nivel ridicat de confidențialitate, siguranță și securitate a copiilor și să informeze autoritățile de aplicare a legii cu privire la conținutul ilegal referitor la infracțiuni suspectate.

- **Directiva 2024/1260 privind recuperarea și confiscarea activelor** privind recuperarea și confiscarea activelor, adoptată în aprilie 2024, are ca scop îmbunătățirea urmăririi și confiscării profiturilor ilicite, inclusiv a celor provenite din traficul de persoane, prin crearea unor mecanisme menite să perturbe modelele de afaceri ale grupurilor

infraționale organizate, să le dezmembreze structurile și să le împiedice să desfășoare activități infraționale suplimentare. În paralel, Europol lucrează, prin intermediul Parteneriatului public-privat pentru colectarea informațiilor financiare, la dezvoltarea unor indicatori pentru monitorizarea automată a tranzacțiilor.

- **Recomandarea privind sistemele integrate de protecție a copilului**, adoptată de Comisia Europeană în aprilie 2024, îndeamnă statele membre să își dezvolte și să își consolideze sistemele de protecție a copilului în funcție de nevoile și interesul superior al copilului și încurajează coordonarea tuturor instituțiilor responsabile și a părților interesate, în vederea colaborării pentru protejarea copiilor împotriva tuturor formelor de violență, într-un mod coerent și sistemic.

- **Directiva 2024/1385/UE privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice** adoptată în mai 2024, recunoaște infracțiunea de trafic de persoane în scopul exploatarei sexuale ca formă de violență împotriva femeilor și prevede măsuri de prevenire, protecție și sprijin care completează dispozițiile incluse în Directiva UE privind traficul de persoane.

- **Directiva privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor** din 13 iunie 2024, stabilește un cadru orizontal aplicabil întreprinderilor și subcontractanților acestora care își desfășoară activitatea în Uniunea Europeană, în vederea promovării respectării drepturilor omului în cadrul operațiunilor și al lanțurilor de aprovizionare. Entitățile care intră sub incidența directivei au obligația de a identifica, preveni, atenua și monitoriza impactul negativ asupra drepturilor omului și asupra mediului, inclusiv în ceea ce privește traficul de persoane. În plus, **Regulamentul privind interzicerea produselor fabricate prin muncă forțată pe piața UE** a fost adoptat la 27 noiembrie 2024, aplicându-se atât produselor fabricate pe piața internă, cât și celor importate.

- Revizuirea **Directivei privind drepturile victimelor**, care reprezintă principalul instrument orizontal al Uniunii Europene în materie de drepturi ale victimelor și se aplică tuturor victimelor tuturor infracțiunilor, este în curs de desfășurare de la jumătatea anului 2023. Atât strategiile actuale ale UE privind drepturile victimelor, cât și cele privind combaterea traficului de persoane, expiră în anul 2025.

1.5. Provocări-cheie

1.5.1. Cauze de bază neabordate

În timp ce contextele de insecuritate și strămutare contribuie la creșterea riscurilor de trafic de persoane, fenomenul în sine este înrădăcinat în discriminarea structurală persistentă, inechitate, violență, sărăcie și excluziune, care continuă să facă parte din viața de zi cu zi a multor persoane.¹⁴² De exemplu, persoanele care trăiesc în sărăcie sunt afectate într-o măsură mai mare de schimbările climatice.¹⁴³ Femeile și fetele continuă să fie afectate în mod

disproporționat de traficul de persoane în scopuri de exploatare sexuală și sunt de trei ori mai predispuse decât bărbații să fie supuse violenței fizice sau extreme din partea traficantilor, ca urmare a dinamicilor de gen predominante și a proliferării violenței de gen în societate.¹⁴⁴ Migranții, apatrizii, solicitanții de azil, membrii grupurilor minoritare și persoanele strămutate intern, considerați mai vulnerabili la trafic, sunt, de asemenea, cei mai susceptibili de a fi supuși unor forme multiple și intersectate de discriminare pe criterii de rasă și etnie, religie, sex, statut de migrație și statut socioeconomic.¹⁴⁵

142. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Walk Free Foundation

143. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

144. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

145. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

1.5.2. Lipsa canalelor oficiale

Cele mai recente dovezi rezultate din răspunsul UE la strămutarea forțată în masă din Ucraina arată că călătoriile fără viză și accesul rapid la statutul de protecție temporară, inclusiv accesul la piața forței de muncă, joacă un rol semnificativ în reducerea riscurilor de trafic pentru migranții vulnerabili, precum refugiații și solicitanții de azil, subliniind importanța existenței căilor regulate de migrație și a accesului efectiv la protecție internațională și la oportunități de relocare.¹⁴⁶ Însă politicile și practicile restrictive și punitive în materie de migrație, incompatibile cu legislația internațională privind drepturile omului, devin din ce în ce mai răspândite, contribuind la situațiile de urgență în materie de migrație, la operațiunile de contrabandă și la traficul de persoane.¹⁴⁷ Sistemele internaționale de protecție existente devin din ce în ce mai depășite și nu reușesc să abordeze provocările emergente. De exemplu, nu există încă un drept general de admitere pentru persoanele strămutate forțat ca urmare a schimbărilor climatice și nici un răspuns cuprinzător care să asigure protecția persoanelor expuse riscului în contextul migrației sau al strămutărilor legate de climă.¹⁴⁸

1.5.3. Abordări izolate

Răspunsurile la combaterea traficului de persoane sunt adesea concepute și implementate izolat de alte politici care abordează cauze de bază sau domenii care se suprapun. Exemple de astfel de politici includ

migrația și azilul, managementul frontierelor, combaterea criminalității organizate, egalitatea de gen și violența de gen,¹⁴⁹ ocuparea forței de muncă și protecția socială,¹⁵⁰ femeile și agenda pentru pace și securitate,¹⁵¹ adaptarea la schimbările climatice, răspunsul la dezastre, diligența necesară a întreprinderilor, minoritățile naționale și etnice, tineretul, protecția copilului și altele. Eșecul de a organiza un răspuns integrat "apare nu doar în cadrul fiecărui regim juridic, ci și prin izolarea cadrelor juridice și printr-o abordare necorespunzătoare a interpretării regimurilor juridice internaționale ca fiind complementare și care se consolidează reciproc".¹⁵³

1.5.4. Protecția victimelor

1.5.4.1. Identificare

Instituțiile continuă să nu reușească identificarea activă a victimelor traficului, victimele fiind adesea nevoite să facă primele demersuri pentru a contacta autoritățile.¹⁵⁴

Unele dintre motivele acestei situații includ:

- acțiuni proactive insuficiente ale instituțiilor responsabile;¹⁵⁵
- stereotipuri și discriminare, inclusiv pe criterii de gen, etnie, vârstă, dizabilitate etc. (de exemplu, atunci când persoanele traficate nu se potrivesc cu ideea dominantă despre cum ar trebui să fie sau să se comporte o "victimă");¹⁵⁶ anumite tipuri de trafic și exploatare, cum ar fi cerșetoria forțată și căsătoria forțată, sunt tratate ca probleme sociale care afectează anumite comunități, mai degrabă decât ca forme de trafic;¹⁵⁷ modelele de violență

146. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56; Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025*

147. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170*

148. *Ibidem*

149. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56*

150. Henneby, J., H. KC and M. Kimani-Dupius (2024). *Linkages between Trafficking, Smuggling, Labour and Migration Policy Regimes: Socioeconomic Implications for Women Migrant Workers. International Organization for Migration, Geneva. Disponibil la: https://publications.iom.int/system/files/pdf/pub2024-010-el-linkages-between-trafficking_1.pdf*

151. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*

152. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170*

153. *Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172*

154. *Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC; Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025*

155. *UNODC a constatat, printr-o analiză a cazurilor, că, atunci când o acțiune de combatere a traficului este inițiată ca parte a unei operațiuni proactive desfășurate de agențiile de aplicare a legii, sunt identificate, în medie, mai multe victime per caz decât în situațiile în care o victimă care reușește să ajungă la autorități declanșează operațiuni suplimentare de investigare. În plus, s-a constatat că victimele de sex feminin sunt identificate mai frecvent ca urmare a propriilor demersuri, în timp ce victimele de sex masculin sunt identificate mai des în cadrul acțiunilor proactive întreprinse de autorități. (Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC)*

156. *Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161*

157. *13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

împotriva bărbaților și băieților, care pot constitui trafic de persoane, inclusiv în scopuri de exploatare sexuală, fiind mai probabil identificate ca tortură sau alte acte inumane,¹⁵⁸ etc.);

- tratarea persistentă a traficului de persoane ca o problemă asociată în principal cu femeile și fetele și cu exploatarea sexuală, sporind invizibilitatea altor categorii de persoane traficate;¹⁵⁹
- lipsa căilor de identificare care nu sunt asociate implicării instituțiilor de aplicare a legii;¹⁶⁰
- (re)calificarea cazurilor de trafic de persoane ca alte tipuri de infracțiuni sau chiar delikte administrative (a se vedea mai multe despre acest aspect mai jos);¹⁶¹
- lipsa informațiilor și a serviciilor accesibile, adesea agravată de izolarea victimelor;¹⁶²
- instruirea limitată a personalului din prima linie și existența unor mecanisme de referire disfuncționale;¹⁶³
- resurse și capacități limitate;¹⁶⁴
- niveluri scăzute de încredere ale victimelor în autorități;¹⁶⁵
- creșterea dimensiunii online a traficului de persoane;¹⁶⁶
- în cazurile care implică criminalitate forțată, interconectivitatea infracțiunilor comise atât de traficanți, cât și de victime, împiedică identificarea victimelor în cadrul unor scheme infracționale complexe.¹⁶⁷

1.5.4.2. Asistență și sprijin

Asistența și serviciile destinate victimelor traficului de persoane continuă să fie

insuficiente, resursele fiind limitate și dificil de accesat. Unele dintre problemele-cheie evidențiate în rapoartele recente includ:

- drepturi limitate ca urmare a identificării și/sau (re)calificării necorespunzătoare a cazurilor de trafic de persoane ca alte tipuri de infracțiuni sau chiar delikte administrative (a se vedea mai multe despre acest aspect mai jos);¹⁶⁸
- furnizarea ineficientă a informațiilor (prematură sau dificil de înțeles pentru victime);
- lipsa unei cazări sigure și corespunzătoare;
- servicii medicale și terapeutice limitate sau inexistente;
- lipsa serviciilor de asistență psihosocială de calitate;¹⁶⁹
- numărul insuficient sau lipsa interpreților care să faciliteze accesul victimelor la servicii;
- lipsa coordonării între serviciile individuale;¹⁷⁰
- resurse și capacități limitate ale autorităților responsabile și ale furnizorilor de servicii;¹⁷¹
- servicii care nu sunt adaptate necesităților persoanelor cu dizabilități;¹⁷²
- lipsa accesului la vize pe termen lung și la permise de ședere;¹⁷³
- lipsa serviciilor dedicate de asistență și protecție pentru persoanele traficate aflate în situații de strămutare internă;¹⁷⁴
- deprioritizarea și lipsa programelor și serviciilor destinate victimelor de sex masculin și persoanelor din diverse categorii SOGIESC;^{175 176}

158. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172
159. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024
160. 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State
161. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024
162. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56
163. Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State
164. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56
165. Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025
166. Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025
167. 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State
168. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024
169. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024
170. National Referral Mechanisms: Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons. A Practical Handbook – Second Edition. OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), 2022
171. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56
172. Ibidem
173. Ibid.
174. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170
175. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161
176. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State. Access: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2023/06/2023-TIP-Report.pdf>

- abordări paternaliste în organizarea și furnizarea serviciilor, care, printre altele, consolidează inegalitățile de gen și reflectă lipsa unor abordări nuanțate pentru diferite grupuri de vârstă și gen;¹⁷⁷
- lipsa asistenței și sprijinului pe termen lung.

Persoanele traficate întâmpină dificultăți în numeroase contexte în procesul de dobândire a autosuficienței, inclusiv din cauza barierelor persistente în calea participării efective pe piața muncii (cum ar fi trauma, competențele lingvistice limitate, nivelul de educație, competențele profesionale insuficiente, oportunitățile reduse de angajare, complexitatea procedurilor de angajare a străinilor, statutul precar de ședere, prejudecățile potențialilor angajatori, stigmatizarea, responsabilitățile legate de îngrijirea copiilor, dificultățile de transport, lipsa accesului la servicii financiare și la asigurări). ONG-urile specializate pot sprijini victimele prin formare profesională, cursuri de limbi străine și asistență în depunerea cererilor de angajare, însă această formă de sprijin este limitată și depinde de disponibilitatea resurselor.¹⁷⁸

1.5.4.3. Accesul la justiție

Accesul victimelor la justiție continuă să fie împiedicat de mai mulți factori, printre care se numără:¹⁷⁹

- furnizarea ineficientă, incompletă sau întârziată a **informațiilor** privind drepturile și opțiunile disponibile (inclusiv perioada de recuperare și reflecție, compensația etc.) de către ofițerii de poliție; furnizarea informațiilor într-un mod care nu ține cont de situația victimelor sau care este dificil de înțeles pentru acestea; disponibilitatea insuficientă a materialelor informative în limbi străine, precum și a interpreților calificați și independenți;
- întârzieri în acordarea accesului la **asistență juridică** din momentul identificării și/sau al audierii inițiale de către instituțiile de aplicare a legii;
- lipsa accesului la asistență juridică pentru anumite categorii de victime, cum ar fi persoanele care nu întrunesc pragurile de sărăcie stabilite, migranții fără acte și persoanele aflate în detenție; asistență juridică care nu acoperă toate procedurile relevante și care implică proceduri

birocratice îndelungate pentru a fi obținută; lipsa unei finanțări corespunzătoare pentru asistența juridică și asistența juridică gratuită; remunerare scăzută a avocaților din programele de asistență juridică finanțate de stat, disproporționată în raport cu volumul de muncă necesar și fără acoperirea costurilor asociate, precum deplasările; avocați fără experiență care reprezintă victimele; schimbarea frecventă a avocaților pe parcursul procedurilor;

- **bariere în calea solicitării și obținerii compensațiilor**, cum ar fi procedurile judiciare îndelungate, prevalența cererilor respinse, (re)calificarea cazurilor de trafic de persoane în alte tipuri de infracțiuni sau chiar încălcări administrative (a se vedea mai multe despre aceasta mai jos), lipsa sprijinului în formularea și depunerea cererilor, necesitatea inițierii unor proceduri civile separate de cele penale, sarcina excesivă a probei, precum și costurile și riscurile implicate. Compensațiile acordate de instanțe sunt rareori plătite victimelor, din cauza investigațiilor financiare insuficiente, a limitărilor și lacunelor din legislația privind gestionarea bunurilor confiscate, precum și a dificultăților legate de executarea hotărârilor de acordare a compensațiilor. Există, de asemenea, bariere în calea accesului la sistemele de compensații de stat (acolo unde există), cum ar fi obligația prealabilă de a încerca obținerea compensațiilor de la infractor, ca urmare a unei hotărâri definitive în cadrul procedurilor penale sau civile, lipsa accesului la asistență juridică pentru solicitarea compensațiilor de la stat, criterii restrictive de eligibilitate, durata excesivă a procedurilor și imposibilitatea de a rămâne în țara de exploatare pentru a solicita și/sau primi compensații de la stat sau de a le solicita/primi la întoarcerea în țara de origine sau de reședință.
- aplicarea inconsistentă a principiului de ne-pedepsire de către autorități din cauza lacunelor în identificarea victimelor traficului (a se vedea mai multe despre acest lucru mai sus) și în cadrul legislativ,¹⁸⁰ precum și a priorităților concurente (de exemplu, combaterea imigrației ilegale, securitatea națională¹⁸¹), discriminării sistemice și a stereotipurilor

177. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263.

178. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

179. Ibidem

180. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

(pe criterii de vârstă, sex, rasă, etnie etc.);

- **retraumatizarea** cu care se confruntă victimele pe tot parcursul procedurii penale, de exemplu ca urmare a multiplelor interviuri și audieri, a încălcărilor confidențialității, a necesității legale de confruntare directă cu suspectii în timpul anchetei și al procesului etc.;
- **măsuri limitate sau inexistența măsurilor de protecție** a martorilor și a victimelor;
- **neaplicarea măsurilor speciale de protecție pentru toți copiii**, lipsa sau deficitul infrastructurii specializate, cum ar fi camerele de audiere pentru copii.
- **lipsa resurselor financiare** pentru a sprijini participarea victimei la procesul legal, inclusiv acoperirea costurilor aferente reprezentării legale, taxelor judiciare și taxei de stat, transportului către instanțe, precum și cheltuielilor zilnice sau îngrijirii copiilor.

1.5.5. Urmărirea penală a traficantilor

Rata urmăririlor penale și a condamnărilor pentru traficul de persoane rămâne extrem de scăzută în comparație cu prevalența acestui fenomen, fapt care perpetuează o cultură a impunității. Majoritatea provocărilor care inhibă un răspuns eficient al sistemului de justiție penală persistă de zeci de ani, în timp ce noi provocări au apărut în ultimii ani:

- lipsa resurselor, a specializării și a prioritizării cazurilor de trafic;¹⁸²
- dependența excesivă de mărturiile victimelor ca sursă principală de probe;^{183 184}
- concentrarea excesivă asupra anumitor forme de trafic (de exemplu, traficul de femei în scopuri de exploatare sexuală), în detrimentul altora (cum ar fi munca forțată și servitutea domestică), în răspunsurile instituțiilor de aplicare a legii;¹⁸⁵
- provocări tot mai mari în investigarea cazurilor de trafic comise sau facilitate online, din cauza anonimatului rețelelor infracționale care operează în mediul digital și a utilizării criptării;
- instrumente legislative rămase în urma

evoluțiilor tehnologice recente și a nevoilor corespunzătoare ale instituțiilor de aplicare a legii pentru combaterea formelor emergente de criminalitate;

- lipsa formării și a resurselor necesare pentru abordarea traficului de persoane facilitat de tehnologie și a criminalității informatice asociate;
- (re)calificarea infracțiunilor de trafic de persoane ca alte infracțiuni sancționate mai ușor, de exemplu din cauza lipsei de probe sau a faptului că infracțiunile alternative sunt mai ușor de dovedit;
- interpretarea restrictivă a infracțiunii de trafic de persoane sau a elementelor constitutive ale acesteia (de exemplu, considerarea ca necesar a unui element de circulație transnațională, a implicării criminalității organizate, a utilizării mijloacelor violente sau a constrângerii explicite,¹⁸⁶ ori a realizării efective a exploatarei, etc.);
- prejudecăți sistematice, politici și practici discriminatorii, inclusiv, printre altele, subreprezentarea femeilor în agențiile și instituțiile de justiție penală;¹⁸⁷
- lipsa de înțelegere și acceptare a traumelor victimelor de către anchetatori, procurori și judecători;
- accesibilitatea negocierii pedepsei și a altor opțiuni pentru a asigura pedepse mai blânde din cauza lacunelor din legislația penală și de procedură penală;
- durata excesivă a procedurilor penale privind traficul de persoane;
- impactul reformelor/reorganizării autorităților de justiție penală, fluctuația frecventă a personalului din poliție și procuratură;
- instruire rară și nesistematică a practicienilor din domeniul justiției penale;
- lipsa sau investigații financiare ineficiente, inclusiv din cauza provocărilor legate de cooperarea transfrontalieră, care împiedică confiscarea la timp a bunurilor inculpaților;¹⁸⁸
- diferențe legislative, inclusiv privind combaterea traficului de persoane, între

181. *Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172*

182. *13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

183. *Ibidem*

184. *Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025*

185. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56*

186. *Există anumite dificultăți în judecarea cazurilor de TFU în scopul exploatarei prin muncă atunci când făptuitorii nu au utilizat violența sau restricții ale libertății de circulație. (13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024)*

187. *O analiză a cazurilor de trafic de persoane de către UNODC a constatat, de asemenea, că femeile investigate pentru trafic de persoane sunt, de asemenea, semnificativ mai susceptibile de a fi condamnate decât bărbații. Acest lucru sugerează că sistemul de justiție poate discrimina femeile și/sau că rolul femeilor în rețelele de trafic poate crește probabilitatea ca acestea să fie condamnate pentru infracțiune (Global Report on Trafficking in Persons 2024, UNODC)*

188. *13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

țări, dificultăți în cooperare și comunicare între autoritățile competente.¹⁸⁹

1.5.6. Date privind traficul de persoane

Datele privind traficul de persoane sunt fragmentate în surse dispersate și adesea izolate, ceea ce le face dificil de consolidat, analizat și utilizat. În plus, există lacune majore în ceea ce privește datele colectate în mod regulat, inclusiv privind aspecte importante ale traficului de persoane sau ale eforturilor de combatere a acestuia, precum și lipsa unei dezagregări adecvate a datelor etc. O lipsă acută de dovezi și de cercetări de calitate reprezintă un obstacol major în calea elaborării eficiente a politicilor, a bugetării și a formulării răspunsurilor adecvate.¹⁹⁰ Printre exemplele de lipsă a datelor privind traficul de persoane, evidențiate în rapoartele recente, se numără: numărul persoanelor traficate identificate în rândul solicitanților de azil și frecvența acordării azilului în cazurile în care există temeri de persecutare legate de traficul de persoane,¹⁹¹ rolul dizabilității în vulnerabilitatea la trafic,¹⁹² date financiare referitoare la infracțiunile de trafic de persoane¹⁹³, numărul de cazuri în care au fost confiscate bunuri de la făptuitori, date privind compensarea victimelor, numărul de condamnări ale persoanelor juridice¹⁹⁴ și altele.

1.5.7. Rolul mediului de afaceri

În ciuda progreselor înregistrate în ceea ce privește formalizarea cerințelor privind diligența necesară a întreprinderilor, eforturile de combatere a traficului de persoane în lanțurile globale de aprovizionare continuă să fie necorespunzătoare, printre altele deoarece vizează, în principal, furnizorii direcți și îi ignoră pe cei aflați la începutul lanțului.¹⁹⁵

1.6. Recomandări internaționale

1.6.1. Abordarea cauzelor de bază

- Să se angajeze în punerea în aplicare a Pactului internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, a convențiilor și recomandărilor internaționale privind munca, a Declarației OIM privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă, precum și a Convenției internaționale privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora, în vederea asigurării unor condiții de muncă echitabile și juste, a securității alimentare, a accesului la educație și la cele mai înalte standarde de sănătate realizabile, a locuințelor corespunzătoare și a protecției împotriva violenței și discriminării.¹⁹⁶
- Să investească în servicii pentru copii, pentru a reduce riscurile generale de mediu cu care se confruntă aceștia, și să adopte măsuri intersectoriale pentru a aborda factorii care determină violența împotriva copiilor. Să întreprindă toate măsurile legislative, administrative și de altă natură necesare pentru a asigura respectarea drepturilor tuturor copiilor aflați sub jurisdicția statului, fără discriminare.¹⁹⁷
- Să asigure protecția mijloacelor de trai și să ofere alternative viabile în contextul degradării mediului, inclusiv prin adoptarea de măsuri pentru transformarea sistemelor de producție și consum, în vederea creării unei relații mai durabile cu natura. Să consolideze politicile de securitate socială și programele de reducere a sărăciei, prin protecția împotriva șocurilor de mediu și a dezastrelor cu debut lent, în special în zonele cele mai vulnerabile la riscurile de mediu.¹⁹⁸
- Să adopte măsuri eficiente pentru protejarea persoanelor strămutate și a comunităților gazdă, care pot resimți

189. *Trafficking in human beings – the international dimension*. European Migration Network Study, July 2025

190. <https://www.iom.int/news/iom-and-unodc-release-new-guidance-help-combat-human-trafficking-through-data>

191. 10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021

192. *Invisible victims: The nexus between disabilities and trafficking in human beings*. OSCE, March 2024. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

193. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025

194. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

195. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction*. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

196. *Trafficking in persons and gender and peace and security*. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

197. General comment No. 26 (2023) on children's rights and the environment, with a special focus on climate change. Committee on the Rights of the Child, 22 August 2023, CRC/C/GC/26

198. *Ibidem*

presiuni sporite asupra mijloacelor de trai, locuințelor, accesului la protecție socială și ocupării forței de muncă.¹⁹⁹

- Pentru reducerea riscurilor traficului, trebuie asigurate asistență și protecție efective refugiaților și persoanelor strămutate intern, fără discriminare, în special pe criterii de rasă, sex, dizabilitate sau alt statut, recunoscând că discriminarea și rasismul pot spori vulnerabilitatea la trafic. În conformitate cu Rezoluția 2475 (2019) a Consiliului de Securitate, toate răspunsurile la riscurile traficului de persoane trebuie să fie incluzive pentru persoanele cu dizabilități și să asigure respectarea drepturilor acestora, inclusiv prin furnizarea de informații accesibile, acces la cazare și transport sigure și accesibile, precum și prin toate măsurile de asistență și protecție.²⁰⁰

1.6.2. Căi regulate

- Extinderea oportunităților pentru o migrație sigură, organizată și regulată, inclusiv prin furnizarea de vize umanitare, asigurarea accesului la protecție internațională, inclusiv acces efectiv la azil, reîntregirea familiei bazată pe drepturi, relocare, acces la reședință legală și căi de obținere a cetățeniei.²⁰¹
- Extinderea accesului la rute regulate de migrație și la căi de obținere a reședinței și a cetățeniei pentru victimele traficului de persoane,²⁰² asigurarea protecției împotriva returnării și garantarea accesului efectiv la azil și la alte forme de protecție internațională.²⁰³
- Ratificarea și punerea în aplicare a instrumentelor internaționale care asigură protecția lucrătorilor migranți, inclusiv Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a

membrilor familiilor acestora, Convenția privind lucrătorii casnici și recomandarea aferentă, alinierea legislației interne la standardele internaționale și asigurarea aplicării acestora tuturor categoriilor de lucrători pe parcursul întregului proces de migrație.²⁰⁴

- Oferirea de opțiuni pentru persoanele strămutate din cauza dezastrelor cu debut lent și brusc, legate de schimbările climatice, precum și a conflictelor conexe, și asigurarea punerii în aplicare a principiului nereturnării în contextul schimbărilor climatice și al dezastrelor naturale.²⁰⁵
- Punerea în aplicare a unor măsuri eficiente de prevenire pentru persoanele strămutate, refugiați și apatrizi, cum ar fi înregistrarea universală a nașterilor, măsuri pentru eliminarea apatridiei și căi de protecție internațională.²⁰⁶
- Asigurarea accesului efectiv la asistență juridică, precum și la asistență psihologică, medicală și consiliere specializată, pe rutele de migrație, în toate situațiile de strămutare forțată și de conflict.²⁰⁷
- Aplicarea măsurilor de prevenire a traficului de persoane, precum și de asistență și protecție a victimelor și a persoanelor expuse riscului de trafic, pe parcursul întregului proces de migrație, care include pregătirea pentru migrație, plecarea, tranzitul, întreaga perioadă de ședere în statul de destinație, precum și întoarcerea în statul de origine sau în statul de reședință obișnuită.²⁰⁸
- Furnizarea instruirilor de orientare înainte de plecare și a formării ulterioare sosirii, care să abordeze provocările specifice cu care se confruntă fiecare grup de lucrători migranți, inclusiv prin oferirea de informații privind drepturile și standardele minime de muncă, prin intermediul platformelor și modalităților relevante din punct de vedere

199. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

200. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

201. Trafficking in persons, mixed migration and protection at sea. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 56th session of the Human Rights Council, 25 April 2024, A/HRC/56/60. Access: <https://docs.un.org/en/A/HRC/56/60>

202. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

203. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

204. Ibidem

205. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170; General comment No. 26 (2023) on children's rights and the environment, with a special focus on climate change. Committee on the Rights of the Child, 22 August 2023, CRC/C/GC/26

206. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

207. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

208. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

cultural, cum ar fi mediul online sau în apropierea locului de reședință al lucrătorilor migranți.²⁰⁹

- Reforma regimurilor de vize pentru lucrătorii migranți, inclusiv a vizelor temporare sau sezoniere, pentru a elimina restricțiile privind dreptul de a schimba angajatorul sau sectorul.²¹⁰
- Extinderea căilor de acces la permisele de ședere pe termen lung prin introducerea unor programe de regularizare bazate pe muncă pentru lucrătorii fără documente aflați pe termen lung în țară, permițându-le să solicite permise de ședere pe baza istoricului de angajare.²¹¹
- Luarea în considerare în mod corespunzător a dimensiunii de gen a riscurilor traficului de persoane în cadrul politicilor de migrație și al acordurilor bilaterale privind migrația forței de muncă.
- Integrarea în acordurile bilaterale de muncă a dispozițiilor privind modalitățile de returnare a lucrătorilor migranți pentru a asigura returnarea sigură, voluntară și demnă, precum și asistența și protecția persoanelor identificate ca victime ale traficului, asigurând nereturnarea.
- Încurajarea cooperării internaționale pentru a extinde oportunitățile de relocare planificate, fără discriminare și respectând pe deplin drepturile omului.²¹²

1.6.3. Coordonarea și abordarea multidisciplinară

- Promovarea coordonării și a parteneriatelor între agențiile guvernamentale, prin adoptarea unei abordări la nivelul întregului guvern în ceea ce privește eforturile anti-trafic, de exemplu prin intermediul unui organism de coordonare care funcționează la nivel de cabinet sau minister. Aceasta include aplicarea legislației naționale privind traficul de persoane, furnizarea de protecție și servicii pentru victime, prevenirea traficului,

abordarea lacunelor în materie de informații și date, introducerea abordărilor informate de traumă, precum și raționalizarea și coordonarea eforturilor care se suprapun.²¹³

- Asigurarea unei coordonări puternice, multilaterale și multisectoriale, între administrația centrală și administrațiile subnaționale sau locale.²¹⁴
- Depunerea de eforturi pentru asigurarea coerenței politicilor, în conformitate cu Ținta 17.14 a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, prin înțelegerea modului în care prevenirea traficului de persoane, protecția victimelor și responsabilizarea pentru trafic sunt înrădăcinate în probleme precum sărăcia și inegalitatea, discriminarea, efectele schimbărilor climatice, precum și educația, munca decentă și respectarea statului de drept și a drepturilor omului.²¹⁵
- Integrarea considerentelor privind traficul de persoane în strategiile privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, răspunsul de urgență și umanitar, migrația, gestionarea frontierelor, strămutarea internă, pacea și securitatea, combaterea terorismului, combaterea corupției, politicile pentru tineret, acțiunile de combatere a nedreptății rasiale și de promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, a egalității de gen și a drepturilor copilului, precum și în programele de ajutorare și despăgubire pentru persoanele afectate de conflicte, terorism și pierderi și daune legate de schimbările climatice, în vederea abordării mai eficiente a tuturor formelor de trafic de persoane. Luarea în considerare a riscurilor traficului de persoane în legislația care reglementează tehnologiile informaționale și inteligența artificială.²¹⁶
- Includerea tuturor părților interesate relevante în elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de monitorizare și de răspuns la problemele și crizele emergente, cum ar fi dezastrele naturale,

209. Ibidem

210. Ibid.

211. Ibid.

212. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

213. National Referral Mechanisms: Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons. A Practical Handbook – Second Edition. OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), 2022

214. Ibidem Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161; Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE OSR/CTHB and ODIHR, 2024

215. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263, Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170; Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

216. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State

conflictele, vulnerabilitățile legate de climă și creșterea și evoluția traficului de persoane facilitat online.²¹⁷

- Dezvoltarea expertizei digitale și creșterea prezenței online a inspectoratelor de muncă pentru a efectua controale frecvente pe site-urile de anunțuri. Facilitarea instituirii unui mecanism de colaborare cu furnizorii de servicii de rețele sociale pentru monitorizarea anunțurilor de recrutare pentru locuri de muncă.²¹⁸
- Permisivitatea și sprijinirea sindicatelor și a organizațiilor lucrătorilor, inclusiv prin implicarea acestora în elaborarea, coordonarea și implementarea programelor de prevenire a traficului de persoane.²¹⁹

- Asigurarea unui mediu favorabil pentru societatea civilă și protecția eficientă a apărătorilor drepturilor omului, inclusiv a celor care lucrează cu victimele traficului de persoane, fără discriminare. Consolidarea parteneriatelor cu societatea civilă, apărătorii drepturilor omului și furnizorii de servicii guvernamentale care asistă persoanele traficate și persoanele expuse riscului de trafic, precum și sprijinirea acestora prin punerea la dispoziție a resurselor financiare și de altă natură necesare pentru desfășurarea activității, în special în contextul în care partenerii externi dispun de surse limitate de finanțare.²²⁰

Asigurarea implicării în condiții de siguranță și etice a supraviețuitorilor

Supraviețuitorii traficului de persoane trebuie să fie consultați și implicați pentru a informa și a orienta măsurile de combatere a traficului de persoane, precum și politicile conexe (de exemplu, în domeniile migrației, strămutării, adaptării la schimbările climatice, răspunsului la dezastre, diligenței necesare a întreprinderilor etc.), inclusiv în etapele de proiectare, gestionare, identificare a resurselor, implementare, monitorizare și evaluare.²²¹ Una dintre modalitățile de realizare a acestui obiectiv este înființarea și sprijinirea unor organisme consultative formate din supraviețuitori sau care includ supraviețuitori, cum ar fi Consiliul Consultativ al Statelor Unite privind traficul de persoane²²² sau consiliul consultativ internațional al supraviețuitorilor traficului de persoane creat de OSCE.²²³

Parteneriatele cu supraviețuitorii ar trebui să implice voci diverse ale acestora (inclusiv din perspectiva vârstei, sexului, etniei, statutului migrațional, dizabilității etc.), precum și o varietate de experiențe de trafic. Este crucial să recunoaștem că experiențele trăite de supraviețuitori pot oferi abilități și cunoștințe la fel de valoroase pentru eforturile și parteneriatele globale de combatere a traficului de persoane ca cele dobândite prin experiența profesională tradițională. În acest scop, parteneriatele ar trebui concepute astfel încât să includă în mod semnificativ contribuțiile supraviețuitorilor și să creeze spații sigure care să abordeze sau să echilibreze dinamica puterii, pentru a permite schimbul de perspective unice. De asemenea, parteneriatele ar trebui să recunoască și să promoveze supraviețuitorii ca profesioniști în domeniu, prin facilitarea unor oportunități care să le permită dezvoltarea profesională în cadrul organizațiilor și inițiativelor respective.²²⁴ Trebuie prevăzute compensații competitive pentru expertiza și contribuțiile supraviețuitorilor.²²⁵

217. *Online and technology-facilitated trafficking in human beings*. Council of Europe, 2022

218. *Online and technology-facilitated trafficking in human beings*. Council of Europe, 2022

219. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction*. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the

220. *United Nations General Assembly*, 15 July 2022, A/77/170

221. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly*, 3 August 2021, A/76/263; *Trafficking in persons and gender and peace and security*. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161; *Trafficking in Persons Report*, June 2023. United States Department of State

222. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction*. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

223. See more on this in the 2025 *Trafficking in Persons Report*, United States Department of State

224. <https://www.osce.org/odihr/istac>

225. *Trafficking in Persons Report*, June 2023. United States Department of State

1.6.4. Protecția victimelor

1.6.4.1. Identificarea

- Instituirea și actualizarea periodică a unui mecanism național de referire.²²⁶
Asigurarea faptului că răspunsurile de urgență includ implicarea mai multor agenții în identificarea și referirea pentru asistență și protecție, în cadrul mecanismului național de referire.²²⁷
- Asigurarea instruirii sistematice și specifice a tuturor practicienilor relevanți din prima linie (inclusiv personalul medical, actorii umanitari și de protecție, forțele de menținere a păcii și oficialii de la frontieră) cu privire la identificarea, asistența și protecția victimelor și a persoanelor expuse riscului de trafic, pentru toate formele de exploatare.²²⁸ În legătură cu aceasta, efectuarea unui exercițiu de cartografiere pentru a revizui și evalua organigramele agențiilor guvernamentale la toate nivelurile, care se pot confrunta cu victime sau traficanți în timpul exercitării atribuțiilor lor.²²⁹
- Acordarea atenției cuvenite semnelor de avertizare timpurie, inclusiv indicatorilor de vulnerabilitate la trafic pentru toate formele de exploatare, în special în locurile de concentrare a populațiilor vulnerabile (de exemplu, tabere pentru persoane strămutate, comunități gazdă etc.).²³⁰
- Punerea în aplicare a măsurilor de promovare a calificării faptelor ca infracțiuni de trafic de persoane, mai degrabă decât ca alte tipuri de infracțiuni, inclusiv (dar fără a se limita la) clarificarea parametrilor conceptului de exploatare prin muncă și recunoașterea utilizării unor mijloace mai subtile (abuzul de poziție de vulnerabilitate, manipularea emoțională etc.) în comiterea traficului de persoane.²³¹
- Abordarea sistematică a prejudecăților și stereotipurilor de gen (inclusiv a celor legate de conceptul de „victimă ideală”) în procedurile de identificare a victimelor și în activitățile de informare.²³²
- Asigurarea faptului că căile de identificare și de acces la asistență în calitate de victimă a traficului de persoane sunt disponibile independent de sistemele de justiție penală.²³³
- Adoptarea unei abordări sensibile la dimensiunea de gen în procesul de identificare a victimelor traficului de persoane, inclusiv prin asigurarea posibilității furnizării de interpreți și interviatori de același sex cu prezumata victimă.²³⁴
- Asigurarea faptului că procedurile de identificare recunosc impactul potențial al traumei asupra capacității victimei de a relata în mod coerent și clar circumstanțele traficului și ale exploatării.²³⁵
- Să prevadă identificarea timpurie a victimelor și a persoanelor expuse riscului de trafic în rândul refugiaților, al persoanelor strămutate în interiorul țării și al apatrizilor, precum și al migranților, traficați ilegal, prin măsuri de screening informate de traumă, sensibile la sex și vârstă, asigurând incluziunea persoanelor cu dizabilități și respectarea drepturilor acestora.²³⁶ Asigurarea accesului ONG-urilor la centrele de azil și la centrele de detenție pentru migranți, precum și furnizarea de fonduri suficiente ONG-urilor pentru a le permite să efectueze vizite în astfel de instituții, care sunt adesea situate

226. For comprehensive guidance on survivor engagement, see

https://icat.un.org/sites/g/files/tmzbd1461/files/publications/icat_ib14_ethical_survivor_inclusion.pdf

227. 10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

228. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

229. 10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021; Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

230. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State

231. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

232. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

233. Global Report on Trafficking in Persons, UNODC, 2023; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

234. Putting Victims First. The 'social path' to identification and assistance. OSCE/Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings, 2023. Access: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/538452.pdf>; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

235. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

236. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

în zone îndepărtate.²³⁷

- Asigurarea faptului că profesioniști instruiți și calificați, cu experiență în identificarea victimelor traficului de persoane, fac parte din echipele de investigare a infracțiunilor de terorism și a celor legate de conflicte, precum și din activitățile de combatere a criminalității organizate (transnaționale), și că indicatorii traficului sunt integrați în instruirile aferente acestor tipuri de investigații.²³⁸

1.6.4.2. Asistență și sprijin

- Cartografierea periodică a serviciilor și resurselor disponibile victimelor din partea guvernului și a societății civile în momentul identificării și asigurarea faptului că aceste servicii sunt ușor accesibile; asigurarea faptului că autoritățile competente sunt informate cu privire la asistența acordată victimelor, inclusiv prin includerea acestor informații în programele de formare sistematică.²³⁹
- Asigurarea faptului că persoanelor traficate li se oferă îngrijiri, asistență și servicii necondiționate și adecvate pentru recuperarea fizică, psihologică și socială, cu respectarea deplină a drepturilor omului și într-un mod care să țină pe deplin cont de trauma suferită și de riscul de revictimizare și stigmatizare ulterioară, fără discriminare.²⁴⁰
- Îmbunătățirea și adaptarea măsurilor de protecție și a serviciilor pentru toate victimele și pentru toate formele de exploatare, inclusiv pentru victimele de sex masculin și persoanele din diverse grupuri SOGIESC, asigurând faptul că accesul la servicii este facil și adaptabil diferitelor grupuri de victime (de exemplu, persoane

cu dizabilități, minorități etc.).²⁴¹

- Asigurarea faptului că măsurile anti-trafic includ dimensiunea dizabilității și respectă Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, pentru a asigura accesul efectiv la asistență și protecție.²⁴²
- Instruirea furnizorilor de servicii medicale și a lucrătorilor sociali pentru a oferi servicii sensibile din punct de vedere cultural, centrate pe victime și informate de traumă, pentru victimele traficului de persoane.²⁴³
- Garantarea accesului în timp util al victimelor traficului de persoane la asistență psihologică și asigurarea faptului că aceasta este acordată atât timp cât situația lor individuală o impune, pentru a le ajuta să depășească trauma și să obțină o recuperare durabilă și incluziune socială. ONG-urilor ar trebui să li se aloce fonduri suficiente atunci când le este delegată asistența acordată victimelor, inclusiv pentru angajarea interpreților, dacă este necesar.²⁴⁴
- Intensificarea implicării serviciilor consulare, a ambasadelor și a misiunilor diplomatice în identificarea victimelor și în acordarea de asistență și protecție, cum ar fi sprijinul pentru obținerea vizelor, a permiselor de muncă și pentru reînnoirea pașapoartelor; sprijinirea lucrătorilor migranți în chestiuni precum furtul salariilor, încălcarea contractelor sau abuzurile; sprijinirea verificării contractelor și a statutului agenților de recrutare și asigurarea valabilității contractelor de muncă înainte ca lucrătorii să migreze; precum și sprijinirea returnărilor voluntare în condiții de siguranță și a reintegrării.²⁴⁵
- Integrarea prevenirii traficului de persoane

237. *Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161*

238. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021*

239. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*

240. *Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State*

241. *Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170*

242. *Global Report on Trafficking in Persons 2022, UNODC, 2023; Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE OSR/CTHB and ODIHR, 2024; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170*

243. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170*

244. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State*

245. *13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

și a asistenței acordate victimelor în sistemele de protecție a copilului, în special pentru migranții neînsoțiți și separați, pentru solicitanții de azil, pentru copiii refugiați, apatrizi și strămutați în interiorul țării, precum și garantarea dreptului la înregistrarea nașterii și la cetățenie pentru copiii lucrătorilor migranți. Asigurarea faptului că prevenirea traficului de copii face parte integrantă din sistemele de protecție a copilului și că este integrată coerent în structurile și mecanismele de coordonare umanitară.²⁴⁶

- Prevenirea dispariției copiilor din sistemul de îngrijire prin numirea în timp util a unui tutore legal, precum și prin instruirea și supravegherea corespunzătoare a tutorilor. Sistemele de tutelă trebuie finanțate în mod adecvat și trebuie luate măsuri pentru a limita numărul de copii repartizați unui tutore.²⁴⁷
- Explorarea potențialului inițiativelor holistice conduse de comunitate pentru a sprijini (re)integrarea victimelor, a aborda stigmatizarea și a promova coeziunea socială.²⁴⁸
- Organizarea programelor de asistență pe termen lung pentru persoanele traficate, asigurându-le accesul la educație și instruire, la ocuparea forței de muncă, la protecție socială, la cazare și la reședință în condiții de siguranță, precum și o cale către obținerea cetățeniei.²⁴⁸
- Sprijinirea accesului real al victimelor traficului de persoane la piața forței de muncă și a incluziunii lor economice și sociale, prin furnizarea de formare profesională și oportunități de angajare, prin sensibilizarea angajatorilor și promovarea microîntreprinderilor, a întreprinderilor sociale și a parteneriatelor public–privat, inclusiv prin programe de ocupare a forței de muncă sprijinite de stat, în vederea creării de oportunități de muncă adecvate pentru victimele traficului de persoane.²⁵⁰
- Asigurarea efectuării evaluărilor riscurilor înainte de returnare și includerea unei

evaluări aprofundate a riscurilor de a fi traficate sau retrafficat la întoarcere, luând în considerare pe deplin Instrucțiunile UNHCR privind aplicarea Convenției privind refugiații în cazul persoanelor traficate și efectuarea repatrierii victimelor în conformitate cu obligația de nereturnare.²⁵¹

- Dotarea mecanismelor naționale de referire sau a sistemelor echivalente cu instrumente specifice pentru a aborda orice formă de discriminare, inclusiv mecanisme de monitorizare și proceduri de depunere a reclamațiilor, precum și mecanisme pentru raportarea și soluționarea practicilor negative.²⁵²

1.6.4.3. Accesul la justiție

- Furnizarea unui volum mai mare și a unor informații de mai bună calitate persoanelor traficate, inclusiv copiilor, cu privire la drepturile și obligațiile lor legale, beneficiile și serviciile disponibile și modalitățile de acces la acestea, precum și la implicațiile recunoașterii statutului de victimă a traficului, asigurându-se că accesul la informații privind drepturile nu depinde în niciun fel de capacitatea sau disponibilitatea victimei de a coopera în anchete și proceduri penale. Informațiile ar trebui să acopere dreptul la o perioadă de recuperare și reflecție, serviciile și măsurile de asistență disponibile, procedurile de compensare de către stat, precum și alte căi de atac și proceduri civile și administrative relevante.²⁵³
- Asigurarea faptului că furnizarea informațiilor ia în considerare vârsta, maturitatea, capacitatea intelectuală și emoțională a victimei, nivelul de alfabetizare, precum și orice dizabilitate mentală, fizică sau de altă natură care poate afecta capacitatea de înțelegere. Încurajarea furnizării repetate de informații privind drepturile de către diferiți profesioniști, inclusiv psihologi, asistenți sociali și avocați, asigurându-se, în același timp, că acestea sunt structurate și

246. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56*

247. *Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56; 14th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2024. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2025*

248. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021*

249. E.g., see <https://emergency.unhcr.org/protection/protection-mechanisms/community-based-protection-cbp>

250. *Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161*

251. *13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

252. *10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021*

253. *Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE OSR/CTHB and ODIHR, 2024*

coerente pe parcursul interacțiunii victimelor cu diferiți actori.²⁵⁴

- Asigurarea accesului la interpreți calificați și independenți pentru victimele traficului de persoane, precum și acoperirea costurilor de interpretare. Interpreții ar trebui să fie verificați în mod corespunzător, sensibilizați cu privire la problematica traficului de persoane și pregătiți adecvat pentru a lucra cu victimele (prezuate) ale traficului.²⁵⁵
- Promovarea unei colaborări strânse între ofițerii de poliție, procurori și furnizorii de servicii pentru victime, pentru a se asigura că victima este stabilizată și sprijinită înainte de a se aștepta o participare eficientă la procesul de justiție penală.²⁵⁶
- Dezvoltarea capacităților ofițerilor de poliție și ale procurorilor privind metodele centrate pe victime, informate de traumă și adecvate din punct de vedere cultural, pentru stabilizarea persoanelor traficate, construirea relațiilor și realizarea unor interviuri eficiente.²⁵⁷
- Asigurarea numirii avocaților de îndată ce există motive întemeiate pentru a crede că o persoană este victimă a traficului de persoane, înainte ca aceasta să facă declarații oficiale și/sau să decidă dacă să coopereze cu autoritățile, precum și acordarea priorității victimelor în înaintarea acțiunilor civile în vederea obținerii compensațiilor și a căilor de atac. În cazul în care ONG-urile oferă asistență juridică gratuită victimelor traficului de persoane, costurile trebuie rambursate de stat.²⁵⁸
- Asigurarea instruirii avocaților și sensibilizarea asociațiilor de avocați cu privire la necesitatea sprijinirii formării și specializării acestora.²⁵⁹
- Asigurarea îndrumării și instruirii ofițerilor de poliție, procurorilor, judecătorilor și avocaților cu privire la compensarea victimelor, încurajându-i să utilizeze toate posibilitățile oferite de lege pentru a susține cererile de compensații ale victimelor traficului de persoane.²⁶⁰
- Luarea în considerare a adoptării unei proceduri prin care victimele să aibă dreptul de a obține, în cadrul procesului penal, o decizie de acordare a compensației de către autorul infracțiunii într-un termen rezonabil, precum și ca despăgubirile acordate în cadrul procedurilor penale să fie achitate în avans de către stat, acesta asumându-și responsabilitatea recuperării sumei de la infractor.²⁶¹
- Asigurarea faptului că colectarea probelor privind prejudiciul și pierderile suferite de victimă, precum și câștigul financiar obținut din exploatarea acesteia, fac parte din ancheta penală, în vederea susținerii cererilor de compensare în instanță.²⁶²
- Îmbunătățirea aplicării legislației privind înghețarea și confiscarea bunurilor infractorilor și/sau revizuirea cadrului legislativ pentru a permite utilizarea bunurilor confiscate în vederea asigurării compensațiilor, precum și utilizarea deplină a cooperării internaționale pentru compensarea victimelor traficului de persoane.²⁶³
- Asigurarea faptului că compensațiile acordate de stat nu sunt condiționate de nereușita obținerii compensațiilor din partea infractorului și că victimele traficului de persoane au acces real la asistență juridică gratuită în cadrul procedurilor de acordare a compensațiilor de către stat. Oferirea compensațiilor de stat tuturor victimelor traficului de persoane, indiferent de naționalitatea și reședința acestora.²⁶⁴
- Promovarea unei abordări adaptate dimensiunii de gen în ceea ce privește accesul la justiție pentru victimele traficului de persoane, inclusiv prin integrarea perspectivei de gen și prin formarea ofițerilor de aplicare a legii, a procurorilor și a judecătorilor cu privire la desfășurarea audierilor sensibile la dimensiunea de gen.²⁶⁵

254. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

255. Ibidem

256. Ibid.

257. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State

258. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State; Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

259. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

260. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

261. Ibidem

262. Ibid.

263. Ibid.

264. Ibid.

265. Ibid.

- Asigurarea faptului că toți copiii sunt audiați de anchetatori, procurori și judecători instruiți corespunzător, în prezența psihologilor specializați în lucrul cu copiii. Asigurarea faptului că toți profesioniștii care lucrează cu copiii, inclusiv avocații, procurorii și judecătorii, beneficiază de pregătirea interdisciplinară necesară privind drepturile și nevoile specifice ale copiilor, precum și că copiii victime ale traficului sunt audiați în camere prietenoase copiilor și nu sunt confrunțați cu inculpatul.²⁶⁶
- Consolidarea dialogului dintre instanțele penale și cele pentru minori, pentru a garanta că copiii sunt protejați în mod corespunzător împotriva părinților traficanti.²⁶⁷
- Asigurarea faptului că se evită, în măsura posibilului, confruntarea directă a victimelor cu inculpații în cazurile de trafic, prin utilizarea echipamentelor audiovizuale și a altor metode corespunzătoare, evitarea audierilor repetate și îndelungate ale victimelor și excluderea confruntărilor necorespunzătoare privind acțiunile anterioare ale victimei sau istoricul relațiilor sexuale ale acesteia. Luarea de măsuri pentru protejarea vieții private a victimelor și pentru asigurarea siguranței acestora.²⁶⁸
- Asigurarea faptului că măsurile de combatere a traficului de persoane includ persoanele cu dizabilități și respectă Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități și, după caz, Rezoluția 2475 (2019) a Consiliului de Securitate privind protecția persoanelor cu dizabilități aflate în conflict, pentru a asigura accesul real la justiție și la căi de atac eficiente.²⁶⁹
- Adoptarea tuturor măsurilor legislative, politice, administrative și de altă natură necesare pentru a asigura punerea în aplicare efectivă a principiului nepedepsirii, în special în contextul traficului în scopul

criminalității forțate și al exploatarei de către grupări interzise.²⁷⁰

- Luarea de măsuri pentru punerea în aplicare a angajamentului asumat prin Obiectivul 10 al Pactului mondial pentru o migrație sigură, organizată și regulată, în vederea facilitării accesului la justiție și a raportării în condiții de siguranță, fără teama detenției, deportării sau pedepsei, printr-o abordare axată pe prevenire, identificare, protecție și asistență adecvate și pe abordarea formelor specifice de abuz și exploatare. Îmbunătățirea identificării victimelor în rândul migranților aflați în situații nereglementare și asigurarea faptului că, pe durata procedurii de identificare, potențialele victime ale traficului de persoane nu sunt pedepsite pentru infracțiuni legate de imigrație.²⁷¹
- Elaborarea unor orientări detaliate și actualizate pentru ofițerii de poliție și procurori privind obiectivele și domeniul de aplicare ale dispozițiilor referitoare la principiul nepedepsirii.²⁷²

1.6.5. Urmărirea penală

- Adoptarea unei abordări centrate pe supraviețuitori în prevenirea și răspunsul la toate formele de trafic de persoane.²⁷³
- Sensibilizarea procurorilor și judecătorilor cu privire la gravitatea fenomenului traficului de persoane, la impactul grav al acestuia asupra victimelor și la necesitatea respectării drepturilor omului.²⁷⁴
- Consolidarea răspunsului justiției penale la traficul de persoane prin înființarea de unități de poliție specializate și alocarea de resurse umane și financiare corespunzătoare poliției și procuraturii pentru investigarea proactivă și eficientă a cazurilor de trafic, precum și pentru aplicarea de sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive celor condamnați.²⁷⁵

266. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

267. Ibidem

268. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

269. Ibidem

270. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263; Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170

271. Implementation of the non-punishment principle. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 47th session of the Human Rights Council, 17 May 2021, A/HRC/47/34. Disponibil la: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g21/108/00/pdf/g2110800.pdf>

272. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

273. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

274. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161

275. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

- Asigurarea faptului că infracțiunile de trafic sunt investigate în mod proactiv și prompt, indiferent dacă a fost depusă sau nu o plângere cu privire la infracțiunea raportată, prin utilizarea tehnicilor speciale de investigare pentru colectarea probelor materiale, documentare, financiare și digitale, fără a se recurge exclusiv la mărturiile victimelor sau ale martorilor. Probele admisibile pot include dosarele medicale ale victimelor, mărturiile primilor respondenți sau ale altor martori ai incidentelor relevante, anumite declarații făcute de acuzat, mesaje electronice, probe fizice recuperate din locații relevante, înregistrări video și opinii ale experților pentru a explica impactul traumei. Colectarea probelor ar trebui să faciliteze calificarea cazurilor drept trafic de persoane, mai degrabă decât încadrarea acestora ca alte infracțiuni care implică sancțiuni mai blânde și care pot priva persoanele traficate de accesul la protecție, compensații și alte căi de remediere.²⁷⁶
- Elaborarea cadrului juridic pentru a permite utilizarea evoluțiilor tehnologice în vederea colectării probelor materiale, documentare, financiare și digitale.²⁷⁷
- Instituirea procedurilor și a capacităților necesare pentru a asigura recuperarea, conservarea, analizarea și partajarea probelor medico-legale digitale.²⁷⁸
- Explorarea oportunităților de utilizare a inteligenței artificiale în combaterea traficului de persoane, inclusiv (dar fără a se limita la) agregarea și analiza datelor pentru anticiparea și detectarea tiparelor și cazurilor, detectarea infracțiunilor financiare, analiza geospațială, colectarea automată a informațiilor din surse deschise, prelucrarea probelor digitale, sensibilizarea direcționată și conectarea persoanelor expuse riscului și a persoanelor traficate la serviciile de protecție, ținând cont de considerațiile etice corespunzătoare (părtinire,²⁷⁹

confidențialitate, protecția datelor cu caracter personal, etc.).²⁸⁰ Crearea de parteneriate cu societatea civilă și sectorul privat pentru a aborda provocările și oportunitățile prezentate de tehnologiile emergente.²⁸¹

- Asigurarea faptului că toate mijloacele prevăzute în definiția internațională a traficului de persoane sunt reflectate în legislația națională relevantă și că anchetatorii, procurorii și judecătorii sunt instruiți să recunoască toate aceste mijloace, inclusiv formele subtile de constrângere asociate traficului de persoane. Trebuie avut în vedere faptul că probele privind abuzul de poziție de vulnerabilitate pot fi localizate într-o altă jurisdicție decât cea în care are loc urmărirea penală.²⁸³
- Definirea parametrilor conceptului de exploatare prin muncă în contextul traficului de persoane, fie prin lege, fie prin orientări specifice fiecărei țări, pentru a sprijini o interpretare consecventă și pentru a evita incertitudinea juridică. Aceste orientări ar trebui, printre altele, să includă o explicație a modului în care deficiențele în combaterea încălcărilor legislației muncii pot genera infracțiuni de exploatare prin muncă.²⁸³
- Luarea în considerare a necesității adoptării unui protocol specific privind investigarea traficului în scopul exploatării prin muncă, care să fie implementat pentru a permite colectarea tuturor probelor necesare, precum și alocarea unor resurse suplimentare pentru abordarea traficului în scopul exploatării prin muncă.
- Elaborarea și actualizarea orientărilor și a programelor de instruire privind cazurile care implică folosirea victimelor traficului de persoane în activități criminale și indicatorii acestora, precum și privind identificarea, referirea și aplicarea principiului nepedepsirii victimelor.
- Încurajarea și/sau crearea specializării în rândul procurorilor și judecătorilor pentru lucrul cu cazurile de trafic de persoane.²⁸⁴

276. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025

277. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; United States Department of State 2024

278. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

279. Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024

280. Bias in predictive algorithms can misdirect enforcement and marginalise and/or harm certain populations with specific vulnerabilities.

281. Online and technology-facilitated trafficking in human beings. Council of Europe, 2022; The links between new technologies and trafficking in persons: Challenges and opportunities. IOM; New Frontiers: The Use of Generative Artificial Intelligence to Facilitate Trafficking in Persons. OSCE, 2024

282. 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

283. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263

284. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025

- Promovarea cooperării și coordonării între poliție și procurori pentru a face față mai eficient complexității cazurilor de trafic, inclusiv provocărilor legate de asigurarea participării efective a victimelor la procesul de investigare.²⁸⁵
  - Asigurarea aplicării unor sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive pentru infracțiuni, inclusiv pentru traficul de persoane.²⁸⁶
  - Asigurarea faptului ca încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției să fie utilizat numai în mod excepțional în cazurile de trafic de persoane, sub rezerva unor garanții corespunzătoare, în cazul în care reducerea pedepsei este compensată de avantajele oferite de acordul de recunoaștere a vinovăției, iar acordul nu aduce atingere în niciun fel drepturilor victimelor, inclusiv accesului acestora la compensații.²⁸⁷
  - Asigurarea faptului că durata procedurilor judiciare în cazurile de trafic de persoane este rezonabilă.²⁸⁸
  - Oferirea de servicii și măsuri de securitate victimelor în toate etapele pregătirii procesului, ale procesului de judecată și ale condamnării. Utilizarea tuturor căilor disponibile pentru a proteja victima și pentru a preveni intimidarea martorilor, care ar putea compromite atât sentimentul de siguranță al victimei, cât și integritatea anchetei. Astfel de căi includ, printre altele, solicitarea ordinelor de restricție, a ordinelor de protecție și a ordinelor de necontactare pentru a interzice inculpatului să încerce să contacteze victima direct sau indirect, precum și cooperarea cu poliția și cu însoțitorii victimelor pentru a pregăti un plan de siguranță și pentru a documenta orice încercare de contact. Procurorii ar trebui să încurajeze victimele să solicite sprijin de la un punct de contact al poliției sau de la alte autorități și să raporteze imediat procurorului sau însoțitorului orice încercare a traficantilor de a le contacta. Încercările documentate de a contacta sau
- intimida victima ar trebui utilizate, în cazurile corespunzătoare, pentru a formula acuzații suplimentare de obstrucționare a justiției sau de manipulare a martorilor și pot fi relevante pentru a explica reticența victimei de a coopera în calitate de martor sau de a-și retrage declarațiile anterioare.²⁹⁰
- Asigurarea faptului că componenta instituțiilor de ocrotire a legii, în special a poliției, la nivel local, regional și național, reflectă diversitatea populației (în special în ceea ce privește sexul și etnia) și promovează echitatea și diversitatea în recrutarea pentru poziții de conducere și management, în vederea facilitării schimbărilor organizaționale.²⁹¹
  - Integrarea formării privind traficul de persoane în programele de formare periodică ale membrilor autorităților de aplicare a legii, ale procurorilor, judecătorilor, avocaților, inspectorilor de muncă, asistenților sociali, personalului din domeniul protecției copilului, personalului medical, precum și ale personalului diplomatic și consular.
  - Oferirea de instruire în domeniul spălării banilor, al investigațiilor financiare ilicite, al activelor virtuale și al confiscării activelor poliției, procurorilor și autorităților de reglementare. Furnizarea de instruire și personal specializat pentru a asigura capacitatea și competențele necesare colectării, gestionării și stocării probelor electronice și digitale, în conformitate cu legislația internațională privind drepturile omului.²⁹²
  - Desfășurarea sistematică a investigațiilor financiare în cazurile de trafic de persoane, în special în situațiile în care sunt implicate companii private, inclusiv pentru a sprijini mai bine identificarea și protecția victimelor. Consolidarea cooperării între toți actorii relevanți, inclusiv unitățile de informații financiare, autoritățile de reglementare și instituțiile financiare, pentru a identifica și perturba fluxurile financiare asociate traficului de persoane.²⁹³

285. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

286. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State

287. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

288. Ibidem

289. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024. The case-law of the European Court of Human Rights (Article 6, paragraph 1 of the ECHR) and the standards set by the European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ) can be used as guidance.

290. Trafficking in Persons Report, June 2024, United States Department of State

291. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; Trafficking in Persons Report, June 2024, United States Department of State

292. Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE OSR/CTHB and ODIHR, 2024

293. Global Report on Trafficking in Persons 2022, UNODC 2023; Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024; Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025

- Recunoașterea faptului că traficul de persoane poate fi legat de dispariții forțate, asigurându-se astfel răspunderea pentru asemenea încălcări ale drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar și luarea tuturor măsurilor necesare pentru consolidarea cooperării internaționale în vederea căutării persoanelor dispărute, în special a copiilor dispăruți, precum și pentru consolidarea investigațiilor și a urmărilor penale.²⁹⁴
- Ratificarea și punerea în aplicare a Convenției de la Ljubljana–Haga privind cooperarea internațională în investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de genocid, a crimelor împotriva umanității, a crimelor de război și a altor crime internaționale. Furnizarea de instruiți pentru poliție, procurori și sistemul judiciar, în instanțele naționale și internaționale, pentru a consolida capacitatea de a asigura aplicarea consecventă a dreptului internațional umanitar, a dreptului penal internațional și a dreptului internațional al drepturilor omului în cazurile de trafic de persoane în zone de conflict. Dacă și atunci când contribuie cu personal la operațiunile de menținere a păcii, asigurarea investigării și urmării penale a forțelor de menținere a păcii implicate în trafic, urmărirea penală fără întârziere a făptuitorilor, renunțarea la orice imunități și asigurarea unei protecții eficiente a avertizorilor.²⁹⁵
- Consolidarea cooperării internaționale și bilaterale, inclusiv prin înființarea de JIT-uri, cooperarea în desfășurarea investigațiilor financiare, executarea ordinelor de compensare și returnarea în condiții de siguranță și voluntară a victimelor traficului în țările de origine. Adaptarea cadrelor de asistență juridică reciprocă și de cooperare judiciară pentru a permite înghețarea și confiscarea mai eficiente ale activelor. Asigurarea unor forme sigure de cooperare și de schimb electronic în cadrul cooperării internaționale și al investigațiilor comune.²⁹⁶

1.6.6. Implicarea sectorului comercial

- Adoptarea și aplicarea legislației obligatorii privind diligența necesară în domeniul drepturilor omului, pentru a se asigura că întreprinderile, indiferent de dimensiunea lor, abordează încălcările drepturilor omului, inclusiv traficul de persoane, încălcările drepturilor lucrătorilor, riscurile muncii forțate și daunele aduse mediului. Asigurarea organizării de consultări cu reprezentanții lucrătorilor și cu comunitățile afectate și solicitarea raportării cu privire la rezultatele concrete și verificabile obținute. Adoptarea planurilor naționale de acțiune privind întreprinderile și drepturile omului și oferirea de îndrumări și instrumente pentru întreprinderi cu privire la reducerea riscurilor de implicare, directă sau indirectă, în traficul de persoane și în încălcările asociate ale drepturilor omului, precum și cu privire la politicile de responsabilitate socială a întreprinderilor.²⁹⁷
- Asigurarea faptului că întreprinderile implicate în traficul de persoane sunt trase la răspundere și luarea de măsuri pentru a reduce barierele care pot conduce la refuzul accesului la căi de atac.²⁹⁸
- Consolidarea legislației pentru reglementarea intermediarilor din domeniul recrutării, în conformitate cu principiile generale și orientările operaționale ale Organizației Internaționale a Muncii privind recrutarea echitabilă, și instituirea acreditării obligatorii pentru toate agențiile de recrutare, precum și obligarea acestora să înregistreze toți subagenții. Efectuarea controalelor și inspecțiilor periodice pentru a asigura respectarea standardelor etice de recrutare. Asigurarea faptului că acordurile bilaterale privind migrația forței de muncă impun ca agențiile de recrutare să fie trase la răspundere atât în țara de origine, cât și în țara de destinație, inclusiv în ceea ce privește monitorizarea bunăstării lucrătorilor detașați. Impunerea de sancțiuni proporționale agențiilor de recrutare și angajatorilor implicați în trafic,

294. *Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*

295. *Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*

296. *Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172*

297. *Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025; Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024; Global Report on Trafficking in Persons 2022, UNODC, 2023; Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263*

298. *Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024*

inclusiv ordine de restituire cu sancțiuni financiare.²⁹⁹

- Stabilirea și aplicarea mecanismelor de revizuire a profilurilor investitorilor în cazinouri, inclusiv a platformelor online și a operațiunilor de tip junket, a zonelor economice speciale, precum și a furnizorilor de servicii de active virtuale, pentru a identifica beneficiarii reali și eventualele asocieri cu criminalitatea organizată. Asigurarea faptului că cazinourile fără licență și nereglementate, inclusiv platformele online, precum și furnizorii de servicii de active virtuale cu risc ridicat sau neautorizați, în special bursele de criptomonede, serviciile extrabursiere și marii comercianți peer-to-peer, sunt identificați și împiedicați să funcționeze. Întreprinderea acțiunilor de advocacy pentru a extinde gradul de conștientizare a publicului cu privire la conectarea cazinourilor online și a industriilor de active virtuale la criminalitatea organizată.³⁰⁰
- Adoptarea unor politici transparente în materie de achiziții publice, asigurându-se că acestea nu contribuie la practici de exploatare.³⁰¹
- Colaborarea cu instituțiile financiare pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la modul în care acestea pot dezvolta și utiliza pârghii pentru a influența clienții și partenerii de afaceri să se conformeze, acolo unde există riscuri de trafic și exploatare. Reglementarea și sprijinirea instituțiilor financiare în vederea instituirii unor sisteme de schimb de informații financiare pentru monitorizarea tranzacțiilor ilicite, în special în cadrul serviciilor de transfer de remitențe și al băncilor.³⁰²
- Reglementarea companiilor tehnologice în vederea îmbunătățirii identificării și monitorizării activităților rău intenționate și ilegale, a adoptării strategiilor proactice pentru a interzice accesul potențialilor traficanți și pentru a aborda utilizatorii

care prezintă comportamente prădătoare, a oferirii unor mecanisme sigure prin care utilizatorii pot raporta comportamente suspecte sau frauduloase și a îmbunătățirii nivelului de informare al utilizatorilor în ceea ce privește siguranța online.

Sprijinirea schimbului de bune practici în cadrul companiilor tehnologice. Crearea și punerea în aplicare a unor mecanisme pentru a trage la răspundere companiile care activează în domeniul tehnologiilor informaționale și al inteligenței artificiale pentru neglijență sau pentru facilitarea conștientă ori inconștientă a traficului de persoane și a exploatarei.³⁰³

1.6.7. Date și cercetări

- Colectarea și partajarea sistematică a datelor cuprinzătoare și dezagregate privind traficul de persoane la nivel național și local, ca mijloc de a direcționa cât mai eficient eforturile de combatere a traficului, de a identifica oportunități de parteneriat pentru optimizarea răspunsurilor Guvernului, precum și de a identifica și elimina lacunele existente. Utilizarea orientărilor și platformelor internaționale existente pentru a îmbunătăți colectarea și partajarea datelor.³⁰⁴
- Încurajarea și sprijinirea cercetărilor privind traficul de persoane și intersecția acestuia cu aspecte specifice, cum ar fi impactul schimbărilor climatice și al violenței de gen, modelele diverselor forme de trafic, inclusiv formele mixte, utilizarea în activități criminale, căsătoria forțată și altele, precum și studiile de prevalență.³⁰⁵
- Asigurarea faptului că politicile care abordează traficul de persoane și problemele conexe sunt bazate pe probe, fundamentate pe o varietate de surse de renume, inclusiv date și cercetări disponibile de la actori guvernamentali, neguvernamentali și internaționali.
- Efectuarea unei analize sistematice a criminalității organizate și monitorizarea

299. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024

300. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 59th Session of the Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56

301. Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024

302. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023; 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024; 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State

303. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023; Global Report on Trafficking in Persons 2022, UNODC 2023

304. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State; Online and technology-facilitated trafficking in human beings. Council of Europe, 2022; New Frontiers: The Use of Generative Artificial Intelligence to Facilitate Trafficking in Persons. OSCE, 2024

305. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State. For examples of trafficking in persons data collection and management, see <https://www.unodc.org/unodc/frontpage/2023/October/iom-and-unodc-release-new-guidance-to-help-combat-human-trafficking-through-data.html> and <https://www.ctdatacollaborative.org/>

amenințărilor, cu un accent deosebit pe platformele online, fraudele cibernetice și integrarea inteligenței artificiale, precum și pe spălarea banilor, serviciile bancare ilicite, traficul în scop de criminalitate forțată și alte forme de criminalitate organizată. Aceasta include analiza și monitorizarea infiltrării criminalității organizate în sectoare legitime de afaceri, în special în domeniile imobiliare, construcțiilor, logisticii, jocurilor de noroc online, activelor virtuale și operatorilor de turism.³⁰⁶

- Îmbunătățirea monitorizării și evaluării politicilor și acțiunilor de combatere a traficului prin colectarea sistematică a datelor privind rezultatele și impactul acestora. Realizarea unor evaluări durabile ale impactului principalelor abordări de combatere a traficului de persoane. Integrarea constatărilor în politici și acțiuni consolidate și optimizate.³⁰⁷

---

306. *Global Report on Trafficking in Persons 2022*, UNODC 2023

307. *Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape*. UNODC Technical Policy Brief, October 2024

Bibliografie

Tratate internaționale și regionale

1. Protocol to Prevent Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime
https://treaties.un.org/doc/Treaties/2000/11/20001115%2011-38%20AM/Ch_XVIII_12_ap.pdf
2. Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings
<https://rm.coe.int/168008371d>
3. Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA
<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj/eng>.
4. Directive (EU) 2024/1712 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj/eng>
5. Forced Labour Convention, 1930 (No. 29)
https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C029
6. Slavery Convention, signed at Geneva on 25 September 1926 and amended by the Protocol, New York, 7 December 1953
https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-2&chapter=18&clang=en
7. Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery, Geneva, 7 September 1956
https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-4&chapter=18&Tcmp=mtdsg3&clang=en
8. Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea, and Air, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime
https://treaties.un.org/doc/Treaties/2000/11/20001115%2011-21%20AM/Ch_XVIII_12_bp.pdf

Recomandări internaționale

9. Recommended Principles and Guidelines on Human Rights and Human Trafficking by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
<https://www.ohchr.org/Documents/Publications/Traffickingen.pdf>
10. Guidelines on the Protection of Child Victims of Trafficking by the United Nations Children's Fund <https://www.refworld.org/docid/49997af727.html>
11. General comment No. 26 (2023) on children's rights and the environment, with a special focus on climate change. Committee on the Rights of the Child, 22 August 2023, CRC/C/GC/26
<https://docs.un.org/en/CRC/C/GC/26>

Rapoartele Raportorului Special al Națiunilor Unite

12. Implementation of the non-punishment principle. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 47th session of the Human Rights Council, 17 May 2021, A/HRC/47/34
<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g21/108/00/pdf/g2110800.pdf>
13. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 76th session of the United Nations General Assembly, 3 August 2021, A/76/263 <https://docs.un.org/en/A/76/263>
14. Addressing the gender dimensions of trafficking in persons in the context of climate change, displacement and disaster risk reduction. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 77th session of the United Nations General Assembly, 15 July 2022, A/77/170 <https://docs.un.org/en/A/77/170>
15. Strengthening accountability for trafficking in persons in conflict situations. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 78th session of the United Nations General Assembly, 13 July 2023, A/78/172
<https://docs.un.org/en/A/78/172>
16. Trafficking in persons, mixed migration and protection at sea. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 56th session of the Human Rights Council, 25 April 2024, A/HRC/56/60

<https://docs.un.org/en/A/HRC/56/60>

17. Trafficking in persons and gender and peace and security. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, Siobhán Mullally, to the 79th session of the United Nations General Assembly, 16 July 2024, A/79/161
<https://docs.un.org/en/A/79/161>
18. Migrant domestic workers and trafficking in persons: prevention, rights protection and access to justice. Report of the Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children, to the 59th session of the United Nations Human Rights Council, 28 April 2025, A/HRC/59/56 <https://docs.un.org/en/A/hrc/59/56>

Rapoarte ale organelor internaționale

19. 10th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2020. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2021
<https://rm.coe.int/10th-general-report-greta-activities-en/1680a21620>
20. 12th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2022. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2023
<https://edoc.coe.int/en/trafficking-in-human-beings/11663-12th-general-report-on-greta-s-activities-covering-the-period-from-1-january-to-31-december-2022.html>
21. 13th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2023. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, April 2024
<https://rm.coe.int/13th-general-report-on-greta-activities-covering-the-period-from-1-jan/1680af7268>
22. 14th General Report covering the period from 1 January to 31 December 2024. GRETA Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. Council of Europe, June 2025
<https://rm.coe.int/14th-general-report-of-greta-prems-067125-gbr-2578-14th-general-report/1680b638e3>
23. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the progress made in the European Union in combating trafficking in human beings (Fifth Report). European Commission, 2025
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2025%3A8%3AFIN>

Publicații

24. Casinos, Money Laundering, Underground Banking, and Transnational Organized Crime in East and Southeast Asia: A Hidden and Accelerating Threat. UNODC Technical Policy Brief, January 2024
https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2024/Casino_Underground_Banking_Report_2024.pdf
25. Conflict-Related Sexual Violence. Report of the United Nations Secretary General, 5 June 2020, S/2020/487
<https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2020/07/report/conflict-related-sexual-violence-report-of-the-united-nations-secretary-general/2019-SG-Report.pdf>
26. Ensuring ethical survivor inclusion. Interagency Coordination Group against Trafficking in Persons (ICAT), Issue Brief No.14
https://icat.un.org/sites/g/files/tmzbd1461/files/publications/icat_ib14_ethical_survivor_inclusion.pdf
27. Evidence-based actions to end online child sexual exploitation and abuse. Brief by the Disrupting Harm project, December 2024
https://safeonline.global/wp-content/uploads/2024/11/Disrupting-Harm_Evidence-Based-Actions-Final.pdf?utm_campaign=Insight%20%26%20Foresight%20%7C%20December%202024&utm_medium=email&utm_source=Mailjet
28. Digidiki, V., J. Bhabha, K. Connors, H. Cook, C. Galez-Davis, C. Hansen, M. Lane, S. Laursen, and L. Wong, 2023. From Evidence to Action: Twenty years of IOM child trafficking data to inform policy and programming. FXB Center for Health and Human Rights at Harvard University, Boston and International Organization for Migration (IOM), Geneva
<https://publications.iom.int/books/evidence-action-twenty-years-iom-child-trafficking-data-inform-policy-and-programming>
29. Global Estimates of Modern Slavery: Forced Labour and Forced Marriage. International Labour Organization (ILO), Walk Free, and International Organization for Migration (IOM), Geneva, 2022
<https://www.ilo.org/publications/major-publications/global-estimates-modern-slavery-forced-labour-and-forced-marriage>

30. Global Progress Report on Sustainable Development Goal 16 Indicators. At the Crossroads: Breakdown or Breakthrough for Peace, Justice and Strong Institutions. UNDP, UNODC, and OHCHR, 2024
https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/sdgs/sdg16_progress_report_2024.pdf
31. Global Report on Trafficking in Persons 2020. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), 2021.
https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/tip/2021/GLOTiP_2020_15jan_web.pdf
32. Global Report on Trafficking in Persons 2022. UNODC, 2023
https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2022/GLOTiP_2022_web.pdf
33. Global Report on Trafficking in Persons 2024. UNODC, 2024
https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2024/GLOTIP2024_BOOK.pdf
34. Global Thematic Report on Sport Trafficking. Mission 89, 2024
<https://mission89.org/wp-content/uploads/2024/12/GLOBAL-THEMATIC-REPORT-ON-SPORT-T-RAFFICKING..pdf>
35. Global trafficking trends in focus. IOM victim of trafficking data, 2006-2016. IOM, August 2017
https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/our_work/DMM/MAD/A4-Trafficking-External-Brief.pdf
36. Glossary on Migration. IOM, 2019
https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf
37. Invisible Victims: The nexus between disabilities and trafficking in human beings. OSCE, March 2024 <https://www.osce.org/files/f/documents/c/7/568150.pdf>
38. IOM Counter-Trafficking Theory of Change. IOM, 2023
<https://migrantprotection.iom.int/en/resources/guideline-manual/iom-counter-trafficking-theory-change>
39. Hennebry, J., H. KC and M. Kimani-Dupius (2024). Linkages between Trafficking, Smuggling, Labour and Migration Policy Regimes: Socioeconomic Implications for Women Migrant Workers. IOM, Geneva
https://publications.iom.int/system/files/pdf/pub2024-010-el-linkages-between-trafficking_1.pdf
40. The links between new technologies and trafficking in persons: Challenges and opportunities. IOM
<https://emm.iom.int/featured-questions/links-between-new-technologies-and-trafficking-persons-challenges-and>
41. National Referral Mechanisms - Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons: A Practical Handbook – Second Edition. Organisation for Co-operation and Security in Europe, 2022 https://www.osce.org/files/f/documents/f/5/510551_3.pdf
42. New Frontiers: The Use of Generative Artificial Intelligence to Facilitate Trafficking in Persons. OSCE, 2024 <https://www.osce.org/files/f/documents/7/d/579715.pdf>
43. Online and technology-facilitated trafficking in human beings. Council of Europe, 2022
<https://rm.coe.int/online-and-technology-facilitated-trafficking-in-human-beings-full-rep/1680a73e49;>
44. Out of the Shadows: Addressing the Dynamics of Trafficking in Persons Belonging to Minorities, Including National Minorities. OSCE Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings (OSR/CTHB) and the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), 2024
https://www.osce.org/files/f/documents/1/6/574475_1.pdf
45. Putting Victims First. The 'social path' to identification and assistance. OSCE/Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings, 2023
<https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/538452.pdf>
46. 5Trafficking in human beings – the international dimension. European Migration Network Study, July 2025
https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/4f178d98-27a2-46e6-b59a-cbd35344fced_en?filename=2025_EMN_study_trafficking_in_human_beings.pdf
47. Trafficking in Persons Report, June 2023. United States Department of State
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2023/06/2023-TIP-Report.pdf>
48. Trafficking in Persons Report, June 2024. United States Department of State
https://www.state.gov/wp-content/uploads/2025/02/TIP-Report-2024_Introduction_V10_508-accessible_2.13.2025.pdf
49. 2025 Trafficking in Persons Report, United States Department of State
<https://www.state.gov/reports/2025-trafficking-in-persons-report/>

50. Transnational Organized Crime and the Convergence of Cyber-Enabled Fraud, Underground Banking and Technological Innovation in Southeast Asia: A Shifting Threat Landscape. UNODC Technical Policy Brief, October 2024
https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2024/TOC_Convergence_Report_2024.pdf
51. World Migration Report 2022. IOM, 2021
<https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022>
52. World Migration Report 2024. IOM, 2024
<https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2024>

Resurse web

53. Australian Broadcasting Corporation (ABC)
https://www.abc.net.au/news/2025-08-26/sextortion-new-tactic-in-scamming-compounds-southeast-asia/105687700?fbclid=IwY2xjawMrustleHRuA2FlbQIxMAABHolQFA-WEnNZb5tbFm-eIcOHkH3pqwQv0pXlkyQLseBQTvyXSTkXbQjdcPI9_aem_73twD_VRB5fx_jGk8jWUbw
54. British Broadcasting Corporation (BBC) <https://www.bbc.com/news/articles/clyrkkv4gd7o>
55. Counter-Trafficking Data Collaborative <https://www.ctdatacollaborative.org/>
56. Europol
<https://www.europol.europa.eu/operations-services-and-innovation/public-awareness-and-prevention-guides/how-not-to-fall-for-lover-boy-scam>
57. Eurostat
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/crim_thb_vexp/default/table?lang=en
58. The Guardian
<https://www.theguardian.com/technology/2025/mar/18/russia-criminal-networks-drive-increase-sabotage-europol>
<https://www.theguardian.com/world/2025/jun/24/europes-pledge-to-spend-more-on-military-will-hurt-climate-and-social-programmes>
59. IBM <https://www.ibm.com/think/topics/ai-bias>
60. International Organization for Migration
<https://www.iom.int/world-day-against-trafficking-persons-2025>
<https://www.iom.int/news/iom-and-unodc-release-new-guidance-help-combat-human-trafficking-through-data>
61. International Survivors of Trafficking Advisory Council (ISTAC)
<https://www.osce.org/odihr/istac>
62. Open Society Foundations – The Ideas Letter
<https://www.theideasletter.org/essay/human-rights-on-the-edge/>
63. Reuters
<https://www.reuters.com/world/china/cancer-billion-dollar-cyberscam-industry-spreading-globally-un-2025-04-21/>
64. The UK Defence Forum – Defence Viewpoints
<https://www.defenceviewpoints.co.uk/articles-and-analysis/strategic-implications-of-the-deterioration-of-the-rules-based-international-order>
65. United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)
<https://emergency.unhcr.org/protection/protection-mechanisms/community-based-protection-cbp>
United Nations Office on Drugs and Crime
<https://www.unodc.org/unodc/frontpage/2023/October/iom-and-unodc-release-new-guidance-to-help-combat-human-trafficking-through-data.html>
66. Walk Free Foundation <https://www.walkfree.org/global-slavery-index/findings/global-findings/Wired>
<https://www.wired.com/story/usaid-collapse-is-helping-criminal-scammers-enslave-people/>

2. TENDINȚE CHEIE ÎN EVOLUȚIA TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE ÎN REPUBLICA MOLDOVA (2020-2024) ȘI MĂSURILE DE CONTRACARARE

Lista abrevierilor

ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
CCTP	Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Convenția de la Varșovia	Convenția Consiliului Europei privind Acțiunile împotriva Traficului de Ființe Umane (Varșovia, 2005)
CP	Codul penal
GRETA	Grupul de experți privind lupta împotriva traficului de ființe umane, format din reprezentanți ai statelor-părți la Convenția Consiliului Europei privind Acțiunile împotriva Traficului de Ființe Umane, în scopul monitorizării aplicării Convenției de către părți
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MMPS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
MASC	Materiale ce conțin imagini de abuz sexual asupra copiilor
MNRV	Mecanismul național de referire pentru protecția și asistență victimelor infracțiunilor
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație (din 2016, numită și Agenția ONU pentru Migrație)
ONG	Organizație neguvernamentală
ONU	Organizația Națiunilor Unite
Protocolul de la Palermo	Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Palermo, 2000)
TIC	Tehnologii informaționale și de comunicații
UE	Uniunea Europeană

SUMAR EXECUTIV

Prezenta cercetare a fost realizată în scopul identificării noilor tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova, manifestate în perioada 2020–2024, precum și a gradului de pregătire a sistemului național antitrafic de a aborda cu succes aceste provocări. Sarcinile cercetării au inclus analiza factorilor de influență (externi și interni), cu accent pe procesele migraționale din Republica Moldova, inclusiv impactul crizei migraționale cauzate de războiul din Ucraina, precum și al altor factori relevanți.

Cercetarea a confirmat ipoteza principală, conform căreia, în era globalizării, în țara noastră apar în mod inevitabil tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane, similare celor identificate în alte țări din regiune și din lume.

După cum demonstrează rezultatele acestui studiu, traficul de ființe umane rămâne un fenomen actual pentru Republica Moldova. Conform statisticilor oficiale ale organelor de drept pentru perioada analizată (ultimii cinci ani), între anii 2020 și 2024, numărul total al victimelor înregistrate ale traficului de ființe umane a fost de **935 de persoane**, variind între 119 și 357 de persoane anual.

Numărul total al victimelor traficului de ființe umane înregistrate de MAI în perioada analizată (935 de persoane) include:

- cetățeni ai Republicii Moldova care au fost traficați în alte țări (trafic extern de ființe umane) – **639 de persoane (68%);**
- cetățeni ai Republicii Moldova care au fost supuși traficului de ființe umane pe teritoriul țării (trafic intern de ființe umane) – **243 de persoane (26%);**
- cetățeni străini care au suferit de pe urma traficului de ființe umane în Republica Moldova – **53 de persoane (6%).**

Trebuie menționat că numărul total al victimelor traficului de ființe umane a scăzut cu 38% în perioada analizată, comparativ cu perioada precedentă analogă (2015–2019). Această scădere s-a datorat, în principal, diminuării traficului extern de ființe umane. Experții intervievați în cadrul acestui studiu consideră că această evoluție este determinată, în mare măsură, de provocările în activitatea organelor de drept, cauzate de pandemia de COVID-19, războiul din Ucraina și reforma instituțională a MAI realizată în anul 2023.

În perioada analizată, următoarele noi tendințe în evoluția traficului de ființe umane în Republica Moldova s-au manifestat în mod clar:

- 1. creșterea traficului intern de ființe umane** în sectoare precum agricultura, construcțiile și altele (în anul 2024, numărul victimelor traficului intern a reprezentat, pentru prima dată, 56% din numărul total al victimelor traficului de ființe umane înregistrate);
- 2. transformarea Republicii Moldova într-o țară de destinație** pentru traficul de ființe umane și exploatarea imigranților vulnerabili, cetățeni ai altor state, pe teritoriul Republicii Moldova;
- 3. manifestarea traficului de ființe umane în lanțurile de aprovizionare.**

Astfel, în anul 2023, au fost publicate date oficiale privind **53 de cetățeni străini** (42 din Bangladesh și 11 din India) supuși exploatării în industria confecțiilor din Republica Moldova. Acesta reprezintă primul caz înregistrat de trafic de ființe umane în scopul exploatării în lanțul de aprovizionare, întrucât lucrătorii imigranți din Bangladesh și India au confecționat îmbrăcăminte de lucru în Republica Moldova în baza unor comenzi provenite din Germania, lanțul de aprovizionare extinzându-se pe patru țări.

Riscul apariției unor cazuri similare în viitor este ridicat, întrucât tendințele de emigrare persistă, iar, în consecință, deficitul de forță de muncă din Republica Moldova este în creștere. Pentru a stimula activitatea economică din țară, Guvernul sprijină atragerea forței de muncă străine din țările Asiei Centrale (Uzbekistan și Tadjikistan) și din țările Asiei de Sud (Bangladesh, India, Nepal și Sri Lanka) pe piața muncii din Republica Moldova. Experiența a demonstrat că lucrătorii imigranți proveniți din aceste state sunt vulnerabili la traficul de ființe umane.

În plus, în perioada analizată, au fost identificate mai multe tendințe relativ noi în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova, care nu au fost observate în perioada precedentă. Acestea includ:

1. apariția unor **forme noi de exploatare**, precum:
  - a. exploatarea în scopul însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale;
  - b. folosirea femeilor în calitate de mame surrogat;
  - c. utilizarea copiilor în scopul adopției ilegale;
2. creșterea traficului de ființe umane în scopul exploatării în **activități criminale;**
3. creșterea numărului de cazuri de exploatare a cetățenilor Republicii Moldova cu **dizabilități intelectuale.**

Analiza proceselor migraționale din Republica Moldova demonstrează că traficul de ființe umane este strâns legat de aceste procese și este, în mare măsură, determinat de ele. Creșterea cazurilor de exploatare a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova se explică prin emigrarea masivă a populației apte de muncă, deficitul de forță de muncă rezultat, precum și prin noile politici de atragere a forței de muncă străine din țările Asiei Centrale și Asiei de Sud pe piața muncii din Republica Moldova.

Republica Moldova continuă să se confrunte cu niveluri ridicate de imigrație involuntară, generate de aflusul masiv de persoane strămutate din Ucraina, ca urmare a războiului. În toamna anului 2025, în Republica Moldova se aflau peste 130.000 de persoane strămutate din Ucraina. Dintre acestea, aproximativ 83.000 de cetățeni ucraineni au beneficiat de protecție temporară, iar circa 2.700 de persoane au primit cetățenia Republicii Moldova.

Deși riscurile traficului de ființe umane asociate migrației involuntare din Ucraina au fost, în general, atenuate în mod eficient, vulnerabilitatea persoanelor strămutate rămâne dinamică și este influențată de factori externi, precum presiunea economică, reducerea sprijinului financiar și schimbarea dinamicii migraționale. În acest context, riscurile asociate traficului de ființe umane continuă să persiste.

Conform experților intervievați în cadrul acestui studiu, următorii factori negativi contribuie la persistența fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova:

- nivelul persistent de sărăcie, inegalitate și violență în familie;
- cererea ridicată de forță de muncă ieftină, atât în Republica Moldova, cât și în țările Uniunii Europene mai dezvoltate din punct de vedere economic;
- influența negativă a agențiilor private care se ocupă de plasarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii în străinătate și care nu întotdeauna oferă servicii de calitate, expunându-și astfel clienții riscului de exploatare;
- influența negativă a agențiilor de recrutare străine, apărute în perioada analizată, care furnizează pe piața muncii din Republica Moldova forță de muncă străină din țările Asiei de Sud și oferă informații incorecte migranților de muncă din aceste state;
- creșterea utilizării tehnologiilor informaționale și de comunicare la toate etapele procesului traficului de ființe umane, de la recrutare până la exploatarea persoanelor traficate.

În plus, experții intervievați în cadrul acestui studiu consideră că următoarele probleme în răspunsul național antitrafic continuă să persiste:

1. atenția insuficientă acordată politicilor antitrafic la nivel ministerial și guvernamental, precum și lipsa personalului specializat pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor în acest domeniu;
2. despecializarea și reducerea capacității Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, ca urmare a reformei MAI, fapt care a condus la scăderea numărului de victime ale traficului de ființe umane identificate;
3. fluctuația ridicată a personalului și lipsa unei cunoașteri aprofundate a fenomenului și a noilor provocări în cadrul inspectoratelor teritoriale de poliție;
4. prevalența muncii nedeclarate, respectiv desfășurarea activităților în afara pieței oficiale a muncii (fără încheierea contractelor individuale de muncă);
5. prevenirea insuficientă a traficului de ființe umane în scopul exploatării prin muncă, inclusiv lipsa inspecțiilor inopinate efectuate de Inspectoratul de Stat al Muncii în sectoarele vulnerabile;
6. absența unui mecanism clar de monitorizare și control al activității agențiilor private care se ocupă de plasarea cetățenilor moldoveni în câmpul muncii în străinătate, precum și a străinilor pe piața muncii din Republica Moldova;
7. neintegrarea analizei tendințelor migraționale și a previziunilor anuale elaborate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în cooperare cu alte agenții de aplicare a legii, în procesul de elaborare a politicilor antitrafic;
8. lipsa armonizării politicii antitrafic de stat cu politica migrațională a Republicii Moldova;
9. lipsa unor previziuni privind riscurile asociate impactului potențial al încheierii războiului din Ucraina asupra fenomenului traficului de ființe umane;
10. lipsa monitorizării integrării persoanelor cu dizabilități intelectuale în comunitate după procesul de dezinstituționalizare;
11. dezvoltarea insuficientă a serviciilor de asistență și suport pe termen lung pentru victimele traficului de ființe umane;
12. lipsa resurselor umane și financiare pentru investigarea cazurilor de trafic de ființe umane comise în străinătate;
13. probleme legate de calificarea juridică a exploatării prin muncă și de colectarea probelor relevante în cadrul urmăririi penale;

14. examinarea lentă a cauzelor în instanțele de judecată și dificultăți privind despăgubirea prejudiciilor cauzate victimelor traficului de ființe umane;
15. alte probleme relevante.

Raportul se încheie cu recomandări pentru politicile publice menite să abordeze aceste probleme în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

2.1. Date oficiale privind amploarea și starea fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova (2020-2024). Noi provocări

Tabelul 1. Numărul total de victime ale traficului de ființe umane înregistrate de MAI în perioada anilor 2020-2024

	Numărul total de victime (art.165 CP și art. 206 CP)	inclusiv:		
		Adulți (bărbați și femei)	Copii (băieți și fete până la 18 ani)	% copiilor din numărul total de victime
2020	139	116	23	17%
2021	357	335	22	6%
2022	151	107	44	29%
2023	169	144	25	15%
2024	119	89	30	25%
În total:	935	791	144	15%

Conform majorității experților intervievați în cadrul acestui studiu, fluctuațiile reflectate în datele statistice privind numărul victimelor traficului de ființe umane înregistrate în perioada analizată nu sunt determinate de o schimbare reală a dimensiunii fenomenului, ci se explică, în principal, prin problemele apărute în activitatea organelor de drept, generate de pandemia de COVID-19, războiul din Ucraina și reforma Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane (în continuare – CCTP).

Astfel, în anul 2020, activitatea organelor de drept a fost semnificativ încetinită de pandemia de COVID-19, iar numărul victimelor identificate a scăzut cu 202 persoane, de la 341 de victime în 2019 la 139 în 2020. În 2021, operațiunile poliției au revenit treptat la un

2.1.1. Numărul total de victime ale traficului de ființe umane

Conform datelor publicate anual de Cancelaria de Stat a Republicii Moldova,³⁰⁸ numărul victimelor traficului de ființe umane înregistrate oficial de Ministerul Afacerilor Interne (în continuare – MAI) în cadrul proceselor penale inițiate în temeiul art. 165 din Codul penal („Traficul de ființe umane”) și art. 206 din Codul Penal („Traficul de copii”), în ultimii 5 ani a constituit 935 de persoane, ceea ce reprezintă o scădere cu 38% față de perioada precedentă de cinci ani (2015-2019), când au fost înregistrate 1.497 de persoane:³⁰⁹

nivel apropiat celui din perioada pre-pandemică, fapt care a permis o creștere a capacității de identificare a victimelor. În consecință, MAI a înregistrat 357 de victime ale traficului de ființe umane în anul 2021. În 2022, numărul victimelor traficului de ființe umane s-a redus din nou cu peste jumătate, în contextul declanșării războiului din Ucraina. Afluxul masiv de refugiați în Republica Moldova a generat o criză migrațională, care a afectat în mod direct capacitatea instituțională de combatere a traficului de ființe umane. Eforturile poliției au fost îngreunate, întrucât un număr semnificativ de ofițeri au fost redistribuiți pentru monitorizarea situației la punctele de trecere a frontierei și în centrele de plasament temporar pentru refugiați (în anul 2022 fiind deschise 132 de astfel de centre).

308. E.g., see IOM Counter-Trafficking Theory of Change, IOM, 2023. Access:

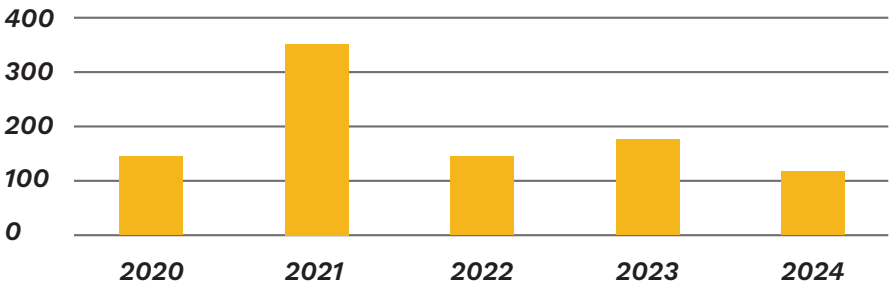
<https://migrantprotection.iom.int/en/resourcuideline-manual/iom-counter-trafficking-theory-change>

309. Rapoartele naționale de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii relevanți sunt disponibile pe: www.antitrafic.gov.md.

Ulterior, în anul 2023, Ministerul Afacerilor Interne (MAI) a realizat o reformă instituțională amplă, care a condus la reducerea personalului CCTP cu aproape jumătate (de la 40 la 21 de persoane) și la pierderea statutului acestuia de unică

structură specializată în combaterea traficului de ființe umane din Republica Moldova. Această reformă a contribuit, în cele din urmă, la scăderea numărului de cazuri de trafic de ființe umane înregistrate oficial de MAI.

Diagrama 1. Numărul total de victime ale traficului de ființe umane în perioada anilor 2020-2024

Numărul victimelor copii a înregistrat, de asemenea, o scădere semnificativă – de la 320 de persoane în perioada precedentă de cinci ani la 144 de persoane în perioada 2020–2024, ceea ce reprezintă o diminuare de peste două ori. Totodată, cel mai mare număr de victime copii a fost înregistrat în anul 2022. Numărul total al victimelor traficului de ființe umane înregistrate în Republica Moldova în perioada anilor 2020-2024 (935 de persoane) include:

- 1. cetățeni ai Republicii Moldova** (882 pers.) supuși traficului de ființe umane:
  - a. în alte țări (639 pers.);
  - b. pe teritoriul Republicii Moldova (pers.);
- 2. cetățeni străini supuși** traficului de ființe umane în Republica Moldova (53 pers.).

Trebuie menționat că numărul victimelor traficului de ființe umane înregistrate oficial este relativ redus în comparație cu nivelul ridicat al emigrației cetățenilor Republicii Moldova. De exemplu, potrivit Inspectoratului

General al Poliției de Frontieră, la sfârșitul anului 2021, un an considerat relativ prosper din punct de vedere economic, peste 676.355 de cetățeni moldoveni se aflau în străinătate,³¹⁰ reprezentând 28% din populația totală a țării, care, conform ultimului recensământ, era de 2.409.200 pers.³¹¹ În același an, organele de drept au înregistrat oficial cel mai mare număr de victime ale traficului de persoane din perioada analizată – 357 de persoane, ceea ce reprezintă mai puțin de 0,05% din numărul total de persoane care au călătorit în străinătate în acel an.

2.1.2. Exploatarea cetățenilor Republicii Moldova în alte țări

Majoritatea victimelor traficului de persoane înregistrate oficial — 639 pers. din 935 (68%) — au fost exploatate în alte țări, denumite în mod obișnuit țări de destinație pentru victimele traficului de ființe umane din Republica Moldova. Mai mult, majoritatea cetățenilor noștri au fost exploatați în țările UE.

Tabelul 2. Numărul victimelor traficului extern de ființe umane (supuși traficului de ființe umane în alte țări)

	Numărul cetățenilor Republicii Moldova supuși traficului de ființe umane în străinătate	inclusiv:		
		Țările UE	Țările CSI	Alte țări (Turcia, Cipru de Nord, Dubai)
2020	101	74	14	10
2021	320	299	16	5
2022	87	76	11	-
2023	79	62	16	1
2024	52	48	2	2
În total:	639 100%	559 (87%)	62 (10%)	18 (3%)

310. T.Fomina, A.Revenco “Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova în contextul factorilor externi de influență”, Raport analitic (AO Centrul Internațional “La Strada”, Moldova, 2020), pag.22.

311. Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2020-2022 (Chișinău: MAI, IGM, 2024)6 pag. 11. <https://igm.gov.md/en/igm-a-elaborat-compendiul-statistic-al-profilului-migrațional-extins-al-republicii-moldova-pentru-anii-2020-2022/>

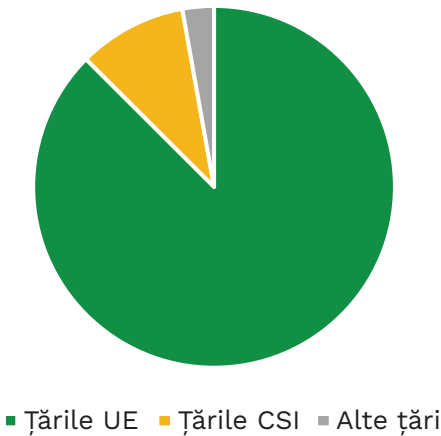
În ceea ce privește țările de destinație, majoritatea cetățenilor moldoveni supuși traficului de ființe umane au fost identificați în următoarele state:

- Slovacia - 31 de persoane în anul 2020;
- Franța - 122 de persoane în anul 2021;
- Germania - 33 de persoane în anul 2022.

2.1.3. Traficul intern de ființe umane

În ultimii ani, cazurile de trafic intern de ființe umane au fost persistente în Republica Moldova, cetățenii fiind transportați și supuși exploatării sexuale și prin muncă pe teritoriul țării. Numărul persoanelor afectate de traficul intern de ființe umane variază de la an la an, după cum urmează:

Diagrama 2. Distribuția geografică a victimelor traficului extern de ființe umane

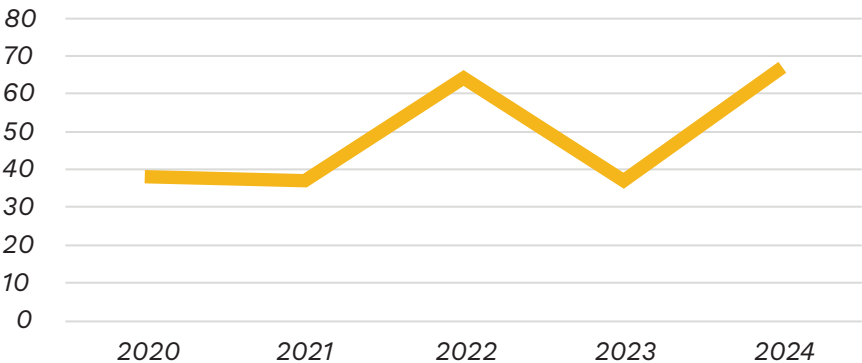
Tabelul 3. Numărul victimelor traficului intern de ființe umane

	Numărul cetățenilor Republicii Moldova supuși traficului de ființe umane în interiorul țării	inclusiv:		% victimelor supuse traficului intern din numărul total al victimelor traficului de ființe umane
		Adulți (bărbați și femei)	Copii (băieți și fete până la 18 ani)	
2020	38	17	21	27%
2021	37	18	19	10%
2022	64	20	44	42%
2023	37	14	23	22%
2024	67	43	24	56%
În total:	243	112	131	26%

Analiza datelor prezentate în Tabelul 3 indică că, în perioada anilor 2020–2024, s-a înregistrat o creștere a numărului de victime ale traficului intern de ființe umane supuse exploatării pe teritoriul Republicii Moldova. Totuși, indicatorul absolut, respectiv numărul total al victimelor traficului intern în perioada analizată (243 de persoane), nu înregistrează o creștere semnificativă comparativ cu perioada precedentă (2015–2019), când au fost identificate 248 de

persoane. În schimb, indicatorul relativ, și anume ponderea victimelor traficului intern în totalul victimelor traficului de ființe umane, a înregistrat o creștere semnificativă, de la 17% în perioada 2015–2019 la 26% în perioada 2020–2024. Această tendință a devenit deosebit de evidentă în 2024, când numărul victimelor traficului intern a depășit, pentru prima dată, numărul cetățenilor moldoveni afectați de traficul de ființe umane în străinătate.

Diagrama 3. Numărul victimelor traficului intern de ființe umane în perioada anilor 2020-2024

2.1.4. Exploatarea străinilor în Republica Moldova

Timp de mulți ani, Republica Moldova s-a poziționat exclusiv ca țară de origine (sursă) pentru traficul de ființe umane și, într-o anumită măsură, ca țară de tranzit. Cu toate acestea, începând cu anul 2019, a început să se contureze o tendință ca Moldova să devină treptat și o țară de destinație pentru traficul de ființe umane.

Această tendință a fost remarcată pentru prima dată într-un raport de cercetare al Centrului Internațional „La Strada” (Moldova), publicat la începutul anului 2020.³¹² Ulterior, au fost publicate date oficiale despre 45 de cetățeni turci exploatați în industria construcțiilor din Republica Moldova în anul 2019. La acea vreme, Centrul Internațional „La Strada” a solicitat Guvernului să ia măsuri active pentru adaptarea sistemului național antitrafic la noile provocări.³¹³ Cu toate acestea nu s-au luat măsuri semnificative.

În perioada analizată, aceeași tendință s-a manifestat cu o intensitate mai mare. În primăvara anului 2023, poliția a descoperit că 53 de lucrători migranți din Asia de Sud (42 din Bangladesh și 11 din India) au fost supuși exploatării prin muncă într-o fabrică privată de îmbrăcăminte și a deschis un dosar penal în temeiul art. 165 din Codul Penal „Traficul de ființe umane”. Acesta este primul caz înregistrat de trafic în scopul exploatării în lanțurile de aprovizionare, întrucât lucrătorii confecționau îmbrăcăminte în Moldova pe baza comenzilor din Germania, lanțul de aprovizionare extinzându-se în patru țări.

În perioada anilor 2015 - 2019, în Republica Moldova nu a fost identificată această tendință globală și regională – traficul de ființe umane în lanțurile de aprovizionare. Grupul de experți privind lupta împotriva traficului de ființe umane (GRETA), format din reprezentanți ai statelor membre ale Convenției de la Varșovia, a recomandat în anul 2020 ca Republica Moldova să acorde atenție acestei probleme și să ia măsuri preventive. Cu toate acestea, această

recomandare nu a fost implementată, iar fenomenul a apărut efectiv abia patru ani mai târziu. Aceasta confirmă ipoteza principală a studiului, conform căreia Republica Moldova se confruntă cu aceleași tendințe în evoluția traficului de ființe umane care se observă în regiune și la nivel global.

Raportul național de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anul 2023 a menționat că în acel an, victimele străine ale traficului au reprezentat pentru prima dată 37% din totalul victimelor adulte ale traficului de ființe umane înregistrate oficial în Moldova.³¹⁴ Republica Moldova s-a dovedit complet nepregătită să ofere asistență victimelor străine ale traficului de ființe umane: centrele existente pentru cazarea victimelor traficului de ființe umane nu au putut găzdui un număr atât de mare de persoane și nu au existat fonduri pentru a oferi hrană, îmbrăcăminte și încălțăminte de sezon, servicii de traducere (pentru ca acestea să poată da declarații poliției), asistență medicală, juridică și de altă natură.

În această situație, Ministerul Muncii și Protecției Sociale (în continuare - MMPS) a solicitat asistență din partea Misiunii OIM în Moldova, care și-a asumat responsabilitatea pentru satisfacerea nevoilor imediate ale acestui grup de victime ale traficului de ființe umane. Cheltuielile totale ale OIM pentru asistența acordată acestui grup de victime ale traficului de ființe umane au depășit 1 milion de lei.

Experții intervievați pentru acest studiu consideră că riscul unor cazuri similare în viitor este ridicat, din cauza deficitului de forță de muncă și a intensificării procesului de integrare cu Uniunea Europeană. Pentru a stimula activitatea economică, Guvernul a promovat atragerea de forță de muncă suplimentară din țările Asiei Centrale (Uzbekistan, Tadjikistan) și țările Asiei de Sud (Bangladesh, India, Nepal, Sri Lanka). Acești migranți sunt, în general, vulnerabili la traficul de ființe umane.

312. https://statistica.gov.md/ru/okoncatelnye-rezultaty-perepisi-naseleniya-i-zilishh-2024-goda-geograficeskoe-ra-10121_61877.html

313. D. Cheianu-Andrei „Vulnerabilitate migranților la trafic de ființe umane și exploatare, pe teritoriul Republicii Moldova” (AO Centrul Internațional „La Strada”, 2020).

314. T. Fomina, A. Revenco „Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova în contextul factorilor externi de influență”, Raport analitic (AO Centrul Internațional „La Strada”, Moldova, 2020), pag.25.

Profilul social al victimelor traficului de ființe umane din Bangladesh și India, întocmit de specialiștii OIM în anul 2023

- Bărbați cu vârste cuprinse între 20 și 40 de ani, majoritatea cu familii (soții și copii) în țările lor de origine, care au nevoie disperată de sprijinul lor;
- Mulți nu aveau calificări profesionale;
- Majoritatea nu aveau un loc de muncă permanent în țările lor de origine și se confruntau cu dificultăți financiare;
- Situația financiară a majorității s-a înrăutățit după găsirea unui loc de muncă în Republica Moldova, deoarece au împrumutat 5.000-6.000 USD pentru a plăti o agenție de recrutare din țara de origine, ceea ce i-a ajutat să găsească un loc de muncă în Republica Moldova;
- Majoritatea aveau un nivel scăzut de educație, nu vorbeau nicio limbă străină și aveau o înțelegere vagă despre Republica Moldova și UE; unii credeau că vor lucra într-o țară a UE;
- Au fost induși în eroare cu privire la condițiile de muncă (deși au semnat contracte individuale de muncă, nu le cunoșteau conținutul, deoarece aceste contracte nu erau traduse într-o limbă pe care o înțelegeau);
- La momentul inițierii procesului penal, niciuna dintre victime nu dorea să se întoarcă în țara de origine din cauza datoriilor mari care trebuiau rambursate, a lipsei locurilor de muncă acolo și a necesității de a-și întreține familiile.

În anul 2025, poliția a înregistrat mai multe cazuri de trafic de ființe umane care implicau cetățeni ai Uzbekistanului.

2.1.5. Principalele forme de exploatare

În perioada analizată, în Republica Moldova au apărut următoarele forme de exploatare a victimelor traficului de ființe umane:

1. exploatarea prin muncă;
2. exploatarea sexuală;
3. exploatarea practicării cerșetoriei;
4. folosirea în activitățile criminale;
5. prelevarea organelor, țesuturilor sau a celulelor umane;
6. însușirea ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale;
7. folosirea femeii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere;
8. adopția ilegală.

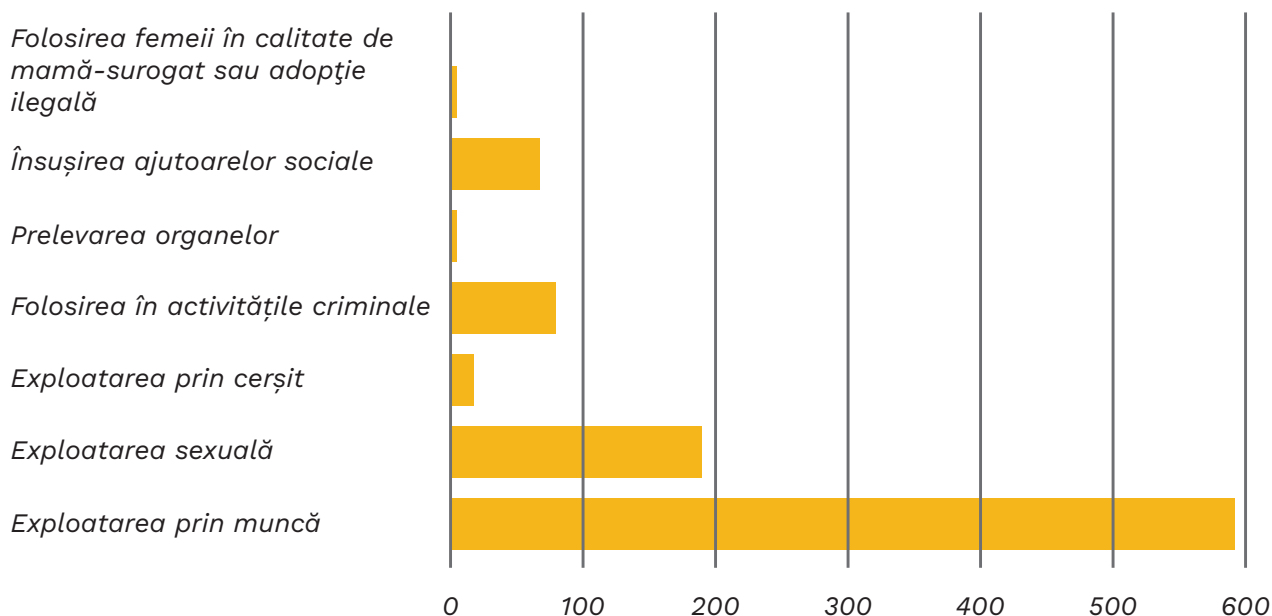
Tabelul 4. Scopurile exploatării victimelor traficului de ființe umane

	Numărul total de victime ale traficului de ființe umane	inclusiv:						
		exploatarea prin munca	exploatarea sexuală	exploatarea practicării cerșetoriei	folosirea în activitățile criminale	prelevarea organelor, țesuturilor sau celulelor umane	însușirea ajutoarelor, indemnizațiilor or sau prestațiilor sociale	folosirea femeii în calitate de mamă-surogat sau copilului în scopul adopției ilegale
2020	139	88	44	4	1	2	-	-
2021	357	273	35	5	1	-	43	-
2022	151	84	53	2	-	1	11	-
2023	169	92	23	2	50	-	-	2
2024	119	58	33	8	18	-	-	2
În total:	935	595	188	21	70	3	54	4
	100%	64%	20%	2%	7%	0,5%	6%	0,5%

Conform statisticilor oficiale, exploatarea prin muncă a predominat față de alte forme de exploatare a victimelor traficului de ființe umane începând cu anul 2015. Această tendință a rămas neschimbată în perioada analizată, victimele exploatării prin muncă reprezentând marea majoritate - 595 de persoane, sau 64% din numărul total al victimelor (935 de persoane).

A doua cea mai mare categorie este formată din victimele exploatării sexuale - 188 de persoane (20%). Acestea sunt urmate de victimele utilizării forțate în activități criminale - 70 de persoane (7%) și victimele exploatare în scopul însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale - 54 de persoane (6%).

Diagrama 4. Scopurile traficului de ființe umane

Trebuie menționat că în ultimii 5 ani, în Republica Moldova nu au fost manifestate astfel de forme de exploatare precum: (i) utilizarea în scopul însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale; (ii) utilizarea femeii ca mamă surrogat și (iii) utilizarea copiilor în scopul adopției ilegale.

În plus, specialiștii intervievați pentru acest studiu și-au exprimat îngrijorarea cu privire la creșterea rapidă, în ultimii doi ani, a cazurilor cetățenilor Republicii Moldova forțați să se angajeze în activități criminale în alte țări. Au devenit deosebit de frecvente cazurile în care aceștia au fost angajați să transporte persoane cu promisiunea unor salarii mari, fără a fi informați despre natura ilegală a activității pe care intenționau să o desfășoare - și anume, transportarea de migranți ilegali. Drept urmare, transportatorii au ajuns în atenția poliției, uneori abia realizând că sunt atrași în activități criminale.

Din păcate, o parte dintre concetățenii noștri au fost deja condamnați în alte state pentru implicarea în organizarea migrației ilegale și traficul de droguri, deși, în Republica Moldova, autoritățile de aplicare a legii îi consideră victime ale traficului de ființe umane în scopul implicării în activități criminale. Totuși, acest statut este dificil de demonstrat în practică, iar autoritățile nu pot influența executarea sentinței pronunțate de instanțele străine.

De asemenea, trebuie menționat că, în perioada analizată, în Republica Moldova nu au fost înregistrate cazuri de trafic de ființe umane în scopul exploatării prin căsătorie forțată, fenomen care provoacă îngrijorare la nivel regional. În anul 2024, Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protecția victimelor, precum și Decizia-cadru 2002/629/JAI a Consiliului au fost actualizate. În mod special, lista scopurilor exploatării prevăzute la articolul 2 al directivei a fost extinsă pentru a include, printre altele, și exploatarea prin căsătorie forțată. Această formă de trafic nu este, în prezent, incriminată în legislația Republicii Moldova.

2.1.6. Mijloace de influențare

Pentru a atrage și a controla victimele în cadrul traficului de ființe umane, traficanții au utilizat, în perioada analizată, în mod frecvent înșelăciunea și/sau abuzul de poziție de vulnerabilitate a victimelor.

Deși, în ultimii ani, nu au fost identificate cazuri de trafic de ființe umane care să implice violență fizică severă punând viața în pericol, consecințele folosirii înșelăciunii ca mijloc de influențare a victimelor pot fi totuși fatale. Acest lucru este ilustrat de un caz petrecut în anul 2025 în Ciprul de Nord, reflectat în boxa de mai jos.

Din materialele dosarului penal
Trafic de ființe umane în scopul exploatarei sexuale, art.165 CP, alin.(2)

În luna februarie 2025, persoane necunoscute organelor de urmărire penală au recrutat, în scopul exploatarei sexuale comerciale în Cipru de Nord, pe cetățeană N.N., o femeie de 25 de ani, căsătorită și cu un copil, precum și alte femei din Republica Moldova, neidentificate la momentul analizat. Traficanții au abuzat de poziția de vulnerabilitate a victimelor, prezentând realități false, precum că vor fi angajate pentru o muncă decentă și bine plătită, în calitate de menajere.

Ajunse în țara de destinație, persoanele necunoscute organelor de urmărire penală le-au confiscat pașapoartele naționale și, deținând controlul asupra victimelor, aflate într-o stare de vulnerabilitate accentuată (din cauza lipsei actelor de identitate și a mijloacelor financiare necesare pentru supraviețuire), le-au adăpostit într-un local din Cipru de Nord, unde au fost obligate să presteze servicii sexuale.

La data de 4 martie 2025, în camera unui hotel din Cipru de Nord a fost descoperit cadavrul victimei N.N., decesul fiind cauzat prin spânzurare.

În afară de aceasta, unul dintre experții intervievați pentru acest studiu a remarcat cazuri emergente în care tineri din România au folosit seducția fetelor tinere din grupuri vulnerabile din zonele rurale ale Republicii Moldova pentru a le face să se îndrăgostească de ei și a le ține sub control, iar apoi le-au implicat în exploatare sexuală sau le-au predat altor infractori pentru control. În literatura științifică despre traficul de ființe umane, acest tip de tineri care folosesc manipularea psihologică și înșelăciunea deliberată au fost supranumiți „lover-boys”.³¹⁵

Problema vulnerabilității la traficul de ființe umane a fost în centrul atenției celei de-a IV-a runde de evaluare a eforturilor statelor părți la Convenția de la Varșovia, realizată de GRETA în Republica Moldova în anul 2024. Așa cum se menționează în introducerea raportului GRETA privind rezultatele acestei evaluări, experții GRETA s-au bazat pe publicația tematică ICAT, publicată în 2022, dedicată vulnerabilității la traficul de ființe umane. Conform ICAT, factorii de vulnerabilitate pot fi grupați în trei categorii:³¹⁶

1. factori personali – cum ar fi vârsta, sexul, etnia, dizabilitatea etc.;
2. factori situaționali – sărăcia, șomajul, statutul socioeconomic sau statutul legal în țara gazdă (de exemplu, șederea sau angajarea ilegală) etc.;
3. factori contextuali – legi, politici și norme sociale discriminatorii, conflicte armate, crize etc.

Acești factori se pot combina pentru a crește riscul traficului de ființe umane pentru anumite persoane, grupuri și/sau comunități.

Pe baza acestor construcții teoretice, GRETA a identificat următoarele șase grupuri vulnerabile în raportul său:

- copii;
- romi;
- diaspora moldovenească și cetățeni moldoveni care caută un loc de muncă în străinătate;
- lucrători imigranți din alte țări care locuiesc în Republica Moldova;
- persoane strămutate din Ucraina și solicitanți de azil;
- persoane cu dizabilități.

Deosebit de îngrijorătoare este creșterea cazurilor de exploatare a victimelor cu dizabilități intelectuale. Conform unuia dintre specialiștii intervievați pentru acest studiu, astfel de probleme afectează aproximativ 25–30% dintre victimele traficului de ființe umane. Această situație este determinată, în mare măsură, de eforturile depuse în Republica Moldova pentru alinierea sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități la standardele europene și internaționale, în scopul asigurării incluziunii sociale și respectării drepturilor și libertăților fundamentale. Ca urmare a implementării acestei politici, numărul persoanelor dezinstituționalizate, plasate în familii biologice/extinse, în servicii sociale sau care trăiesc independent, este în creștere. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr.893/2018,

315. *Raportul național de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anul 2023 (Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, 2024), pag.12.*

316. T. Fomina, A. Revenco “Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova în contextul factorilor externi de influență”, *Raport analitic (AO Centrul Internațional “La Strada”, Moldova, 2020), pag.14.*

Guvernul a aprobat Programul național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale din instituțiile rezidențiale gestionate de Agenția Națională de Asistență Socială pentru anii 2018-2026, precum și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia. Scopul principal al acestui Program este reformarea sistemului de îngrijire rezidențială pentru persoanele cu dizabilități, inclusiv prin transformarea acestora, până la și inclusiv închiderea treptată a activităților acestora.

Potrivit experților intervievați pentru acest studiu, dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități intelectuale este o măsură progresistă în sine. Cu toate acestea, din cauza lipsei resurselor financiare și a forței de muncă necesare pentru implementare,

monitorizarea progresului integrării sociale a acestor persoane nu este realizată corespunzător, ceea ce face ca unele dintre ele să fie expuse diferitelor forme de exploatare.

În februarie 2025, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare - CEDO) a emis chiar un verdict într-un astfel de caz. În raportul său pe Republica Moldova, GRETA citează decizia în cazul I.C. v. Republica Moldova, în care CEDO a decis că neîndeplinirea de către autoritățile moldovene a obligației de a proteja o femeie cu dizabilități intelectuale de exploatarea prin muncă și violența sexuală, precum și neinvestigarea eficientă a acuzațiilor acesteia, au constituit încălcări ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.³¹⁷

CEDO Cazul I.C. v. Republica Moldova, cerere nr. 36436/22

Cazul a implicat o femeie din Republica Moldova cu dizabilități intelectuale care a locuit în una din instituțiile rezidențiale până în anul 2013, când a fost luată de un cuplu căsătorit pentru a locui cu aceștia și a lucra la ferma lor de animale. Femeia a susținut că cuplul a forțat-o să lucreze la fermă fără plată și că proprietarul fermei a supus-o violenței sexuale în mod repetat.

După ce a evadat în anul 2018, victima s-a adresat unei organizații neguvernamentale, care i-a oferit asistență și a sprijinit-o în depunerea unei plângeri la poliție. În urma acesteia, a fost inițiată urmărirea penală pentru infracțiuni de viol, violență sexuală și trafic de ființe umane, însă procesul penal s-a finalizat cu achitarea cuplului care deținea ferma.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a constatat că cadrul juridic și administrativ privind dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități intelectuale, care au fost lipsite de capacitate juridică, precum și aplicarea sa practică, nu a asigurat o protecție eficientă împotriva traficului de ființe umane.

Acest caz, care a devenit obiectul procedurilor CEDO, a avut loc în urmă cu mai bine de zece ani. Cu toate acestea, așa cum notează raportul recent al GRETA, beneficiarii instituțiilor rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități intelectuale continuă să se confrunte cu un risc serios de trafic de ființe umane. Acest lucru este confirmat de rezultatele unei anchete jurnalistice publicate în luna martie 2025.³¹⁸ Printre diverse acuzații de abuz, violență fizică și sexuală, articolul relatează că unii beneficiari ai instituțiilor rezidențiale sunt obligați să lucreze pentru personalul acestora în schimbul unui salariu mic sau deloc, sau în schimbul hranei,

țigărilor sau alcoolului. Articolul subliniază, de asemenea, că cazuri similare au fost documentate în alte instituții, inclusiv în serviciile sociale comunitare create ca parte a procesului de dezinstituționalizare.

Potrivit Procuraturii Generale, în prezent este în curs de desfășurare o anchetă penală pe numele a trei angajați ai Centrului de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități (Adulte), situat în satul Bădiceni, raionul Soroca, acuzați de exploatare prin muncă a beneficiarilor instituției. O altă anchetă penală pe numele uneia dintre angajatele centrului a fost deja finalizată și înaintată instanței de judecată. Este vorba

317. ICAT Issue Brief No. 12/2022 on Addressing vulnerability to trafficking in persons, page 2. <https://icat.un.org/about>

318. GRETA (2025)07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round "Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking" (Council of Europe, 2025), pct. 92, page 28.

despre același centru în care a locuit anterior I.C., o tânără și solicitantă la CEDO, înainte de a fi dusă de un cuplu căsătorit la ferma lor. Dosarul penal al I.C. este în curs de pregătire pentru rejudecare.³¹⁹

Trebuie menționat că specialiștii intervievați pentru acest studiu și-au exprimat îngrijorarea față de creșterea cazurilor de cruzime împotriva persoanelor exploatate în

agricultură. Victimele sunt adăpostite în clădiri destinate animalelor, obligate să lucreze zilnic, ore întregi, șapte zile pe săptămână, fără acces la asistență medicală. Un exemplu flagrant de exploatare prin muncă în agricultură, care a implicat o persoană cu dizabilități intelectuale și s-a **soldat cu deces**, a fost înregistrat în raionul Soroca, Republica Moldova, în anul 2021, reflectat în boxa de mai jos.

Din materialele dosarului penal Trafic de ființe umane în scopul exploatării prin muncă în agricultură art. 165 CP, alin. (3)

În perioada 2018 – 24 iunie 2021, factorii de decizie și personalul auxiliar din cadrul Centrului de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități Adulte din satul xxx, raionul Soroca, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu angajați ai Centrului, precum și cu alte persoane neidentificate până în prezent de organul de urmărire penală, au urmărit exploatarea prin muncă a beneficiarului centrului, X.X., folosindu-se de poziția sa de vulnerabilitate, determinată de situația precară de supraviețuire socială și de dizabilitate intelectuală.

Aceștia au acționat prin abuz de putere, amenințare cu violență fizică și înșelăciune, promițând victimei remunerație pentru lucrările prestate, l-au recrutat, transportat, transferat și adăpostit, cu sau fără consimțământul său, în scopul exploatării prin muncă la pășunatul bovinelor, fără a-i acorda plata promisă.

Ca urmare, la 24 iunie 2021, în timp ce se afla la pășunatul bovinelor în extravilanul satului xxx, raionul Soroca, X.X. a decedat, cadavrul fiind descoperit la 25 iunie 2021. Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxx din 26 iulie 2021, moartea cetățeanului X.X. a survenit ca urmare a insuficienței cardio-pulmonare acute, provocată de tromboembolia vaselor pulmonare, instalată pe fondul tromboflebitei membrelor inferioare, constatată prin modificările patologice identificate la necropsie.

2.2. Principalii factori de influență

În pofida faptului că statisticile privind numărul victimelor traficului de ființe umane, în perioada analizată (2020-2024), arată o scădere semnificativă (cu 38%) față de perioada similară anterioară (2015-2019), experții intervievați nu consideră că acest fapt reflectă eficacitatea sistemului antitrafic implementat în Republica Moldova. Dimpotrivă, experții consideră că sistemul antitrafic prezintă multiple deficiențe, iar nu toate victimele traficului de ființe umane ajung în atenția organelor de drept. În plus, numărul victimelor identificate reprezintă un indicator multifactorial, influențat de diverși factori.

Cauzele și factorii care stau la baza traficului de ființe umane și contribuie la perpetuarea acestuia

pot fi împărțiți în factori interni și externi.

Factorii interni includ:

- nivelul persistent de sărăcie în rândul populației din țara noastră;
- adâncirea inegalității sociale în societatea Republicii Moldova;
- nivelul ridicat de violență în familie, care reprezintă un factor de respingere pentru multe victime ale traficului de ființe umane;
- deficitul emergent de forță de muncă în Republica Moldova și cererea de forță de muncă străină;
- dezvoltarea tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC);
- alți factori interni relevanți.

Factorii externi includ:

- inegalitatea în nivelul de dezvoltare economică între țări;
- cererea mare de forță de muncă ieftină;

319. *Inhumane and Degrading: Moldova Is Still Failing the 'Beneficiaries' of Disability Centres* | Balkan Insight

- inegalitatea în relațiile de muncă;
- mobilitatea populației și globalizarea, proces prin care țările, oamenii, companiile și culturile devin din ce în ce mai interconectate și interdependente;
- intensificarea conflictelor militare, schimbările climatice, epidemiile și alți factori externi.

Eliminarea influenței majorității acestor factori în viitorul apropiat nu este fezabilă. Prin urmare, în ciuda contramăsurilor implementate, fenomenul traficului de ființe umane persistă, deși se pot observa anumite modificări în modul său de manifestare. Trebuie menționat că toți acești factori contribuie, în principal, la menținerea unui nivel ridicat și continuu al migrației în Republica Moldova, care, la rândul său, alimentează fenomenul traficului de ființe umane. Prin urmare, în cadrul acestui studiu, este oportun să analizăm impactul proceselor migraționiste asupra evoluției traficului de ființe umane. În plus, se vor examina și alți factori care au stimulat traficul de ființe umane în perioada analizată, pentru a identifica tendințele emergente și provocările asociate.

2.2.1. Legătura dintre traficul de ființe umane și procesele migraționiste

Migrația este mișcarea persoanelor (migranților) din diverse motive dintr-un loc de reședință în altul (în interiorul unei țări sau între state), care poate fi voluntară sau involuntară, temporară sau permanentă. Mișcarea persoanelor, inclusiv transportarea, către un mediu nou le face și mai vulnerabile la exploatare. Prin urmare, este incontestabil faptul că procesele migraționiste trebuie să influențeze fenomenul traficului de ființe umane. De aceea, transportarea este o parte integrantă a definiției traficului de ființe umane acceptate la nivel internațional.

Datele privind fluxurile migraționiste sunt colectate de diverse organe ale administrației publice, în funcție de mandatul lor: Biroul Național de Statistică, Inspectoratul de Stat pentru Migrație, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Afacerilor Externe și Agenția Serviciilor Publice. Analiza acestor date disponibile publicului ne permite să tragem anumite concluzii despre situația actuală a migrației în Republica Moldova și impactul acesteia asupra traficului de ființe umane.

2.2.1.1. Migrația internă

Migrația internă este mișcarea persoanelor dintr-o regiune în alta în interiorul granițelor unei singure țări. Principalele cauze ale migrației interne sunt de obicei factorii economici – diferențele de dezvoltare economică și nivelurile de venit (între zonele urbane și rurale, între capitală și regiuni, etc.). Un exemplu de migrație internă, caracteristic multor țări, este urbanizarea – mișcarea populației din zonele rurale către orașe.

Recensământul populației permite, în mod obișnuit, evaluarea amplitudinii și direcției migrației interne. În cadrul acestuia, locuitorii sunt întrebați despre locul lor de naștere, locul de reședință anterior și durata de timp petrecută în locul în care au fost înregistrați de recenzor. Aceste informații oferă suficiente date pentru a trage concluzii privind migrația internă și dinamica populației la nivel național. Conform celui mai recent recensământ al populației din Republica Moldova, efectuat în anul 2024 de Biroul Național de Statistică:³²⁰

- ponderea populației urbane a constituit 46,4%, în creștere cu 7,9% (p.p.) față de datele recensământului efectuat în anul 2014 (38,5%);
- ponderea populației rurale rămâne ridicată – 53,6% (în ciuda evadării constante a populației rurale, Moldova rămâne cea mai rurală țară din Europa);
- 29,9% din populație locuia în municipiul Chișinău, comparativ cu 22,1% la recensământul din 2014, sau în creștere cu 7,8% (capitala este singura localitate din Moldova cu o populație de peste 100.000 de locuitori);
- pe regiuni de dezvoltare, cel mai mare oraș din regiunea de Nord este Bălți, în regiunea Centru – Ungheni, în regiunea Sud – Cahul, iar în UTA Găgăuzia – Comrat.

Recensământul a arătat o creștere a concentrării populației în municipiul Chișinău. În schimb, scăderi ale populației au fost observate în raioanele țării și în municipiul Bălți. Cele mai mici densități populaționale dintre regiunile de dezvoltare au fost înregistrate în regiunea de dezvoltare Sud și în Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia.

Teoretic, municipiul Chișinău, fiind cel mai dezvoltat centru economic al țării, cu o populație în creștere, ar trebui să se confrunte cu cazuri de trafic intern de ființe umane. Cu toate acestea, statisticile oficiale

320. Proces verbal al ședinței Grupului Operativ de Lucru privind Traficul de Ființe Umane, prezidat de Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru Combaterea TFU (Cancelaria de Stat), care a avut loc pe 07.10.2025.

de până acum nu confirmă această presupunere. În perioada analizată (2020-2024), cazurile de trafic intern de ființe umane și exploatare au avut loc în special în zonele rurale, unde se observă exodul populației și deficitul de forță de muncă. Exploatarea prin muncă a avut loc în muncile agricole (la ferme, pășuni etc.), precum și în construcții, industriile cu cea mai mare cerere de forță de muncă.³²¹

Prin urmare, stabilirea unei legături între traficul intern de ființe umane și migrația internă rămâne dificilă. Sunt necesare cercetări specifice și colectarea unor informații mai precise despre fenomenele migrației interne și traficului intern de ființe umane.

2.2.1.2. Emigrarea cetățenilor Republicii Moldova

Conform celui mai recent recensământ al populației din Republica Moldova, efectuat de Biroul Național de Statistică în anul 2024, numărul populației cu reședință obișnuită (care locuiește în principal în țara noastră) a scăzut cu cca 13,6% în ultimii 10 ani.³²²

Conform unor date, Republica Moldova se numără printre primele cinci țări europene cu cea mai mare pondere a cetățenilor emigranți (287.418 persoane la 1 milion de locuitori).³²³ Cetățenii moldoveni părăsesc țara pentru muncă, studii, tratament medical, integrare familială și alte motive. Motivele emigrării sunt, desigur, în primul rând socio-economice, deoarece salariile în țările dezvoltate sunt mult mai mari decât în Moldova.

După cum arată recente sondaje privind populația din Republica Moldova, tendințele de emigrare au scăzut oarecum, dar, în același timp, emigrarea a devenit "mai tânără". În prezent, cele mai mari intenții de emigrare se observă în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 29 de ani – 26,3% dintre aceștia doresc să plece. În rândul celor cu vârsta cuprinsă între 30 și 44 de ani, această cifră scade la 17,0%, în rândul celor cu vârsta cuprinsă între 45 și 59 de ani – la 12,7%, iar în rândul cetățenilor de peste 60 de ani, aceasta atinge un minim de 4,6%. Mai mult, se

observă un decalaj mare între locuitorii din mediul rural și cei din mediul urban. În zonele rurale, proporția tinerilor care doresc să plece în străinătate este de trei ori mai mare decât media națională. Aceasta înseamnă că, în prezent, în special tinerii din zonele rurale sunt cei care caută activ să emigreze.³²⁴

Cetățenii moldoveni care doresc să părăsească țara solicită de obicei cetățenia română, care le permite să lucreze și să locuiască legal în țările UE. Cei care reușesc devin emigranți de succes. Fenomenul traficului de ființe umane, care este asociat cu migrația extrem de nereușită, este alimentat în primul rând de emigrarea forței de muncă, în special cea ilegală. Potrivit OIM, aproximativ 350.000 de cetățeni moldoveni sunt implicați în emigrarea forței de muncă pe termen scurt.³²⁵

Cetățenii Republicii Moldova trebuie să obțină o viză de muncă pentru a lucra legal, chiar și sezonier, iar acest lucru nu este ușor. Obținerea unei vize de muncă servește adesea ca un obstacol în calea angajării legale în străinătate. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare – ANOFM) oferă un anumit sprijin cetățenilor moldoveni emigranți în accesarea piețelor muncii din țările dezvoltate.

În raportul din anul 2024 al ANOFM³²⁶ s-a menționat că, în acel an, **1.760 de cetățeni** ai Republicii au beneficiat de asistență pentru găsirea unui loc de muncă în străinătate în condiții decente, în cadrul acordurilor bilaterale dintre Guvernul Republicii Moldova și guvernele unor țări precum:

1. **Israel** – 1658 de pers. (Acordul bilateral între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel cu privire la angajarea temporară a cetățenilor din Republica Moldova în domeniul construcțiilor în Statul Israel);
2. **Germania** – 54 de pers. (Memorandumul de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania, care prevede selectarea lucrătorilor moldoveni la munci sezoniere

321. Biroul Național de Statistică, Rezultatele finale ale Recensământului populației și locuințelor 2024: distribuția geografică a populației. https://statistica.gov.md/ro/rezultatele-finale-ale-recensamantului-populatiei-si-locuintelor-2024-distributi-10121_61877.html

322. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.34.

323. Biroul Național de Statistică, Rezultatele finale ale Recensământului populației și locuințelor 2024: distribuția geografică a populației. https://statistica.gov.md/ro/rezultatele-finale-ale-recensamantului-populatiei-si-locuintelor-2024-distributi-10121_61877.html

324. <https://logos-pres.md/ru/novosti/moldova-sredi-liderov-po-emigratsii/>

325. NewsMakler.md, Новости, А. Негуманов «Миграция из Молдовы сегодня не связана с бедностью. Кто и почему уезжает из страны? И почему эмигрантов становится все меньше?» 07.07.2025.

<https://newsmaker.md/ru/migracziya-iz-moldovy-segodnya-ne-svyazana-s-bednostyu-kto-i-pochemu-uezjaet-iz-strany-i-pochemu-emi-grantov-stanovitsya-vse-menshe>

326. V.Cantarji, N.Vladicescu, M.Vremiş, V.Batrînescu „Impactul socio-economic al pandemiei COVID-19 asupra migranților moldoveni și a familiilor acestora” (Chișinău: OIM, 2021), pag.7. <https://moldova.iom.int/ro/resources/impactul-socio-economic-al-pandemiei-covid-19-asupra-migrantilor-moldoveni-si-familiilor-acest-ora>

în Germania);

3. Bulgaria – 48 de pers. (Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria).

Raportul ANOFM a menționat, de asemenea, că Germania era pregătită să ofere 1.500 de locuri de muncă în anul 2024, iar Bulgaria – 233. Cu toate acestea, au fost primite foarte puține cereri din partea cetățenilor moldoveni. Evident, implementarea acestor acorduri internaționale necesită un sprijin logistic adecvat. Spre exemplu, Centrul Internațional „La Strada” (Moldova) și ONG-ul israelian „CIMI” au oferit sprijin logistic pentru acordul bilateral între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel, de la încheierea acestuia în anul 2013. Guvernul Israelului alocă fonduri speciale pentru a acoperi sprijinul logistic. Drept urmare, mult mai mulți lucrători migranți au primit asistență în găsirea unui loc de muncă în această țară.

Pașaportul cetățeanului Republicii Moldova oferă dreptul de intrare fără viză în țările UE și de ședere până la 90 de zile. Unii cetățeni moldoveni utilizează acest drept pentru a munci ilegal în aceste țări pe parcursul a 90 de zile. În astfel de cazuri, contractele de muncă nu se încheie, iar lucrătorul migrant este complet dependent de angajator, creând ample oportunități de exploatare.

Fluxurile de emigrare a forței de muncă se schimbă în timp, în funcție de situația din țările receptoare. În urmă cu circa 15 – 20 de ani, Federația Rusă era o destinație de top pentru emigranții moldoveni, deoarece nu era necesară viza de muncă pentru angajare, iar cetățenii moldoveni nu aveau bariere lingvistice. Cu toate acestea, în timp, situația din această țară s-a schimbat și a devenit mai puțin atractivă pentru emigranții moldoveni. Acum, potrivit OIM, fluxurile de migranți ai forței de muncă s-au orientat către țările UE.³²⁷

Fluxurile de trafic de ființe umane coincid în mare măsură cu fluxurile de emigrare a forței de muncă. Conform statisticilor oficiale, din anul 2020 până în anul 2024, principalele destinații ale traficului de ființe umane din Republica Moldova au fost țările UE. Principalele țări de destinație au fost Franța, Germania și Slovacia.

Exploatarea prin muncă a cetățenilor moldoveni în alte țări este facilitată în mare

parte de activitățile intermediarilor – agenți economici specializați în angajarea cetățenilor moldoveni în străinătate. Cu toate acestea, este dificil de dovedit că aceștia știu dinainte că persoanele pe care le ajută să găsească un loc de muncă într-o altă țară vor fi exploatate. Este posibil ca aceștia să încerce pur și simplu să câștige bani satisfăcând nevoile pieței muncii din UE. Cu toate acestea, procedând astfel, adesea încalcă legislația Republicii Moldova și cea a altor țări care primesc lucrătorii emigranți, precum și normele etice de desfășurare a businessului.

Potrivit datelor Liniei Fierbinți privind migrația sigură și contracararea traficului de ființe umane a Centrului Internațional „La Strada” – 080077777, majoritatea absolută a lucrătorilor emigranți din Republica Moldova (81%) găsesc locuri de muncă peste hotare recurgând la serviciile intermediarilor care nu operează întotdeauna legal sau încalcă legea.³²⁸

Mulți lucrători emigranți, în special cei din zonele rurale, au cunoștințe limitate despre procesul legal de obținere a unui loc de muncă în străinătate, cum ar fi obligativitatea vizei de muncă și semnarea unui contract individual de muncă cu angajatorul străin. Aceștia nu înțeleg diferența dintre un contract de muncă cu angajatorul și un contract pentru servicii de intermediere semnat cu agenția care facilitează plasarea în câmpul muncii peste hotare. În consecință, manifestă o încredere naivă față de intermediari, acceptând promisiunile acestora că „totul va fi în regulă” sau fiind victime ale înșelăciunii directe. De exemplu, intermediarii induc adesea în eroare lucrătorii migranți, afirmând că viza de muncă nu este necesară dacă perioada de muncă în altă țară este mai mică de 3 luni. În realitate, acest lucru expune lucrătorul migrant la munca ilegală, deoarece, în majoritatea țărilor, un străin poate rămâne pe teritoriul respectiv fără permisiune specială doar până la 90 de zile, dar nu în scop de muncă.

Este bine cunoscut că colaboratorii organizațiilor intermediare își grăbesc adesea clienții să semneze contractele de prestare a serviciilor de plasare în câmpul muncii peste hotare, incluzând în acestea clauze abuzive sau ilegale. De exemplu, asemenea contracte prevăd uneori achitarea unei amenzi de 10.000 de lei (aprox. 500 euro) sau mai mult în cazul nerespectării contractului sau recompense

327. Raport de activitate al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru anul 2024, pag.21. <https://www.anofm.md/index.php/ru/node/74>

328. V.Cantarji, N.Vladicescu, M.Vremiş, V.Batrînescu „Impactul socio-economic al pandemiei COVID-19 asupra migranților moldoveni și a familiilor acestora” (Chișinău: OIM, 2021), pag.80. <https://moldova.iom.int/ro/resources/impactul-socio-economic-al-pandemiei-covid-19-asupra-migranților-moldoveni-si-familiilor-acest-ora>

pentru serviciile intermediarului sub formă de parte din câștigul lucrătorului emigrant. În același timp, intermediarii oferă informații incomplete sau ascund lucrătorilor migranți detalii esențiale despre natura concretă a muncii ce urmează a fi prestată; eventuale rețineri din salariu impuse de angajator; condițiile de muncă și trai; cheltuielile reale pe care lucrătorul le va suporta în țara gazdă, care afectează venitul net. De asemenea, aceste contracte nu prevăd restituirea daunelor lucrătorului emigrant în cazul în care procedura de angajare nu este respectată sau este încălcată.

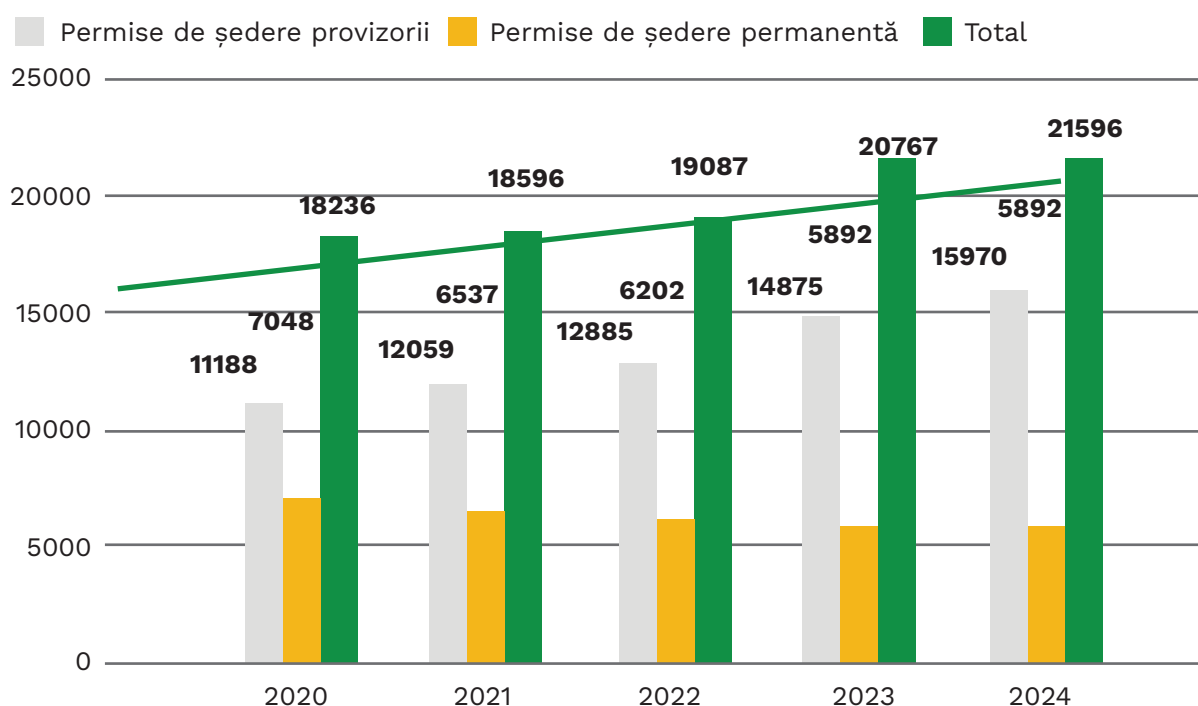
Lucrătorii migranți verifică rar legitimitatea agențiilor de intermediere la care apelează – de exemplu, prezența licenței necesare, termenul său de valabilitate și țările pentru care agenția este autorizată să recruteze. În același timp, controlul statului în această sferă este insuficient, iar multe organizații care oferă servicii de intermediere nu dețin licența necesară, ceea ce înseamnă că nu oferă nicio garanție clienților lor.

2.2.1.3. Creșterea imigrației forței de muncă în Republica Moldova

Rata ridicată de emigrare a cetățenilor moldoveni a dus treptat la pierderea populației apte de muncă și la apariția unui deficit de forță de muncă pe piața internă. Pentru a contracara această problemă, autoritățile au decis să atragă forță de muncă străină. Astfel, la sfârșitul anului 2018, Parlamentul a adoptat modificări semnificative în legislația privind migrația, menite să simplifice procedurile de intrare și angajare a lucrătorilor străini.

Conform datelor Inspectoratului General pentru Migrație, la 31 decembrie 2024, pe teritoriul Republicii Moldova erau înregistrați cu acte de identitate valabile 21.596 de străini și apatrizi, dintre care 5.892 cu drept de ședere permanentă și 15.970 cu drept de ședere provizorie. Astfel, Republica Moldova a devenit o țară-gazdă pentru străini din peste

Diagrama 5. Numărul de străini înregistrați cu acte de identitate valabile

130 de țări și culturi.³²⁹

Din păcate, Inspectoratul General pentru Migrație nu publică date exacte cu privire la numărul de imigranți de muncă în Republica Moldova. Întrucât statisticile pentru ultimii 5 ani indică o tendință de creștere moderată și constantă a numărului de străini documentați

cu drept de ședere provizorie, se ajunge la concluzia că Republica Moldova este atractivă pentru migrația de muncă și investiții. În plus, imigrează în Republica Moldova preponderent bărbați (decalajul de gen constituie 62,6 %), ceea ce indică, de asemenea, predominanța imigrației de muncă.³³⁰

329. International Center "La Strada" Moldova (2021), *Annual Thematic Report of National Toll-Free Hot-Line on Prevention of Human Trafficking and Promotion of Safety Migration*, pag.4.

330. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.32.

Cu toate acestea, în pofida creșterii imigrației forței de muncă, deficitul de forță de muncă internă continuă să se agraveze. Conform datelor ANOFM pentru anul 2024,³³¹ în baza de date a acestui organ al administrației publice au fost înregistrate 33.123 de posturi vacante, declarate de 4.305 angajatori, ceea ce reprezintă cu 3% mai mult decât în anul 2023.

Aceasta este o cifră dublă față de numărul total de imigranți cu drept de ședere temporară înregistrați în Republica Moldova în același an (15.970 de persoane). Cel mai mare număr de posturi vacante a fost înregistrat în municipiul Chișinău (10.247). Posturile vacante pentru muncitori au constituit 70% din numărul total de posturi vacante, iar pentru slujbași - 30%. Posturile vacante au fost înregistrate în următoarele ramuri de activitate economică:

- activități de servicii - 38%;
- comerț cu ridicata - 12%;
- industrie - 11%;
- agricultură, silvicultură și pescuit - 10%;
- construcții - 8%;
- administrație publică și apărare - 8%;
- învățământ - 3%;
- transport și depozitare - 3%;
- sănătate și asistență socială - 3%;
- altele - 4% .

Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, include obiectivul specific 1.1., care vizează îmbunătățirea reglementării imigrației și gestionarea situațiilor cauzate de afluxul sporit de străini în Republica Moldova. Impactul economic așteptat al acestui Program constă în stimularea dezvoltării economice prin valorificarea competențelor profesionale ale străinilor și facilitarea investițiilor.³³² Astfel, noua politică migrațională a Republicii Moldova este menită să faciliteze o creștere a afluxului de forță de muncă străină pe piața internă a muncii din Republica Moldova.

Trebuie menționat că în anul 2025, Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 (art. 434 „Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie lucrătorilor imigranți” și art.435 „Acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă străinilor ale căror specialități

sunt incluse în Lista ocupațiilor prioritare”) a fost modificată în scopul simplificării angajării străinilor în țara noastră. Deci, dacă anterior această lege impunea ca angajatorul să plătească străinului un salariu lunar în cuantum nu mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune, stabilit de Guvern (în anul 2025, acest cuantum era de 16.100 lei pe lună),³³³ atunci începând cu 23 august 2025, va fi suficient ca unui străin să i se plătească 50% din salariul mediu lunar pe economie,³³⁴ sau cel puțin 8.050 de lei pe lună. Pe de o parte, această decizie contribuie la restabilirea echității salariale între cetățenii moldoveni și lucrătorii străini, întrucât nu este clar de ce angajatorii ar trebui să plătească străinilor mai mult pentru aceeași muncă decât cetățenilor moldoveni. În concluzie, salariile mici din țara noastră sunt unul dintre factorii care stimulează emigrarea forței de muncă și pierderea populației apte de muncă.

Pe de altă parte, această decizie guvernamentală crește vulnerabilitatea lucrătorilor migranți în Republica Moldova, deoarece aceștia devin dependenți de angajatori și de intermediari pentru accesul la locul de muncă și informații despre drepturile lor. O alternativă mai eficientă ar fi fost majorarea salariilor pentru toți lucrătorii, ceea ce ar reduce atât emigrarea forței de muncă, cât și riscul de exploatare a lucrătorilor străini.

Mai mult, imigranții forței de muncă care sosesc în țara noastră pentru a lucra sunt încă nemulțumiți de salariile lor. Unii dintre ei și-au părăsit locurile de muncă actuale și încearcă să găsească o muncă mai profitabilă la un alt angajator din Moldova sau să lucreze într-o țară a UE. Experții intervievați pentru acest studiu au remarcat lipsa unui sistem adecvat de monitorizare a șederii străinilor în țara noastră și lipsa resurselor pentru a-i deporta, dacă este necesar.

Analiza datelor despre starea imigranților străini în Republica Moldova este de competența Inspectoratului General pentru Migrație,³³⁵ care elaborează anual un raport analitic privind Profilul Migrațional Extins al Republicii Moldova/Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru 3 ani, actualizând datele

331. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.32 și pct.34.

332. Raport de activitate al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru anul 2024, pag.21.

<https://www.anofm.md/index.php/ru/node/74>

333. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.117.1.

334. Hotărârea Guvernului nr. 845/2024 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025.

335. Lege pentru modificarea unor acte normative (eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat) nr. 229/2025 (în vigoare 23.08.2025).

336. Hotărârea Guvernului nr.16/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Migrație, pct.8.

Potrivit Inspectoratului General pentru Migrație, în perioada analizată, peste 2.000 de străini au fost identificați anual pentru încălcarea regulilor de ședere în țara noastră:

Tabelul 5. Numărul cetățenilor străini depistați în ședere ilegală

<i>Ședere ilegală, contravenții constatate de Inspectoratul General pentru Migrație</i>	2020	2021	2022	2023	2024
	2014	2736	2775	2832	2312

Unii străini sunt supuși sancțiunilor contravenționale sau penale pentru încălcarea regimului de intrare, aflare și ieșire a străinilor pe/de pe teritoriul Republicii Moldova:

Tabelul 6. Numărul cetățenilor străini, trași la răspundere contravențională și penală pentru încălcarea legislației privind migrația

Sancțiunile	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Returnarea străinilor</i>	300	347	430	381	297
<i>Declarați indezirabili</i>	21	25	31	69	52
<i>Custodie publică</i>	69	73	78	133	148

privind grupurile și fluxurile migraționiste.³³⁶

Pe parcursul anului 2024, în privința a 148 de străini s-a dispus luarea în custodie publică de către instanțele de judecată. După țara de origine a străinilor, primordial au fost luați în custodie publică străini originari din: **India, Nigeria, Nepal, Turkmenistan, Uzbekistan, Federația Rusă, Bangladesh, Pakistan.** Totodată, pe parcursul anului 2024, măsura returnării a fost aplicată în privința a 297 de străini.

După cum se menționează în Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, pentru a îmbunătăți eficacitatea controlului din partea statului privind legalitatea șederii și a muncii imigranților, este necesară alocarea unor resurse financiare suplimentare pentru structurile Inspectoratului General pentru Migrație, dar și dotare tehnică suficientă, conformă evoluției situației operative, aflate în dinamică continuă.³³⁷

Trebuie menționat că recrutarea lucrătorilor străini are loc cu participarea activă a agenților private de plasare a forței de muncă care activează atât în țara noastră, cât și în străinătate. Potrivit datelor de la Linia Fierbinte privind migrația sigură și contracararea traficului de ființe umane a Centrului Internațional „La Strada” – 080077777, agențiile private care se ocupau de plasarea cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii în străinătate au reacționat rapid la modificările respective în politica privind migrația. Ele au început să acorde servicii nu numai de plasare în câmpul muncii a cetățenilor Moldovei în străinătate, ci și

angajatorilor din Moldova privind recrutarea forței de muncă străine pentru plasare în câmpul muncii în interiorul țării noastre. În același timp, nu este clar dacă licența care le-a fost eliberată le permite să desfășoare astfel de activități.

Planurile de atragere activă a forței de muncă străine pe piața muncii din Republica Moldova au stârnit îngrijorări legitime în rândul experților în combaterea traficului de ființe umane. După cum arată experiența din alte țări, lipsa cunoașterii limbii țării de destinație, distanța semnificativă față de țara de origine și lipsa sprijinului din partea membrilor familiei fac ca aceste persoane să fie extrem de vulnerabile la traficul de ființe umane și exploatare. După cum s-a menționat, în Republica Moldova au apărut deja mai multe cazuri de exploatare la scară largă a străinilor.

Experții intervievați pentru acest studiu au remarcat necesitatea îmbunătățirii reglementării și monitorizării agențiilor de plasare a forței de muncă, precum și a activității de întreprinzător care implică forță de muncă străină. Inspectoratul de Stat al Muncii ar trebui să joace un rol mai semnificativ în acest sens.

2.2.1.4. Migrația involuntară

În Republica Moldova, anual se înregistrează cazuri de migrație involuntară a cetățenilor străini – deplasarea transfrontalieră a cetățenilor altor țări afectate de război, conflicte, persecuții, dezastre naturale, catastrofe ecologice și foamete, atunci când decizia de a se muta este luată sub presiunea

³³⁷. În cadrul cercetării date au fost analizate datele din (i) Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2020-2022 și (ii) Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2021-2023.

circumstanțelor și nu în mod voluntar. Războiul din Ucraina a reprezentat o provocare uriașă pentru gestionarea de către Republica Moldova a fluxurilor migraționiste a refugiaților din Ucraina. Datele din cei 15 ani anteriori izbucnirii acestui conflict arată că numărul solicitanților de azil în Republica Moldova a atins un vârf în anul 2015 – 276 de persoane, când a existat un aflux de refugiați din Siria, de asemenea, din cauza escaladării războiului din această țară. Prin urmare, abilitățile și capacitatea de gestionare a fluxurilor de refugiați în Republica Moldova au fost foarte limitate în anul 2022.

În perioada 24.02.2022 – 30.12.2023, la frontiera de stat au fost înregistrate 8.269.704 traversări ale cetățenilor ucraineni, inclusiv: traversări pe sensul de intrare – 4.142.665, traversări pe sensul de ieșire – 4.127.039.³³⁸ O criză migrațională a apărut în Republica Moldova.

Conform datelor statistice ale Inspectoratului General pentru Migrație, numărul total de solicitanți de azil în anul 2022 a fost de 11.218 de pers. (de peste 40 de ori mai mult decât cifra din anul 2015). În perioada analizată, cel mai mare număr de cereri de azil au fost depuse de cetățeni din Ucraina, Federația

Tabelul 7. Top 10 țări de origine ale solicitanților de azil în Republica Moldova³³⁹

Țara de origine	2020	2021	2022	2023	2024
Numărul anual al solicitanților de azil	86	75	11.218	4.101	8.153
<i>Inclusiv:</i>					
<i>Ucraina</i>	5	3	9.928	3.708	583
<i>Federația Rusă</i>	1	6	200	148	219
<i>Siria</i>	4	10	59	40	278
<i>Azerbaidjan</i>	0	3	109	30	24
<i>Tadjikistan</i>	3	0	23	23	31
<i>Turcia</i>	44	18	25	20	106
<i>Belarus</i>	0	1	16	12	28
<i>Maroc</i>	0	0	292	10	14
<i>Nigeria</i>	0	0	64	10	24
<i>Uzbekistan</i>	8	0	25	7	23

Rusă și Siria:

Expertii notează că majoritatea solicitanților de azil nu rămân în Moldova, ci încearcă să intre în UE. Prin urmare, mult mai puține persoane primesc statutul oficial de refugiat decât solicitanții de azil. În plus, cetățenii ucraineni, care au constituit aproximativ 90% din totalul solicitanților de azil în perioada anilor 2022-2023, au primit statut de protecție temporară.

Tabelul 8. Cererile de azil/acordarea protecției internaționale pe teritoriul Republicii Moldova³⁴⁰

Indicatori	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Cereri de azil recepționate</i>	86	75	11.218	4.101	8.153
<i>Încetarea procedurii de azil (decizii)</i>	13	13	7552	6987	7653
<i>Decizii de respingere a cererii de azil</i>	49	38	12	21	238
<i>Statut de refugiat acordat/protecție umanitară pe teritoriul Republicii Moldova</i>	21	78	151	18	121
<i>Total străini cazați în Centrul de cazare al Inspectoratului General pentru Migrație</i>	77	63	417	248	144

338. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.94.

339. Inspectoratul General pentru Migrație, Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2021-2023, pag.25.

340. Datele Inspectoratului General pentru Migrație din (i) Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2020-2022 și (ii) Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2021-2023.

Conform Inspectoratului General pentru Migrație, în toamna anului 2025 peste **130.000 de persoane strămutate din Ucraina** se află pe teritoriul Republicii Moldova, mulți optând să rămână din cauza incertitudinii privind siguranța în Ucraina. Din numărul total al acestora, 63 % sunt femei, 49 % – copii, iar 13 % – persoane în vârstă.³⁴¹

Conform datelor din 03 noiembrie 2025, 83.400 de cetățeni ai Ucrainei au primit protecție temporară în Moldova. Dintre aceștia, peste 50.000 locuiesc în mun. Chișinău. În plus, aproape 2.700 de ucraineni au dobândit cetățenia moldovenească.³⁴²

După cum arată studii ample efectuate în alte

țări, migranții involuntari, în special cei fără acte de identitate sau ale căror documente sunt deteriorate, sunt vulnerabili la exploatare și trafic de ființe umane. Cu toate acestea, în Republica Moldova, astfel de cazuri sunt extrem de rare. Experții atribuie acest lucru faptului că persoanele strămutate din Ucraina au primit asistență financiară semnificativă din partea organizațiilor internaționale și a guvernului moldovean. Cetățenii ucraineni sunt mai puțin vulnerabili la traficul de ființe umane, deoarece țara lor este în vecinătatea Republicii Moldova, nu există bariere lingvistice, iar modul de viață în Moldova este similar cu cel din Ucraina. Pe parcursul întregului război, poliția a înregistrat un singur caz de trafic de ființe umane, care a implicat o cetățeană a Ucrainei cu dizabilități

Dintr-un interviu cu un specialist care oferă asistență directă victimelor traficului de ființe umane

În anul 2023, N.N., cetățean al României, a încercat să aducă în România o fetiță născută în Republica Moldova. Mama fetei, cetățeană a Ucrainei, nu era căsătorită cu N.N., dar el era trecut ca tată pe certificatul de naștere al fetei. Acest lucru a stârnit suspiciuni în rândul polițiștilor de frontieră, care au verificat atât documentele lui N.N., cât și pe cele ale fetei. Drept urmare, N.N. a fost reținut.

Ancheta a relevat că mama fetei suferă de retard mintal ușor. Este necăsătorită. Pe lângă fetița nou-născută, mai are doi copii în Ucraina (o fată și un băiat) de la tați diferiți. Când a rămas însărcinată pentru a treia oară, o cunoștință a convins-o să vândă copilul unui cuplu fără copii din România. Ea a fost de acord. Mai târziu, cu puțin timp înainte de a naște, a intrat în Moldova și a născut o fiică la Chișinău. La înregistrarea certificatului de naștere, a indicat că N.N. este tatăl copilului ei. Apoi i-a dat fetița nou-născută lui N.N., cetățean al României.

Poliția a deschis un dosar penal în temeiul art. 165 din Codul Penal, „Traficul de ființe umane” și au fost pornite acțiunile procesuale.

Mama și fata au fost plasate într-un centru specializat pentru victimele traficului de ființe umane, unde au primit asistența necesară. În prezent, dosarul penal se află în instanța de judecată.

intelectuale și fiica ei nou-născută:³⁴³

În pofida unui singur caz raportat de trafic de ființe umane care a implicat o cetățeană a Ucrainei și copilul acesteia, riscul traficului de ființe umane pentru persoanele strămutate din Ucraina persistă. Un studiu recent al OIM privind vulnerabilitatea refugiaților ucraineni la traficul de ființe umane³⁴⁴ a evidențiat eforturile semnificative depuse de autoritățile moldovene și de partenerii de dezvoltare pentru a consolida mecanismele de protecție

și a atenua riscurile de exploatare și trafic. Acestea prevăd instituirea de mecanisme de protecție temporară, măsuri specifice antitrafic și cooperarea continuă a autorităților publice cu organizațiile internaționale și cele ale societății civile. Acest lucru explică în mare măsură numărul redus de cazuri raportate oficial de trafic de ființe umane care afectează cetățenii ucraineni de la începutul războiului.

341. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.65.

342. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.666/2025, pct.70.

343. <https://agora.md/2025/11/03/peste-83-de-mii-de-ucraineni-au-primit-protectie-temporara-in-moldova-in-ultimii-doi-ani-circa-2600-au-dobandit-cetatenia-moldoveneasca>

344. T. Fomina, Rapid assessment of situation with identification of trafficked persons in the Republic of Moldova (UNODC, 2025).

Totodată, acest studiu a identificat o serie de factori de vulnerabilitate individuali și situaționali în rândul refugiaților ucraineni care se află în Republica Moldova, inclusiv dificultăți socioeconomice, locuințe instabile, acces limitat la angajare și bariere în accesarea asistenței medicale și a serviciilor sociale. Acești factori persistă și determină vulnerabilitatea lor la traficul de ființe umane.

Deși concluziile studiului demonstrează că riscurile de trafic asociate cu strămutarea din Ucraina au fost atenuate eficient, analiza a subliniat că vulnerabilitatea rămâne dinamică și este modelată de factori externi, cum ar fi presiunea economică, sprijinul financiar redus și dinamica migrației în schimbare. Prin urmare, studiul a recomandat o abordare coordonată pe termen lung, care să abordeze atât nevoile imediate ale refugiaților ucraineni, cât și factorii structurali care îi fac vulnerabili la traficul de ființe umane.

Experții intervievați pentru acest studiu au remarcat, de asemenea, necesitatea elaborării de prognoze și de identificare a riscurilor asociate cu posibilul impact al sfârșitului războiului din Ucraina asupra situației din țara noastră.

2.2.2. Creșterea utilizării tehnologiilor digitale

Rolul TIC în organizarea proceselor de migrație și comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane continuă să crească. TIC sunt utilizate în mod activ pentru recrutarea și exploatarea victimelor traficului de ființe umane. Astfel, potrivit cercetărilor/observărilor Liniei Fierbinți privind migrația sigură și contracararea traficului de ființe umane a

Centrului Internațional „La Strada” – 0800777777, majoritatea absolută (88%) a lucrătorilor migranți din Republica Moldova caută și găsesc locuri de muncă peste hotare prin internet.³⁴⁵

Adesea, potențialii emigranți comunică cu intermediarii și angajatorii folosind aplicații gratuite pentru telefoane mobile destinate schimbului de informații, cum ar fi Viber, WhatsApp și altele. În plus, persoanele din zonele rurale sunt expuse unor riscuri semnificative, precum acceptarea ofertelor de muncă peste hotare transmise de intermediari fără a solicita garanții privind angajarea; achitarea serviciilor intermediarilor fără a verifica legalitatea activității acestora, inclusiv prezența licenței necesare pentru plasarea cetățenilor moldoveni în câmpul muncii peste hotare.

Deși intermediarii utilizează tot mai mult tehnologiile informaționale și de comunicații (TIC), în Republica Moldova nu există o platformă informațională de stat eficientă prin care potențialii lucrători migranți să poată accesa rapid informații oficiale și verificate despre agențiile care oferă servicii de angajare în străinătate. Persoanele care contactează Linia Fierbinte a Centrului Internațional „La Strada” raportează frecvent că nu pot găsi astfel de informații oficiale pe internet. Utilizarea TIC pentru exploatarea lucrătorilor migranți a fost deosebit de proeminentă în cazurile recente de trafic de ființe umane în scopul implicării în activități criminale, inclusiv transportul migranților ilegali către țările Uniunii Europene. Victimele au declarat că au comunicat cu angajatorii lor și au primit instrucțiuni exclusiv prin intermediul telefoanelor mobile, ceea ce a facilitat controlul și exploatarea lor.

Din materialele dosarului penal

Trafic de ființe umane în scopul folosirii în activitățile criminale, art.165 CP, alin.(3), lit.a)

Începând cu 01.01.2021, persoane neidentificate, printre care A.A., B.B., C.C. și alții din Republica Moldova, acționând în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu persoane neidentificate aflate pe teritoriul țărilor Uniunii Europene, au creat un grup criminal organizat cu scopul de a exploata persoane de gen masculin pe teritoriul țărilor UE, prin trafic de ființe umane.

Membrii grupului, acționând conform rolului atribuit fiecăruia, au identificat victime în Republica Moldova și le-au recrutat prin înșelăciune, sub pretextul unui loc de muncă bine plătit (1000 de euro), abuzând de poziția de vulnerabilitate a persoanelor, exprimată prin situația precară de supraviețuire socială. Ulterior, victimele au fost transportate în țările Uniunii Europene.

345. K. Sharapov „Vulnerability to Trafficking in Persons in the context of the War in Ukraine. Findings from Moldova” (Chisinau: IOM, 2025). <https://moldova.iom.int/news/vulnerability-trafficking-persons-context-war-ukraine-findings-moldova>

Odată ajunse în orașul Szeged (Ungaria) sau în alte țări UE, victimele primeau telefoane mobile cu cartele SIM și erau instruite cu privire la activitățile pe care urmau să le desfășoare. De asemenea, li se puneau la dispoziție autovehicule, procurate sau închiriate de persoane din cadrul grupului, printre care și D.D. și alții, care dirijau activitatea victimelor prin aplicații mobile (WhatsApp și altele).

Ulterior, membrii grupului transmiteau victimelor itinerarele de deplasare și punctele de oprire, în autovehicule fiind urcați emigranți din Irak, Iran, Afganistan, Siria și alte țări, pe care victimele trebuiau să îi transporte către alte state ale Uniunii Europene. De fiecare dată când victimele din Republica Moldova, angajate în calitate de șoferi, erau oprite de poliția locală, acestea erau reținute și trase la răspundere penală, fiind condamnate pentru organizarea migrației ilegale, deși acționau sub constrângerea și controlul grupului criminal.

În același timp, specialiștii intervievați pentru acest studiu au raportat că tinerii emigranți moldoveni la muncă utilizează și TIC pentru a face schimb de informații utile. Aceștia creează grupuri în aplicațiile mobile și rețelele de socializare pentru a împărtăși știri și a adresa întrebări. Din păcate, informațiile diseminate în acest mod nu sunt întotdeauna fiabile.

2.2.3. Impactul pandemiei COVID -19

Un studiu special privind impactul pandemiei de COVID-19 în Republica Moldova a fost realizat de OIM în anul 2021. Studiul a inclus un sondaj în rândul membrilor gospodăriilor cu emigranți actuali sau reîntorși (2.004 gospodării) și un sondaj în rândul emigranților reîntorși (1.018 persoane). Studiul a constatat că pandemia a sporit vulnerabilitatea familiilor de emigranți din Republica Moldova, a căror bunăstare depinde de remitențele din străinătate. 25% de gospodării ale emigranților chestionate au raportat reduceri ale fluxurilor de remitențe din străinătate în anul 2020. Gospodăriile cu insuficiență a economiilor și descreșterea volumului de remitențe au fost nevoite să își reducă cheltuielile pentru alimente și medicamente. Ponderea acestor gospodării s-a dublat în timpul pandemiei.³⁴⁶

Totodată, în august 2020, specialiștii Centrului Internațional „La Strada” au realizat un studiu privind impactul pandemiei asupra fenomenului violenței în familie. Studiul arată

că violența domestică servește adesea ca factor declanșator pentru vulnerabilizarea persoanelor, determinându-le să accepte oferte riscante de angajare peste hotare, ceea ce le expune ulterior la trafic de ființe umane. De asemenea, cercetarea a arătat că în perioada situației de urgență și regimului de autoizolare, instituite în Republica Moldova în legătură cu pandemia COVID-19, a crescut brusc numărul cazurilor de violență în familie și numărul adresărilor la poliție cu rugămintea de a aplica măsuri de protecție pentru victimele violenței în familie prevăzute de legislație. Potrivit datelor organelor de drept, în această perioadă au fost aplicate de 2 ori mai multe ordine de restricție de urgență în comparație cu anul trecut.³⁴⁷

Multe familii s-au confruntat cu lipsuri financiare în legătură cu pierderea locului de muncă sau în legătură cu aflarea în concediu forțat fără remunerare.³⁴⁸ Mulți au încetat să mai primească susținere de la membrii familiei ce muncesc peste hotare sau transferurile de bani s-au diminuat. Rezultatele acestui studiu confirmă, de asemenea, că pandemia COVID-19 a făcut mulți oameni din Moldova mai vulnerabili la traficul de ființe umane și exploatare.

Așa cum au arătat studiile din alte țări, aflarea în permanență acasă și accesul necontrolat la internet, de asemenea, a sporit **riscul grooming-ului prin internet** față de femeile vulnerabile și față de copii. Autoritățile Australiei chiar au informat în mai 2020 despre apariția unui ghid pentru

346. International Center „La Strada” Moldova (2021), *Annual Thematic Report of National Toll-Free Hot-Line on Prevention of Human Trafficking and Promotion of Safety Migration*, pag.4.

347. V.Cantarji, N.Vladicescu, M.Vremiş, V.Batrînescu „Impactul socio-economic al pandemiei COVID-19 asupra migranților moldoveni și a familiilor acestora” (Chișinău: OIM, 2021), pag.81.

<https://moldova.iom.int/ro/resources/impactul-socio-economic-al-pandemiei-covid-19-asupra-migranților-moldoveni-si-familiilor-acestora>

348. D. Micail-Nichitin, L. Istrate-Burciu, *Evaluarea rapidă „Nevoile femeilor afectate de violență în familie, violență în bază de gen și răspunsul sistemic la cazurile de violență în familie în contextul crizei COVID-19”* (AO Centrul Internațional „La Strada” și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor/UN Women, 2020), p.28.

grooming-online, răspândit de infractori. Datele sondajelor, de asemenea, au arătat că în timpul autoizolării s-a atestat o creștere a tentativelor de a face legătură prin internet cu mulți copii, cu propuneri de muncă sau solicitări de fotografii personale.³⁴⁹

În plus, pandemia COVID-19 a generat o creștere a traficului de ființe umane și a exploatarei online. Acest fenomen a fost determinat de intensificarea consumului de pornografie, a răspândirii materialelor ce conțin abuz sexual asupra copiilor (în continuare – MASC), precum și a transmisiunilor online în țările în care a fost declarat regimul de autoizolare. Există dovezi că unele persoane implicate în industria sexuală, în contextul carantinei, și-au transferat activitățile în mediul online. Cei care răspândesc MASC elaborează strategii complexe, utilizând diverse platforme populare și mecanisme de codificare, pentru a evita depistarea și a redirecționa consumatorii interesați către canale private. Experții intervievați pentru acest studiu au confirmat, de asemenea, că pandemia COVID-19 a contribuit la creșterea traficului de ființe umane în mediul digital.

2.3. Probleme în organizarea prevenirii și combaterii traficului de ființe umane în Republica Moldova

2.3.1. Măsuri generale de susținere

Coordonarea politicilor publice

Coordonarea politicilor publice reprezintă un element crucial în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, iar Direcția drepturilor omului și cooperare cu societatea civilă a Cancelariei de Stat poartă responsabilitatea principală în acest sens. Aceasta funcționează ca Secretariat permanent al Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane.

La începutul anului 2020, cu susținerea financiară a OIM, Misiunea în Moldova, un expert străin a realizat evaluarea capacității Direcției drepturilor omului și cooperare cu societatea civilă din cadrul Cancelariei de Stat. Concluziile raportului de evaluare au confirmat că reformarea acestei subdiviziuni în anul 2018, prin reducerea personalului de la patru la un singur specialist, a diminuat capacitatea

acesteia de a elabora, implementa și monitoriza politica de stat în domeniul antitrafic. Acest studiu anticipează că aceste deficiențe vor avea un impact negativ inevitabil asupra eficacității și durabilității politicii de stat în această sferă, pe termen mediu și lung.³⁵⁰ În afară de aceasta, în raport au fost indicate astfel de lacune ca discordanța bazei legale/dublarea competențelor organelor de coordonare, atribuirea Direcției de noi funcții ce nu țin de coordonarea politicii, lipsa resurselor de muncă și financiare, lipsa libertății necesare în adoptarea unor decizii administrative și alte lacune.

Cu toate acestea, în ultimii cinci ani, nu au avut loc schimbări în statutul Direcției drepturilor omului și cooperare cu societatea civilă a Cancelariei de Stat. Prin urmare, este de așteptat un declin al activității sale. De exemplu, în anul 2025 nu a fost organizată nicio reuniune a Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane.

Cadrul normativ

Principalele acte de reglementare în domeniul antitrafic includ:

- Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane;
- art. 165 „Traficul de ființe umane”, art. 206 „Traficul de copii” și alte articole conexe din Codul penal nr. 985/2002;
- Programul pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 715/2023;
- Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 182/2022;
- regulamentele specifice abrobate prin Hotărârile Guvernului cu prevederi ce reglementează activitatea anumitor organe (a Comitetului național, a comisiilor teritoriale de combatere a traficului de ființe umane ș. a.) sau anumite proceduri (de repatriere și altă asistență victimelor traficului de ființe umane).

Deși Republica Moldova are un cadru normativ bine dezvoltat în domeniu antitrafic, acesta este semnificativ învechit și nu mai este aliniat la schimbările care au avut loc în ultimii cinci ani ca urmare a diverselor reforme din țara noastră. Mai mult, având în vedere politica în curs de desfășurare care

349. D. Micail-Nichitin, L. Istrate-Burciu, *Evaluarea rapidă „Nevoile femeilor afectate de violență în familie, violență în bază de gen și răspunsul sistemic la cazurile de violență în familie în contextul crizei COVID-19”* (AO Centrul Internațional „La Strada” și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor/UN Women, 2020), p.13.

350. БДИПЧ и UN WOMEN (2020), Руководство «Ответ на новые тенденции в торговле людьми и последствия пандемии COVID-19», стр.37-38.

vizează integrarea în UE, acesta trebuie adaptat la standardele superioare ale UE. Ministerul Justiției deja a pregătit un proiect pentru transpunerea Directivei 2011/36/EU.³⁵¹ Se aștepta ca acest proiect să îmbunătățească cadrul normativ în acest domeniu prin (i) recunoașterea unei noi forme de exploatare, cum ar fi căsătoria forțată, (ii) implementarea dreptului victimelor traficului de ființe umane la asistență medicală gratuită și (iii) implementarea dreptului la angajare pentru victimele traficului de ființe umane, cetățenii străine. Cu toate acestea, experții intervievați pentru acest studiu și-au exprimat îngrijorarea cu privire la calitatea acestui proiect, care a fost elaborat în grabă și fără dezbateri publice. De asemenea, aceștia speră că aceste deficiențe vor fi remediate înainte de dezbaterile și aprobările acestuia de către Parlamentul Republicii Moldova.

Mai mult, experții au remarcat lipsa de armonizare a politicii de stat în domeniul antitrafic cu politica migrațională a țării.

Dezvoltarea capacităților profesionale ale specialiștilor

A dispune de cunoștințe speciale despre fenomenul traficului de ființe umane este o premisă prealabilă necesară pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen. Din păcate, gradul înalt de fluctuație a cadrelor în sectorul de stat solicită eforturi permanente în acest domeniu.

Nu în zadar specialiștii GRETA, în multe puncte ale raportului lor privind rezultatele rundei a IV-a de evaluare în Republica Moldova, au recomandat autorităților Moldovei să depună în continuare eforturi privind instruirea specialiștilor la diferite niveluri ale administrației publice.³⁵²

Aceste recomandări se referă la instruirea specialiștilor în protecția copilului, a specialiștilor în asistarea persoanelor cu dizabilități, a inspectorilor muncii, a membrilor sistemului judiciar, a procurorilor, a poliției, a avocaților care oferă asistență juridică gratuită garantată de stat victimelor, precum și a altor profesioniști. Lipsa de cunoștințe în rândul specialiștilor care lucrează la nivel local este deosebit de îngrijorătoare.

Este necesară actualizarea programelor de instruire și a curriculumurilor aprobate anterior, având în vedere faptul că specialiștii

nu dispun de cunoștințe suficiente privind noile tendințe în traficul de ființe umane, în special transformarea Republicii Moldova într-o țară de destinație, precum și în ceea ce privește procedurile de lucru cu victimele, procesul de identificare și alte aspecte esențiale.

Un aspect nu mai puțin important al sporirii potențialului cadrelor este organizarea **instruirii în comun a specialiștilor din diferite departamente/structuri**, ceea ce va contribui la stabilirea contactelor personale și înlăturarea barierelor departamentale în sistemul național antitrafic. Cadrul obișnuit de instruire departamentală devine strâmt în lupta cu un fenomen ce afectează cele mai diferite sfere ale vieții sociale.

Colectarea datelor și desfășurarea cercetărilor

Potrivit cercetărilor, fenomenul traficului de ființe umane, în timp, suferă diverse transformări. Cunoștințele despre tendințele de modificare a fenomenului și organizarea contracarării acestora sunt necesare pentru elaborarea politicilor eficiente în acest domeniu.

În același timp, analiza datelor privind cazurile reale ale traficului de ființe umane înregistrate de Ministerul Afacerilor Interne este efectuată de către specialiștii din cadrul CCTP, care nu dispune de analiști în statele de personal. Colectarea și prelucrarea datelor se realizează fără utilizarea instrumentelor moderne de automatizare. Capacitatea specialiștilor de a interpreta datele obținute și de a realiza studii de caz este subdezvoltată. Analiza tendințelor globale și regionale ale migrației (din surse deschise și închise) care pot reprezenta o amenințare la adresa securității naționale a Republicii Moldova este efectuată de către Direcția analiza riscurilor și informației a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră. Direcția primește asistență din partea Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) și a proiectelor Agenției Europene FRONTEX, create pentru cooperare operativă la frontierele externe ale statelor membre ale UE.

Personalul Direcției face parte din Grupul comun de analiză a riscurilor transfrontaliere, care include și reprezentanți ai Inspectoratului General pentru Migrație, Inspectoratului General de Poliție, CCTP, Serviciului de Informații și Securitate și ai

351. H. Antonova "Assessment of the capacity of the Directorate of Permanent Secretariats of the State Chancellery of the Republic of Moldova to coordinate counter-trafficking policies and of the feasibility of the introduction of a National Rapporteur on Combating Trafficking in Human Beings in Moldova" (IOM Mission in Moldova, 2020), p.44.

altor organisme. Direcția, împreună cu alți membri ai grupului, întocmește rapoarte anuale privind toate riscurile migraționale, inclusiv riscul traficului de ființe umane, și rapoarte tematice semestriale. La întocmirea rapoartelor privind traficul de ființe umane, Direcția se bazează pe informațiile primite de la CCTP, dar ia în considerare tendințele și previziunile privind procesele migraționiste. Aceste rapoarte pot fi utilizate pentru a dezvolta politicile antitrafic. Studiile tematice în acest domeniu sunt realizate în principal de experți independenți în cadrul proiectelor internaționale de asistență tehnică.

Finanțarea

De peste 20 de ani, Republica Moldova a beneficiat de asistență pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane din partea partenerilor de dezvoltare, în special, din partea Administrației SUA. Quantumul finanțării de stat alocate în aceste scopuri a crescut, de asemenea, de-a lungul anilor. De exemplu, în anul 2025, Cancelaria de Stat a alocat pentru prima dată 100.000 de lei pentru organizarea unei campanii de informare privind prevenirea traficului de ființe umane și a achiziționat serviciile Centrului Internațional "La Strada" (Moldova) în cadrul unui contract de achiziții publice de servicii.

Totuși, în pofida faptului că mărimea fondurilor alocate de stat pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane a crescut de-a lungul anilor, aceste fonduri rămân insuficiente, iar sustenabilitatea luptei împotriva traficului de ființe umane depinde în mare măsură de asistența tehnică internațională. Quantumul acestei asistențe a fost însă redus semnificativ în anul 2025 din cauza noii politici a Administrației SUA.

Reducerea asistenței tehnice internaționale, coroborată cu probleme economice grave, reprezintă o provocare serioasă pentru sustenabilitatea politicilor antitrafic în Republica Moldova.

2.3.2. Prevenirea traficului de ființe umane

Mulți ani prevenirea traficului de ființe umane în Republica Moldova se efectua ținându-se cont de trei direcții principale ale acestei activități, recomandate de expertiza

internațională:

- creșterea gradului de informare a populației despre fenomenul traficului de ființe umane;
- reducerea vulnerabilității grupului de risc;
- controlul administrativ al activității agenților economici din domeniile conexe.

Totuși, există numeroase deficiențe în acest domeniu. În primul rând, acest lucru se datorează transformării Republicii Moldova într-o țară de destinație pentru traficul de ființe umane, ceea ce necesită implementarea unor noi activități de prevenire - informarea imigranților forței de muncă (străinii) despre riscurile traficului de ființe umane, monitorizarea activității lor în sectoarele economice vulnerabile și dezvoltarea cooperării cu țările de origine.

Raportul GRETA privind rezultatele rundei a IV-a de evaluare pentru Republica Moldova conține numeroase apeluri și recomandări pentru reducerea vulnerabilității grupurilor de risc, cum ar fi copiii, cetățenii moldoveni care caută un loc de muncă în străinătate, imigranții de muncă din alte țări, imigranții involuntari, persoanele cu dizabilități și alte categorii de persoane vulnerabile.³⁵³

Experții GRETA consideră, de asemenea, că autoritățile moldovene ar trebui:

- să facă distincție între funcțiile MAI și ale subdiviziunilor sale de poliție în lucrul cu imigranții și funcțiile Inspectoratului de Stat al Muncii din aceeași zonă, ai cărui angajați trebuie să identifice imigranții de muncă cu statut ilegal pentru a preveni traficul de ființe umane în scopul exploatării prin muncă;³⁵⁴
- să asigure inspecții regulate ale centrelor rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități pentru a preveni exploatarea rezidenților;
- să îmbunătățească programele de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități și integrarea acestora în societate pentru a reduce vulnerabilitatea acestora la traficul de persoane.³⁵⁵

Experții intervievați pentru acest studiu au remarcat că traficul de ființe umane este alimentat de prevalența continuă a muncii în afara pieței oficiale a muncii (fără contracte de muncă) în Republica Moldova și de incapacitatea Inspectoratului de Stat al Muncii de a efectua inspecții neanunțate ale

352. Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Directive 2002/44/EC of 10 June 2002 on the same subject matter.

353. GRETA (2025) 07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round "Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking" (Council of Europe, 2025.), p.p. 21, 44, 65, 91, 108, 144.

354. GRETA (2025) 07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. "Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking" (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 53-55.

355. GRETA (2025) 07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. "Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking" (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 54

operatorilor economici din sectoarele vulnerabile la traficul de ființe umane. Activitățile agenților private de ocupare a forței de muncă sunt, de asemenea, insuficient reglementate de stat.

2.3.3. Identificarea victimelor și acordarea asistenței

Identificarea victimelor traficului de ființe umane și acordarea de asistență acestora ar trebui efectuată în cadrul Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor (în continuare – MNRV), coordonat de Direcția politici de asigurare a egalității de gen a MMPS. În anul 2024, în cadrul reformei „RESTART” a sistemului național de asistență socială, realizată de MMPS, în statele de personal ale tuturor structurilor teritoriale de asistență socială a fost introdus postul de **specialist în prevenirea și combaterea violenței în familie și reabilitarea victimelor infracțiunilor** (total – 42 unități de personal). Se așteaptă ca acești specialiști să contribuie la îmbunătățirea semnificativă a identificării victimelor infracțiunilor, inclusiv victimelor traficului de ființe umane și a acordării de asistență acestora la nivel local.

Identificarea victimelor traficului de ființe umane, cetățeni ai Republicii Moldova

Identificarea victimelor traficului de ființe umane pentru a asigura accesul lor la asistența necesară ar trebui efectuată atât în cadrul procesului de urmărire penală, cât și în afara acestuia

- utilizând *Ghidului cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, aprobat prin ordinul MMPS nr.33 din 20 februarie 2012.*

Totuși, acest ghid este oarecum învechit și, în plus, identificarea victimelor traficului de ființe umane pentru asigurarea accesului la asistența necesară se deosebește radical de identificarea beneficiarilor asistenței sociale, deoarece ea este realizată în baza semnelor din definiția juridică a traficului de ființe umane. Acest lucru cauzează dificultăți specialiștilor structurilor organizaționale, aflate în sfera de competență a MMPS și ei preferă să se bazeze pe confirmarea acestui fapt de către organele de drept. În consecință, ca și în alte țări, toate acestea au condus la faptul că în ultimii ani accesul la asistență se acordă în principal doar victimelor care participă la procesul penal. O asemenea

abordare contravine angajamentelor internaționale ale țării în acest domeniu.

În același timp, identificarea victimelor violenței în familie se realizează fără tergiversări birocratice, deoarece se consideră că asemenea infracțiuni sunt evidente și nu mai e necesar de a obține o confirmare suplimentară de la specialiștii organelor de drept. Utilizarea diferitelor abordări pentru asigurarea accesului la asistență pentru două categorii diferite de victime ale infracțiunilor poate fi calificată ca discriminare față de victimele traficului de ființe umane. E necesar de a consolida rolul specialiștilor asistenței sociale la identificarea victimelor traficului de ființe umane, neadmițând nici o discriminare pe vreun oarecare criteriu.

GRETA consideră că autoritățile moldovene ar trebui să revizuiască *Ghidul cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane*, aprobat prin ordinul MMPS nr.33/2012 și să stabilească în mod clar organismul autorizat să acorde statutul de victimă în afara procesului penal. Totodată, GRETA a îndemnat autoritățile moldovene să extindă mandatul Inspectoratului de Stat al Muncii pentru a permite angajaților săi să identifice în mod proactiv victimele traficului de ființe umane.³⁵⁶

Identificarea victimelor traficului de ființe umane, cetățeni străini

Diferite categorii de migranți au statut juridic diferit și un volum diferit de drepturi garantate de lege: migranții care tranzitează hotarul ilegal, refugiații, solicitanții de azil și victimele traficului de ființe umane. De tipul categoriei la care este referit migrantul depinde și mărimea asistenței de care va beneficia. Din păcate, lipsește legătura dintre procedurile din sfera de lucru cu victimele traficului de ființe umane și procedura de lucru cu migranții, cetățeni ai altor state și solicitanții de azil. Identificarea victimelor traficului de ființe umane nu este parte a procedurii stabilite de lucru cu migranții, refugiații și solicitanții de azil.

Numărul cazurilor identificate de trafic de ființe umane în rândul imigranților străini de muncă din Republica Moldova este încă scăzut. În plus, imigranții străini preferă să solicite statutul de refugiat decât statutul de victimă. În acest context, GRETA a îndemnat autoritățile moldovene să acorde mai multă atenție identificării proactive a victimelor traficului de ființe umane în rândul

356. GRETA (2025) 07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking” (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 55.

357. GRETA (2025) 07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking” (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 55

solicitanților de azil și al lucrătorilor străini.³⁵⁷

Acordarea asistenței victimelor traficului de ființe umane, cetățeni ai Republicii Moldova

Deși în dezvoltarea serviciilor pentru victimele traficului de ființe umane au fost obținute progrese, în acest domeniu mai sunt încă multe probleme. Victimele traficului de ființe umane nu pot obține gratuit polița de asigurare obligatorie de asistență medicală în pofida faptului că le este garantată asistență medicală gratuită (art. 20 al Legii nr. 241/2005). De aceea, accesul victimelor traficului de ființe umane la asistența medicală necesară este adesea îngreunat și depinde de faptul dacă OIM va putea alocă suma necesară pentru procurarea poliței asigurării medicale.

Asistența psihologică este acordată într-un volum insuficient, în fond numai în Centrul de asistență și protecție a victimelor și potențialor victime ale traficului de ființe umane amplasat în mun. Chișinău. Astfel de servicii sunt insuficient dezvoltate deocamdată la nivel local.

Obiecții critice trezește și faptul că asistența acordată persoanelor traficate este foarte limitată în volum și oferită în special în situații critice. Accesul victimelor traficului de ființe umane la asistență pe termen lung, oferită gratuit, nu este asigurat, ceea ce complică adesea semnificativ (re)integrarea victimelor traficului de ființe umane.

În acest sens, experții GRETA au îndemnat autoritățile moldovene să:³⁵⁸

- ofere asistență pe termen lung victimelor traficului de ființe umane, facilitând (re)integrarea acestora printr-un acces îmbunătățit la piața muncii și la serviciile sociale;
- asigure accesul victimelor la asistență medicală prin includerea lor în categoria persoanelor vulnerabile care au dreptul la asigurare medicală gratuită.

Acordarea asistenței victimelor traficului de ființe umane, cetățeni străini

Cercetările Centrului Internațional „La Strada” demonstrează că serviciile existente pentru victimele traficului de ființe umane nu sunt

adaptate la nevoile victimelor, cetățeni străini:³⁵⁹

- lipsa unui centru specializat unde ar putea fi amplasate familiile cu copii;
- lipsa traducătorilor;
- lipsa mijloacelor pentru documentarea acestor persoane;
- probleme ce țin de obținerea permisului de ședere în Republica Moldova pentru categoria respectivă de persoane (nu a fost stabilit în ce formă urmează a fi eliberat acest document);
- și alte probleme.

În acest context, GRETA consideră că autoritățile moldovene ar trebui:³⁶⁰

- să adapteze legislația existentă pentru a asigura asistență medicală și servicii de traducere pentru victimele străine ale traficului de ființe umane;
- să asigure accesul la consiliere psihologică gratuită pentru victimele străine.

Totodată, GRETA a îndemnat autoritățile moldovene să ia măsuri pentru a se asigura că victimele străine ale traficului de ființe umane pot obține permise de ședere și de muncă și să le prelungească permisele de ședere, dacă este necesar, din cauza circumstanțelor personale.³⁶¹

2.3.4. Urmărirea penală

Specializarea organelor de urmărire penală

Specializarea organelor de urmărire penală este considerată o condiție prealabilă pentru urmărirea eficientă a infracțiunilor de trafic de ființe umane. Cu toate acestea, în urma reformei MAI din anul 2023, CCTP a încetat să mai fie un centru specializat. După cum au explicat experții intervievați pentru acest studiu, inspectoratele teritoriale de poliție trimiteau anterior toate cazurile de trafic de ființe umane către CCTP pentru investigații suplimentare, dar acum sunt obligate să le investigheze singure. Astfel, investigarea infracțiunilor de trafic de ființe umane necesită eforturi și cheltuieli semnificative, precum și o cunoaștere aprofundată a subiectului. Prin urmare, polițiștii locali sunt reticenti în a iniția dosare penale pentru trafic de ființe umane, preferând să se concentreze asupra altor infracțiuni, mai ușor de înțeles și

358. GRETA (2025) 07, *Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking”* (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 55.

359. GRETA (2025) 07, *Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking”* (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 55.

360. D. Cheianu-Andrei „Vulnerabilitate migranților la trafic de ființe umane și exploatare, pe teritoriul Republicii Moldova” (AO Centrul Internațional „La Strada”, 2020), p.101.

361. GRETA (2025) 07, *Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking”* (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 56.

362. GRETA (2025) 07, *Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking”* (Council of Europe, 2025), Appendix 2, pag. 58.

mai frecvent comise (furt, fraudă, deteriorarea sau distrugerea intenționată a proprietății etc.).

Reforma CCTP a generat confuzie și dezacord în rândul majorității specialiștilor care activează în domeniul antitrafic. În primul rând, aceasta a provocat reacții critice din partea Procuraturii Generale, care insistă asupra restabilirii specializării CCTP.

Experții GRETA, în raportul lor privind rezultatele rundei a IV-a de evaluare pentru Republica Moldova (pct. 135), au concluzionat de asemenea că există:

„...o scădere notabilă a numărului de anchete și condamnări în cazurile de trafic de ființe umane în comparație cu perioada de raportare anterioară. Raportul național antitrafic (Raportul național de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane) pentru anul 2023 atribuie această scădere diversilor factori, inclusiv asistenței limitate acordate victimelor, care afectează disponibilitatea acestora de a participa la procedurile penale. Reducerea recentă a capacității CCTP pune în pericol răspunsul justiției penale la traficul de ființe umane.“

În acest context, GRETA a îndemnat autoritățile moldovene să consolideze capacitatea CCTP de a investiga și urmări penal în mod eficient cazurile de trafic de ființe umane. Cu toate acestea, în pofida unei scăderi semnificative a numărului de cazuri penale legate de traficul de ființe umane, a solicitărilor insistente ale Procuraturii Generale și a apelului GRETA, MAI nu și-a schimbat încă decizia privind reformarea CCTP.

La solicitarea MAI, un studiu special pe această temă este realizat în prezent de specialiști de la CEPOL (Budapesta), o agenție a UE care dezvoltă, implementează și coordonează programe de formare pentru organele de drept. Rezultatele acestui studiu sunt preconizate să fie publicate până la sfârșitul anului 2025.

Lacune în urmărirea penală

Cel mai recent raport GRETA pentru Republica Moldova a menționat deficiențe în urmărirea penală, inclusiv recalificarea frecventă a cazurilor inițiate în temeiul articolelor din Codul Penal privind traficul de ființe umane ca alte infracțiuni mai puțin grave, precum și proceduri judiciare de lungă durată.

Experții intervievați pentru acest studiu au remarcat, de asemenea, următoarele deficiențe:

- a. lipsa resurselor pentru investigarea cazurilor de trafic de ființe umane în străinătate;
- b. probleme legate de calificarea juridică a exploatării prin muncă și de colectarea probelor relevante;
- c. proceduri judiciare lente;
- d. echipamente tehnice insuficiente pentru investigarea infracțiunilor comise cu utilizarea TIC;
- e. probleme legate de despăgubirea prejudiciilor cauzate victimelor traficului de ființe umane.

În acest context, GRETA a îndemnat autoritățile moldovene să asigure:

- o durată rezonabilă a procedurilor penale pentru traficul de ființe umane în instanțe de judecată;
- colectarea de probe în timpul anchetelor penale privind mărimea prejudiciilor suferite de victime;
- modificări ale Codului de Executare pentru a scuti victimele de plata pentru executarea hotărârilor judecătorești de plată a despăgubirilor pentru daune;
- alte măsuri necesare pentru a asigura despăgubiri pentru victimele traficului de ființe umane.

În plus, GRETA consideră că autoritățile moldovene ar trebui să:

- instruiască specialiștii organelor de drept;
- dezvolte specializarea anchetatorilor, procurorilor și judecătorilor în urmărirea penală a cazurilor de trafic de ființe umane, precum și a avocaților care oferă asistență juridică victimelor traficului de ființe umane;
- investească în instrumente digitale pentru investigații proactive și să consolideze cooperarea cu companiile private TIC și furnizorii de servicii de internet;
- asigure finanțarea asistenței juridice gratuite pentru victimele traficului de ființe umane și achiziționarea de servicii juridice de la ONG-uri.

GRETA a recomandat, de asemenea:

- creșterea numărului de camere special amenajate pentru interviuarea victimelor și dotarea acestora cu toate echipamentele necesare;
- asigurarea protecției victimelor împotriva revictimizării și intimidării în timpul anchetelor și a procedurilor judiciare;
- altele.

363. GRETA (2025) 07, Evaluation Report. Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking” (Council of Europe, 2025), page 37.

364. GRETA (2025) 07, Evaluation Report. Republic of Moldova. Fourth evaluation round. “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking” (Council of Europe, 2025), page 56-57.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

După cum demonstrează rezultatele acestui studiu, traficul de ființe umane rămâne un fenomen actual pentru Republica Moldova, asemeni altor țări din regiune. Totodată, numărul total al victimelor traficului de ființe umane înregistrate oficial de MAI în perioada analizată (2020-2024) a scăzut cu 38% față de perioada precedentă (2015-2019). Acest lucru s-a datorat în special scăderii traficului extern de ființe umane (exploatarea cetățenilor moldoveni în alte țări).

Experții intervievați pentru acest studiu consideră că această scădere statistică nu reflectă o schimbare a fenomenului în sine, ale cărei cauze subiacente rămân neschimbate, ci este mai degrabă legată de problemele din activitatea organelor de drept în perioada analizată, cauzate de pandemia de COVID-19, războiul din Ucraina și reforma instituțională a MAI realizată în anul 2023.

În perioada analizată, următoarele noi tendințe în evoluția traficului de ființe umane în Republica Moldova s-au manifestat în mod clar:

1. creșterea traficului intern de ființe umane în sectoare precum agricultura, construcțiile și altele (în anul 2024, numărul victimelor traficului intern a reprezentat, pentru prima dată, 56% din numărul total al victimelor traficului de ființe umane identificate);
2. transformarea Republicii Moldova într-o țară de destinație pentru traficul de ființe umane și pentru exploatarea imigranților vulnerabili, cetățeni ai altor state, pe teritoriul Republicii Moldova;
3. manifestarea traficului de ființe umane în cadrul lanțurilor de aprovizionare, care implică țări precum Germania, Republica Moldova, Bangladesh și India;
4. apariția unor forme noi de exploatare, care nu au fost identificate în perioada 2015-2019, cum ar fi:
  - i. exploatarea în scopul însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale;
  - ii. folosirea femeilor în calitate de mame-surogat;
  - iii. utilizarea copiilor în scopul adopției ilegale;
5. creșterea traficului de ființe umane în scopul folosirii victimelor în activități criminale;
6. creșterea numărului de cazuri de exploatare a cetățenilor Republicii Moldova cu dizabilități intelectuale.

O analiză a proceselor migraționiste din Republica Moldova demonstrează că traficul de ființe umane este strâns legat de aceste procese și este, în mare măsură, determinat de ele. Creșterea exploatarea cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova se explică, în principal, prin emigrarea masivă a populației apte de muncă, deficitul de forță de muncă rezultat și noile politici de atragere a forței de muncă străine, în special din țările Asiei Centrale și de Sud, pe piața muncii din Republica Moldova.

Totodată, Republica Moldova continuă să se confrunte cu niveluri ridicate de imigrație involuntară, generate de aflulul masiv de persoane strămutate din Ucraina ca urmare a războiului. În toamna anului 2025, pe teritoriul Republicii Moldova se aflau peste 130.000 de persoane strămutate din Ucraina. Dintre acestea, aproximativ 83.000 de cetățeni ucraineni au beneficiat de protecție temporară, iar 2.700 au obținut cetățenia Republicii Moldova.

Deși riscurile traficului de ființe umane asociate migrației involuntare din Ucraina au fost atenuate într-o măsură considerabilă, vulnerabilitatea persoanelor strămutate rămâne dinamică și este influențată de factori externi, precum presiunea economică, reducerea sprijinului financiar și schimbările în dinamica migrației. Prin urmare, riscurile traficului de ființe umane persistă.

Conform experților intervievați în cadrul acestui studiu, următorii factori negativi contribuie la persistența fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova:

1. nivelul persistent de sărăcie, inegalitate socială și violență în familie;
2. cererea ridicată de forță de muncă ieftină, atât pe piața internă, cât și în țările Uniunii Europene mai dezvoltate economic;
3. influența negativă a agențiilor private de plasare a cetățenilor Republicii Moldova în câmpul muncii peste hotare, care nu întotdeauna oferă servicii de calitate, expunându-și astfel clienții riscului de exploatare;
4. influența negativă a agențiilor de recrutare străine, apărute în perioada analizată, care furnizează pe piața muncii din Republica Moldova forță de muncă din țările sud-asiatice și oferă informații incorecte lucrătorilor migranți din aceste state;
5. creșterea utilizării tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC) la toate etapele procesului traficului de ființe umane, de la recrutare până la exploatarea victimelor.

În plus, intervierea experților a evidențiat faptul că Republica Moldova nu este încă pregătită să contracareze eficient noile provocări ale traficului de ființe umane, din cauza existenței unui număr semnificativ de probleme în domeniul antitrafic.

Pentru facilitarea utilizării practice, concluziile principale și recomandările cercetării au fost sistematizate în funcție de principalele direcții de organizare a activităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Nr.	Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane și principalele probleme în organizarea contracarării acestui fenomen în Republica Moldova	Recomandările expertizei internaționale și naționale pentru Republica Moldova
1. Tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova și factori de influențare		
1.1.	Republica Moldova a fost transformată într-o țară de destinație a traficului de ființe umane.	Se recomandă revizuirea Legii nr.241/2005 cu accent pe drepturile victimelor străine ale traficului de ființe umane.
1.2.	Creșterea traficului intern de ființe umane.	Este necesară efectuarea unui studiu pentru a identifica factorii de influență.
1.3.	Manifestarea traficului de ființe umane în lanțuri de aprovizionare.	Se recomandă transpunerea în legislația Republicii Moldova a Directivei (UE) 2024/1760 privind due diligence în domeniul sustenabilității corporative, în vederea consolidării responsabilității agenților economici în prevenirea acestui fenomen.
1.4.	Creșterea traficului de ființe umane în scopul folosirii în activități criminale.	Se recomandă consolidarea măsurilor de prevenire, inclusiv organizarea de campanii de informare publică pentru a explica riscurile acestei forme de trafic de ființe umane.
1.5.	Creșterea numărului de cazuri de exploatare a cetățenilor moldoveni cu dizabilități intelectuale.	Se recomandă: 1. Efectuarea de inspecții regulate ale centrelor rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități pentru a preveni exploatarea acestora. 2. Dezvoltarea mecanismelor de monitorizare a integrării persoanelor cu dizabilități intelectuale după procesul de dezinstituționalizare.
1.6.	Nivelul ridicat de imigrație involuntară/aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina din cauza războiului.	Se recomandă continuarea acordării de asistență și sprijin persoanelor strămutate din Ucraina, precum și monitorizarea situației acestora.
1.7.	Influențare negativă a agenților private care se ocupau de plasarea în câmpul muncii în străinătate asupra situației traficului de ființe umane.	Se recomandă mandatarea Inspecției de Stat a Muncii pentru supravegherea activităților acestor agenții.
1.8.	Creșterea utilizării TIC la toate etapele procesului traficului de ființe umane.	Este necesară dotarea poliției cu echipamente tehnice pentru investigarea infracțiunilor legate de utilizarea TIC.

2. Principalele probleme ale sistemului național antitrafic al Republicii Moldova

2.1. Măsuri generale de sprijin

2.1.1.	Atenție redusă acordată politicilor antitrafic la nivel ministerial și guvernamental și lipsa personalului pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor în domeniu.	A consolida personalul Direcției drepturilor omului și cooperare cu societatea civilă a Cancelariei de Stat, care servește drept Secretariat permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane. A organiza anual, cel puțin, o ședință a Comitetului național.
2.1.2.	Cadrul normativ în domeniul antitrafic este învechit.	A îmbunătăți cadrul normativ în domeniul antitrafic la noile tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane și la reformele administrației publice aflate în curs de desfășurare.
2.1.3.	Politicile publice în domeniul migrației nu sunt armonizate cu politicile în domeniu antitrafic.	1. A lua în considerare aspectele traficului de ființe umane la elaborarea politicilor publice în domeniul migrației. 2. A revizui statutul juridic al victimei traficului de ființe umane prin compararea acestuia cu statutul de refugiat.
2.1.4.	Politicile în domeniul antitrafic nu iau în considerare analiza tendințelor migrației și previziunile elaborate anual de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în cooperare cu alte agenții de aplicare a legii. Nu există previziuni privind riscurile asociate impactului sfârșitului războiului din Ucraina asupra situației din Republica Moldova.	1. Implicarea specialiștilor din cadrul Direcției de analiză a riscurilor și informației a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în elaborarea politicilor antitrafic. 2. Elaborarea prognozelor de risc privind impactul încheierii războiului din Ucraina asupra situației din Republica Moldova.
2.1.5.	Sistemul existent de dezvoltare profesională este limitat de bariere departamentale. Programele de instruire nu sunt adaptate la noile tendințe în evoluția traficului de ființe umane. Instruirea specializată a fost susținută până în prezent de partenerii de dezvoltare, dar asistența internațională este în descreștere.	1. Actualizarea programelor de instruire departamentale și a curriculumelor aprobate anterior, ținând cont de faptul că specialiștii nu dispun de suficiente cunoștințe privind noile tendințe în traficul de ființe umane. 2. Se recomandă dezvoltarea unor cursuri comune de instruire pentru specialiștii din diferite departamente, în vederea promovării cooperării (în special în cadrul MNRV).
2.1.6.	Colectarea și analiza datelor privind starea fenomenului traficului de ființe umane este realizată de către CCTP, care nu dispune de specialiști dedicați sau de echipamente tehnice în acest scop.	A institui funcția de analist în statele de personal ale CCTP.
2.1.7.	Cercetarea tematică se desfășoară în special de experți independenți sau ONG cu sprijinul partenerilor de dezvoltare; capacitatea organelor administrației publice de a desfășura cercetări este subdezvoltată.	Se recomandă dezvoltarea achizițiilor publice pentru serviciile de efectuare a cercetărilor de către ONG-uri.

2.1.8.	Suma fondurilor bugetare alocate pentru implementarea politicilor antitrafic crește treptat, dar fondurile alocate rămân insuficiente.	1. Legislația națională trebuie să prevadă posibilitatea utilizării veniturilor confiscate din infracțiuni pentru organizarea eforturilor de antitrafic, așa cum este stipulat în articolul 15(4) din Convenția de la Varșovia. 2. A elabora recomandări metodologice pentru organele administrației publice privind procedura de calculare a resurselor financiare necesare pentru implementarea activităților planificate.
2.2. Prevenirea traficului de ființe umane		
2.2.1.	Munca în afara pieței oficiale a muncii (fără încheierea contractelor individuale de muncă) rămâne răspândită, ceea ce contribuie la perpetuarea traficului de ființe umane.	Inspectoratul de Stat al Muncii trebuie să combată mai activ această practică negativă în activitățile agenților economici.
2.2.2.	Prevenirea insuficientă a traficului de ființe umane în scopul exploatării prin muncă (Inspectoratul de Stat al Muncii nu efectuează inspecții inopinate în sectoarele vulnerabile la traficul de ființe umane).	Inspectoratul de Stat al Muncii ar trebui să instituie o monitorizare inopinată a activității agenților economici din sectoarele vulnerabile la traficul de ființe umane (construcții, agricultură, etc.).
2.2.3.	Nu există un mecanism clar de monitorizare a activității agenților private care se ocupă de plasarea cetățenilor moldoveni în câmpul muncii în străinătate și străinilor - în câmpul muncii din Republica Moldova.	Se recomandă: 1. Revizuirea mecanismului de licențiere pentru agenții private care se ocupă de plasarea cetățenilor moldoveni în câmpul muncii peste hotare având în vedere că multe dintre acestea au trecut la angajarea străinilor în Republica Moldova. 2. Crearea unui mecanism eficient de monitorizare a activităților acestora.
2.3. Asistență victimelor traficului de ființe umane		
2.3.1.	Identificarea victimelor traficului de ființe umane (cetățeni ai Republicii Moldova și străini) în afara procesului penal nu este reglementată.	1. A modifica Legea nr. 241/2005 pentru a defini mai clar procedura de identificare a victimelor în afara procesului penal. 2. A actualiza Ghidul cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, aprobat prin ordinul MMPS nr.33/2012.
2.3.2.	Dezvoltarea slabă a asistenței și a serviciilor pe termen lung pentru victimele traficului de ființe umane; existența problemelor în accesul victimelor la asistență medicală și psihologică gratuită.	1. A dezvolta serviciile sociale pentru victimele traficului de ființe umane la nivel local. 2. A modifica legislația pentru a asigura victimele traficului de ființe umane cu asigurare medicală obligatorie gratuită.
2.3.3.	Specialiștii în prevenirea și combaterea violenței în familie și reabilitarea victimelor infracțiunilor nu sunt implicați în identificarea victimelor traficului de ființe umane și asigurarea accesului acestora la asistență și protecția necesară.	A organiza instruirea specialiștilor în prevenirea și combaterea violenței în familie și reabilitarea victimelor infracțiunilor privind identificarea victimelor traficului de ființe umane.

2.3.4.	Victimele traficului de ființe umane, cetățeni străini nu au acces la obținerea permiselor de ședere și de muncă, la servicii de traducere, sprijin psihologic și asistență medicală.	A modifica legislația pentru a garanta victimelor traficului de ființe umane, cetățeni străini, dreptul la permis de ședere și de muncă, asistență medicală și psihologică și servicii de traducere.

2.4. Procesul penal în cauzele privind traficul de ființe umane

2.4.1.	Lipsa resurselor pentru investigarea cazurilor de trafic de ființe umane în străinătate.	Să se prevadă alocarea de fonduri pentru aceste scopuri în bugetul de stat.
2.4.2.	Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane a fost despecializat și redus ca urmare a reformei MAI, ceea ce a dus la o scădere a numărului de victime identificate ale traficului de ființe umane.	Se recomandă restabilirea specializării CCTP.
2.4.5.	Fluctuația de personal și lipsa cunoștințelor aprofundate despre fenomenul traficului de ființe umane și a noilor provocări în inspectoratele teritoriale de poliție.	Organizarea instruirilor privind combaterea traficului de ființe umane pentru angajații inspectoratelor de poliție teritoriale.
2.4.6.	Probleme legate de calificarea juridică a exploatării prin muncă și colectarea probelor relevante în cazul urmăririi penale.	Elaborarea unor linii directoare privind calificarea juridică a exploatării prin muncă.
2.4.7.	Există o practică frecventă de recalificare a cazurilor inițiate în temeiul articolelor 165 și 206 din Codul penal în alte infracțiuni mai puțin grave.	1. Restabilirea specializării în investigarea infracțiunilor de trafic de ființe umane. 2. Organizarea cursurilor de instruire pentru ofițerii implicați în investigațiile penale
2.4.8.	Examinarea lentă a cazurilor în instanțe de judecată.	Se recomandă specializarea judecătorilor în examinarea cazurilor de trafic de ființe umane.
2.4.9.	Persistă problemele de despăgubire a daunelor cauzate victimelor traficului de ființe umane.	1. Colectarea probelor în cadrul anchetelor penale privind cuantumul prejudiciilor suferite de victime. 2. Modificarea Codului de executare în vederea scutirii victimelor traficului de ființe umane de plata taxelor pentru executarea hotărârilor judecătorești privind acordarea despăgubirilor pentru daune.

Bibliografie

Sursele dreptului internațional și european.

1. Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special, al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Palermo, 2000).
2. Convenția Consiliului Europei privind măsurile contra Traficului de Ființe Umane, (Varșovia, 2005).
3. Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA.

Sursele dreptului național al Republicii Moldova

4. Lege privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nr. 241/2005.
5. Lege privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010.
6. Lege pentru modificarea unor acte normative (eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat) nr. 229/2025.
7. Hotărârea Guvernului nr. 715/2023 cu privire la aprobarea Programului pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028.
8. Hotărârea Guvernului nr. 182/2022 pentru aprobarea Programului de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026 și a Planului de acțiuni pentru anii 2022-2024 privind implementarea acestuia.
9. Hotărârea Guvernului nr.666/2025 pentru aprobarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030.
10. Hotărârea Guvernului nr.893/2018 cu privire la aprobarea Programului național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale din instituțiile rezidențiale gestionate de Agenția Națională Asistență Socială pentru anii 2018-2026 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.
11. Hotărârea Guvernului nr. 845/2024 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025.
12. Hotărârea Guvernului nr.16/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Migrațiune.
13. Ghid cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, aprobat prin ordinul MMPS nr.33 din 20 februarie 2012.

Documente oficiale ale organizațiilor internaționale

14. ICAT Issue Brief No. 12/2022 on addressing vulnerability to trafficking in persons.
<https://icat.un.org>
15. Resolution of the UN General Assembly “2025 Political Declaration on the Implementation of the United Nations Global Plan of Action to Combat Trafficking in Persons” (document A/80/L.8).
16. UN Committee on Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), General recommendation No.38 (2020) on trafficking in women and girls in the context of global migration.
17. GRETA (2025)07, Evaluation Report Republic of Moldova. Fourth evaluation round “Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking” (Council of Europe, 2025).
18. GRETA (2020)11, Evaluation Report Republic of Moldova. Third evaluation round. “Access to justice and effective remedies for victims of trafficking in human beings” (Council of Europe, 2020).

Publicații tematice

19. U.S. Department of State (2025), Trafficking in Persons Report, 25 edition.
20. A. Weatherburn “Clarifying the scope of labour exploitation in human trafficking law: Towards a legal conceptualisation of exploitation”, (Tilburg University, 2019).
21. Inspectoratul General pentru Migrație, Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2021-2023 (Chișinău: MAI, IGM, 2024).
<https://igm.gov.md/compendiul-statistic-al-profilului-migrational-extins-pme-al-republicii-moldova-pentru-anii-2021-2023/>

22. Inspectoratul General pentru Migrație, Compendiul Statistic al Profilului Migrațional Extins al Republicii Moldova pentru anii 2020-2022 (Chișinău: MAI, IGM, 2023).
<https://igm.gov.md/en/igm-a-elaborat-compendiul-statistic-al-profilului-migrational-extins-al-republicii-moldova-pentru-anii-2020-2022/>
23. Rapoartele naționale de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2020-2024 (Chișinău: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, 2020-2024). www.antitrafic.gov.md
24. Raport de activitate al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru anul 2024. <https://www.anofm.md/index.php/ru/node/74>
25. Biroul Național de Statistică, Rezultatele finale ale Recensământului populației și locuințelor 2024: distribuția geografică a populației
https://statistica.gov.md/ru/okoncatelnye-rezultaty-perepisi-naseleniya-i-zilishh-2024-goda-geograficeskoe-ra-10121_61877.html
26. K. Sharapov “Vulnerability to Trafficking in Persons in the context of the War in Ukraine. Findings from Moldova” (Chisinau: IOM, 2025).
<https://moldova.iom.int/news/vulnerability-trafficking-persons-context-war-ukraine-findings-moldova>
27. V. Cantarji, N. Vladicescu, M. Vremiş, V. Batrînescu „Impactul socio-economic al pandemiei COVID-19 asupra migranților moldoveni și a familiilor acestora” (Chișinău: OIM, 2021), pag.7.
<https://moldova.iom.int/ro/resources/impactul-socio-economic-al-pandemiei-covid-19-asupra-migranților-moldoveni-si-familiilor-acestora>
28. T. Fomina, Rapid assessment of situation with identification of trafficked persons in the Republic of Moldova (UNODC, 2025).
29. T. Fomina, A. Revenco “Noi tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane în Republica Moldova în contextul factorilor externi de influență”, Raport analitic (AO Centrul Internațional “La Strada”, Moldova, 2020)
https://old.lastrada.md/pic/uploaded/Tendinte%20TFU%20rom_TFU.pdf
30. D. Cheianu-Andrei „Vulnerabilitatea migranților la trafic de ființe umane și exploatare pe teritoriul Republicii Moldova” (Chișinău: AO Centrul Internațional „La Strada”/Moldova, 2020).
31. D. Cheianu- Andrei “Cartografierea serviciilor existente în Republica Moldova pentru persoanele strămutate din Ucraina. Identificarea riscurilor de exploatare și trafic de ființe umane”. Raport de cercetare (AO Centrul Internațional „La Strada”, 2022).
32. H. Antonova “Assessment of the capacity of the Directorate of Permanent Secretariats of the State Chancellery of the Republic of Moldova to coordinate counter-trafficking policies and of the feasibility of the introduction of a National Rapporteur on Combating Trafficking in Human Beings in Moldova” (IOM Mission in Moldova, 2020).
33. International Center “La Strada”, Moldova (2021), Annual Thematic Report of National Toll-Free Hot-Line on Prevention of Human Trafficking and Promotion of Safety Migration.
34. D. Misail-Nichitin, L. Istrate-Burciu, Evaluarea rapidă „Nevoile femeilor afectate de violență în familie, violență în bază de gen și răspunsul sistemic la cazurile de violență în familie în contextul crizei COVID-19” (Chișinău: AO Centrul Internațional ”La Strada” și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor/UN Women, 2020).

